

Lähtettäjä: jaana.makinen@oikeus.fi henkilön markkinaoikeus@oikeus.fi puolesta
Vastaanottaja: [RP MLI KH Kirjaamo](#)
Aihe: Vastinepyyntö markkinaoikeuden asiassa dnro 20310/2021 (Soisalon Liikenne Oy / Mikkelin kaupunki)
Päivämäärä: torstai 9. syyskuuta 2021 9:59:08
Liitteet: [MAO VALITUS_Mikkelin kaupungin joukkoliikennepalvelun hankintasopimus_Soisalon Liikenne Oy_3.9.2021.docx.pdf](#)
[LIITE 1_Hankintasopimus_294741.pdf](#)
[LIITE 1.1_Hankintasopimusliite 1 Kohdekuvaus.pdf](#)
[LIITE 1.2_Hankintasopimusliite 2 yhteystiedot.pdf](#)
[LIITE 1.3_Hankintasopimusliite 3 Kalustovaatimukset.pdf](#)
[LIITE 1.4_Hankintasopimusliite 4 Lippu- ja maksuäriestelmävaatimukset.pdf](#)
[LIITE 1.5_Hankintasopimusliite 5 hintaliite.pdf](#)
[LIITE 1.6_Muutettu KALUSTOLUETTELO Pellos 30.7.2021.pdf](#)
[LIITE 2_Hankintailmoitus Hilma 4.9.2020.pdf](#)
[LIITE 3_Tarjouspyyntö 294741_4.9.2020.pdf](#)
[LIITE 3.2_Kohdekuvaus_liite.pdf](#)
[LIITE 3.3_Palvelusopimus luonnos Mikkeli-Ristiina-Pellos.pdf](#)
[LIITE 3.5_Bruttosopimusliikenteen yleiset ehdot.pdf](#)
[LIITE 3.7_Kalustovaatimukset Mikkeli-Ristiina-Pellos.pdf](#)
[LIITE 4_Tarjous_Soisalon Liikenne Oy_7.10.2020.pdf](#)
[LIITE 4.1_Kalustoluettelo_Soisalon Liikenne Oy.xlsx](#)
[LIITE 6_Tarjous Kalustoluettelo_Tilausliikenne Himanen Oy_5.10.2020.pdf](#)
[LIITE 7_Hankintapäätös_28.10.2020 .pdf](#)
[LIITE 7.1_Hankintapäätöksen liite tarjosten vertailutaulukko_28.10.2020.pdf](#)
[LIITE 8_Sähköpostit Mikkeli -Soisalon Liikenne_9.6.2021 .pdf](#)
[LIITE 8.1_Sähköpostit Mikkelin kaupunki - Soisalon Liikenne Oy_12.8.2021.png](#)
[LIITE 10_SELVITYS- JA ASIAKIRJAPYYNTÖ_Mikkelin kaupungille_Soisalon Liikenne Oy_16.6.2021docx.pdf](#)
[Vastinepyyntö.pdf](#)

Mikkelin kaupunki

Ohessa vastinepyyntö markkinaoikeuden asiassa dnro 20310/2021.

Vastine pyydetään toimittamaan **24.9.2021 mennessä**.

Ystävällisin terveisin

Jaana Mäkinen
Notaari/Notarie/Notary
Markkinaoikeus/Marknadsdomstolen/The Market Court
Radanrakentajantie 5/Banbyggargvägen 5
00520 Helsinki/Helsingfors
Puhelin/Telefon 029 56 43302
markkinaoikeus@oikeus.fi

9.9.2021

Diaarinumero
20310/03.04.04.00.04/2021

Vastaanottaja
Mikkelin kaupunki

Valittaja
Soisalon Liikenne Oy

Vastapuoli
Mikkelin kaupunki

Asia Hankinta-asia

Vastinepyyntö

Markkinaoikeus varaa vastapuolelle tilaisuuden vastineen antamiseen oheisen valituksen johdosta. Valituksen liitettä 5 ei ole oheistettu, koska valittaja on ilmoittanut liitteen olevan salassa pidettävä.

Vastine pyydetään toimittamaan **viimeistään 24.9.2021**, ja siinä pyydetään mainitsemaan yllä oleva asian diaarinumero.

Asia voidaan tämän määräajan jälkeen ratkaista, vaikka vastinetta ei ole toimitettu.

Markkinaoikeus voi perustellusta pyynnöstä asettaa vastineen antamiselle uuden määräpäivän.

Vastineen sisältö

Vastineessa pyydetään lisäksi selvittämään:

- hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo sinä ajankohtana, jolloin hankintailmoitus on toimitettu julkaistavaksi tai hankintamenettely on muutoin aloitettu
- hankinnan sopimuskausi

Markkinaoikeus	Radanrakentajantie 5 00520 Helsinki	Puhelin 029 564 3300 Faksi 029 564 3314	markkinaoikeus@oikeus.fi www.markkinaoikeus.fi
Marknadsdomstolen	Banbyggargvägen 5 00520 Helsingfors	Telefon 029 564 3300 Fax 029 564 3314	markkinaoikeus@oikeus.fi www.marknadsdomstolen.fi
Sähköinen asiointipalvelu / e-tjänst:	https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet		

- milloin ja miten hankintapäätös on annettu tiedoksi valittajalle ja mitkä asiakirjat tiedoksiänto on käsittänyt
- onko hankintasopimus jo allekirjoitettu tai hankintapäätös muutoin pantu täytäntöön

Vastineen toimittamisen yhteydessä pyydetään lisäksi toimittamaan jäljennökset kaikista asiaan oleellisesti vaikuttavista asiakirjoista, joita ovat ainakin seuraavat asiakirjat liitteineen:

- hankinnasta julkaistut hankintailmoitukset tai selvitys siitä, miksi hankintailmoitusta ei ole julkaistu (julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 7 luku)
- tarjouspyyntö
- saadut tarjoukset
- tarjousvertailu
- hankintapäätös
- **hankintasopimus ja lisäksi siihen mahdollisesti myöhemmin tehdyt muutokset**

Jos vastapuoli esittää vaatimuksen oikeudenkäyntikulujensa korvaamisesta, sen on vastineessaan:

- yksilöitävä vaatimuksensa euromäärä ja
- ilmoitettava, vaaditaanko oikeudenkäyntikulut arvonlisäverottomina vai arvonlisäverollisina.

Mikäli oikeudenkäyntikuluja vaaditaan arvonlisäverollisina, on veron osuus oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta eriteltävä ja lisäksi ilmoitettava, saako vastapuoli vähentää veron määrän omassa verotuksessaan.

Markkinaoikeus on antanut verkkosivuillaan (markkinaoikeus.fi) ohjeita sille toimitettavien asiakirjojen nimeämisestä.

Salassapidettävät tiedot

Vastapuolen on aina vastineessaan ilmoitettava, sisältyykö vastineeseen tai sen liitteisiin salassa pidettäviä liikesalaisuuksia. Mikäli asiakirjoissa on liikesalaisuuksia, ne pyydetään selkeästi merkitsemään asiakirjoihin. Tällöin vastineesta ja sen liitteistä on toimitettava myös sellaiset kappaleet, josta liikesalaisuudet on poistettu. Lisäksi on ilmoitettava kehen nähden tiedot ovat salassa pidettäviä. Vastapuolen on tarvittaessa selvitettävä tarjoajilta, sisältyykö heidän tarjousasiakirjojihinsa liikesalaisuuksia.

Vastineen toimittaminen markkinaoikeuteen

Vastine voidaan toimittaa markkinaoikeudelle jättämällä se virka-aikana kello 8–16.15 markkinaoikeuden kansliaan tai lähettämällä se postissa, faksilla, sähköpostilla tai käyttäen hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelua.

Markkinaoikeuden yhteystiedot:

Osoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Faksi: 029 56 43314

Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:

https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#

Yhteydenotot

Lisätietoja antaa allekirjoittanut, puh. 029 564 3302.

Notaari

Jaana Mäkinen

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

MARKKINAOIKEUDELLE

VALITUS

1 ASIA

Valitus julkistaa hankintaa koskevassa asiassa, joka koskee Mikkelin kaupungin *Mikkeli – Ristiina - Pello joukkoliikennepalvelun hankintasopimuksen* muuttamista sopimuskaudella.

2 ASIANOSAISET

Valittaja

Soisalon Liikenne Oy
Y-tunnus: 1005015-9

Valittajan asiamies ja prosessiosoite

Lakimies Kari Tossavainen
kari.tossavainen@lawtome.fi

Tossavainen & Metsävainio Oy
Harjutie 11 A, 02730 Espoo
040 525 0246

Hankintayksikkö

Mikkelin kaupunki
Y-tunnus: 0165116-3
PL 33, 50101 Mikkeli
hankinnat@mikkeli.fi

Salassapito

Valitus eli tämä asiakirjan teksti ei sisällä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) nojalla salassa pidettäviä liike- tai ammattisalaisuuksia.

Sen sijaan valituksen **LIITE 5 on salassa pidettävä**, koska se sisältää julkisuuslain nojalla salassa pidettäviä liike- tai ammattisalaisuuksia. Salassapito koskee kaikkia muita tahoja paitsi markkinaoikeutta.

Osoite	Y-tunnus	Puhelin	Sähköposti ja internet
Harjutie 11 A 02730 Espoo	0972431-2	040 525 0246	etunimi.sukunimi@lawtome.fi www.lawtome.fi

SISÄLLYSLUETTELO

1	ASIA.....	1
2	ASIANOSAISET	1
3	VAATIMUKSET	3
4	ASIAN JA VALITUKSEN TAUSTAA	4
5	VAATIMUSTEN PERUSTEET	11
	5.1 <i>Hankintayksikkö on menetellyt hankintasäännösten vastaisesti</i>	11
	5.2 <i>Hankintasopimuksen vaatimukset.....</i>	11
	5.3 <i>Sopimusmuutokset</i>	14
	5.4 <i>Kyseessä on olennainen sopimusmuutos erityisalojen hankintalain mukaan.....</i>	15
	5.5 <i>Sopimusmuutokset eivät voi olla sallittuja erityisalojen hankintalain nojalla</i>	20
	5.6 <i>Hankintasopimus olisi pitänyt irtisanoa tai purkaa</i>	20
6	JOHTOPÄÄTÖS	23
7	PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS	23
8	LIITTEET	24

3 VAATIMUKSET

Soisalon Liikenne Oy pyytää kunnioittavasti, että markkinaoikeus:

1. määrää hankintayksikölle tehottomuusseuraamuksen ja kumoaa hankintapäätöksen tai
2. lyhentää sopimuskauden päättymään määräämänsä ajan kuluttua;
3. velvoittaa hankintayksikön korjaamaan virheellisen menettelynsä tai ellei se ole mahdollista niin järjestämään uuden virheettömän tarjouskilpailun;
4. määrää hankintayksikön maksamaan seuraamusmaksua valtiolle ja
5. velvoittaa hankintayksikön korvaamaan asian käsittelystä Soisalon Liikenne Oy:lle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut ja oikeudenkäyntimaksun, myöhemmin esitettävän erittelyn mukaisesti korkolain (633/1982) 4.1 §:n mukaisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua siitä, kun markkinaoikeuden päätös on ollut asianosaisten saatavissa. Soisalon Liikenne Oy on arvonnisäverovelvollinen ja oikeudenkäyntikulut vaaditaan ilman arvonnisäveron osuutta.

Hankintasopimukseen sovelletaan hankintailmoituksen mukaan lakia vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/2016, ”erityisalojen hankintalaki”).

Koska hankintayksikkö on tehnyt erityisalojen kynnysarvon ylittävässä hankinnassa hankintasopimuksen, eikä hankintamenettelyä muusta syystä voida määrätä korjattavaksi edellä mainituin osin, Soisalon Liikenne Oy pyytää kunnioittavasti, että markkinaoikeus toissijaisesti:

6. määrää hankintayksikön maksamaan hyvitysmaksua valittajalle myöhemmin ilmoitettavan määrän ja perusteiden mukaisesti.

4 ASIAN JA VALITUKSEN TAUSTAA

Hankinnan kohde

Hankintayksikön eli Mikkelin kaupungin, joka on tässä hankinnassa tieliikenteen toimivaltainen viranomaisena, joukkoliikennepalvelun hankinnan kohteena on tarjouspyynnön mukaan PSA-liikenteen hoitaminen reitillä Mikkelin -Ristiina-Pellos. Sopimuskausi on 5 v + 2 v välillä 5.6.2021 – 31.5.2026 ja 2 vuoden optio.

Valituksen kohde: Hankintasopimusta on muutettu

Tarjouspyynnössä ja sen perusteella tehdyssä hankintasopimuksessa ”*Liikennöintisopimus 294741 Mikkelin kaupungin Mikkelin-Ristiina-Pellos-joukkoliikennepalvelun hankinta sopimusajalle 5.6.2021-31.5.2026*”¹ (jäljempänä ”Hankintasopimus” tai ”Liikennöintisopimus”) ovat seuraavat vaatimukset kohteen päivittäisessä liikennöinnissä käytettävälle kaasubussille ja sillä liikennöinnin aloittamiselle:

”Liikennöitsijältä edellytetään yhden, vähintään 35-paikkaisen kaasukäyttöisen linja-auton käyttöönottoa kohteen päivittäiseen liikennöintiin. Kaasubussilla tulee suorittaa merkittävä osa kohteen liikennöintisuoritteista.”

Hankintasopimuksen kohdan 3. Sopimuskausi mukaan:

”Sopimusaika koskien Mikkelin – Ristiina – Pellos joukkoliikennepalvelun hankintaa on 5.6.2021 -31.5.2026.”

Hankintayksikkö on hankintasopimuksen tekemisen jälkeen lieventänyt kaasubussin paikkamäärille asettamia vaatimuksia ja myöhentänyt kaasubussilla liikennöinnin ajankohtaa. Muutokset ovat sopimusmuutoksia, jotka ovat valittajan ja muiden joukkoliikennealan liikennöitsijöiden mukaan merkittäviä. Valittaja väittää ja perustelee tässä valituksessa, että hankintayksikkö on tehnyt olennaisia sopimusmuutoksia, joille ei ole perustetta erityisalojen hankintalaissa ja kilpailutetussa hankintasopimuksessa.

Tapahtumainkulkua ja tosiseikkoja

04.09.2020 Hankintailmoitus ja tarjouspyyntö. Mikkelin kaupunki tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena julkaisi erityisalojen hankintailmoituksen² *Mikkelin-Ristiina-Pellos joukkoliikennepalvelun hankinta 5.6.2021 – 31.5.2026 + optio 2v* -hankinnasta (HILMA 2020-053173, jäljempänä ”hankinta”) ja Tarjouspyynnön 294741³. Paras tarjous valitaan halvimman hinnan perusteella.

25.09.2020 Soisalon Liikenne Oy varautui ajoissa tarjouspyynnön vaatimukset täyttävän kaasubussin hankintaan. Soisalon Liikenne Oy pyysi ja sai tarjouksen uudesta

¹ LIITE 1, Hankintasopimus 294741.

² LIITE 2 Hankintailmoitus Hilma, 4.9.2020.

³ LIITE 3 Tarjouspyyntö, 4.9.2020.

Scania-kaasubussista, joka olisi hankintasopimuksen mukaisessa kohteen päivittäisessä liikennöinnissä 5.6.2021 alkaen.⁴

Scania Suomi Oy oli ainoa linja-autotoimittaja, joka pystyisi toimittamaan tarjouspyynnön vaatimukset täyttävän vähintään 35-paikkaisen kaasubussin ajoissa 5.6.2021 alkavaan liikennöintiin. Myös Tilausliikenne Himanen Oy ja ainakin kaksi muuta tarjoajaa olivat pyytäneet tarjouksen vastaavasta Scanian kaasubussista. Soisalon Liikenne Oy laskee tarjoushinnan uuden vähintään 35-paikkaisen kaasubussin mukaan.

07.10.2020 Tarjousten jättöpäivä. Soisalon Liikenne Oy⁵ ja Tilausliikenne Himanen Oy jättivät tarjouksen. Soisalon Liikenne Oy ilmoitti tarjouksen kalustoluettelossa⁶ kuten Tilausliikenne Himanen Oy ilmoitti tarjouksen kalustoluettelossa⁷ hankkivansa uuden Scania -kaasubussin:

"Hankimme kohteen liikennöintiin uutta kalustovaatimukset täyttävää kalustoa: Scania K 280 IB 4X2 Interlink LD 12,0 (Euro6/9L kaasumoottori). Paikkaluku: 51."

28.10.2020 Hankintapäätös.⁸ Hankintayksikkö valitsi halvimman hinnan perusteella voittajaksi Tilausliikenne Himanen Oy:n tarjouksen vuosihinnaltaan 378.969,00 € ja valittajan Soisalon Liikenne Oy:n tarjous tuli 2. sijalle vuosihinnaltaan 398.000,00 €.

19.11.2020 Hankintasopimus.⁹ Mikkelin kaupunki ja Tilausliikenne Himanen Oy allekirjoittivat *Liikennöintisopimuksen 294741 Mikkelin kaupungin Mikkeli-Ristiina-Pellosjoukkoliikennepalvelun hankinta sopimusajalle 5.6.2021-31.5.2026.*

05.06.2021 Sopimuskausi ja kohteen liikennöinti alkoi. Tilausliikenne Himanen Oy:llä ei ollut Liikennöintisopimuksen mukaista 35-paikkaista kaasukäyttöistä linja-autoa käytössä kohteen päivittäisessä liikennöinnissä 5.6.2021.

08.06.2021 Soisalon Liikenne Oy:n toimitusjohtaja Ilkka Nissinen kysyi sähköpostitse¹⁰ Mikkelin kaupungin joukkoliikenneinsinööri Liisa Heikkiseltä sitä, että minkälaisella kaasuautolla Tilausliikenne Himanen Oy liikennöi Liikennöintisopimuksen Mikkeli-Ristiina-Pellos välillä.

09.06.2021 Mikkelin kaupungin joukkoliikenneinsinööri vastasi 09.06.2021: *"Iveco 70C CNG Rapido Tourist - 29 istumapaikkaa + 1 oppaan istuin + kuljettaja tulee syyskuussa liikenteeseen."*

Tosiseikat: ensinnäkin kyseinen kaasukäyttöinen linja-auto on vain 29-istumapaikkainen, vaikka ehdottomana vähimmäisvaatimuksena on 35-istumapaikkainen kaasukäyttöinen linja-auto. Toiseksi kaasubussilla liikennöinti ilmoitettiin alkavan syyskuussa 2021, vaikka vaatimuksena oli se, että sopimuskausi ja liikennöinti alkaa 05.06.2021 alkaen.

⁴ LIITE 5, Soisalon Liikenne Oy:n saama tarjous Scania-kaasubussista, 25.9.2020. **Salassa pidettävä.**

⁵ LIITE 4, Tarjous Soisalon Liikenne Oy:n, 7.10.2020.

⁶ LIITE 4.1, Tarjous Soisalon Liikenne Oy, Kalustoluettelo 5.10.2020.

⁷ LIITE 6, Tarjous Tilausliikenne Himanen Oy, Kalustoluettelo 5.10.2020.

⁸ LIITE 7, Hankintapäätös ja LIITE 7.1. Tarjousten vertailutaulukko.

⁹ LIITE 1, Hankintasopimus, 19.11.2020 ja sen LIITTEET 1.1-1.5

¹⁰ LIITE 8, Sähköpostit Soisalon Liikenne Oy – Mikkelin kaupunki 9.6.2021

Soisalon Liikenne Oy kysyi tarkennusta linja-auton istumapaikkavaatimuksesta Mikkelin kaupungin joukkoliikenneinsinööriä: ”Täyttääkö tarjouspyynnön vaatimukset istumapaikkojen osalta muistelen, että istumapaikkavaatimus 35 kaasubussille? Oliko tarjouspyynnössä mahdollisuus siirtymäaikaan kaluston hankkimista varten?”

Mikkelin kaupungin joukkoliikenneinsinööri vastasi: ”Kyllä asiat käytiin hankinnan osalta läpi ja tilaaja on hyväksynyt muutoksen.” (jäljempänä ”1. Sopimusmuutos”).

Tosiseikat: Mikkelin kaupungin antamasta vastauksesta käy ilmi se, että kyse on *sopimusmuutoksesta*. Hankinnan kohde muuttui, kun hankintayksikkö luopui 35-paikkaisen kaasubussin vaatimuksestaan ja kaasubussilla päivittäisen liikennöinnin aloittamisvaatimuksestaan 5.6.2021 alkaen. Vastauksesta ei kuitenkaan käynyt ilmi sopimusmuutoksen perusteet.

10.06.2021 Tarjouskilpailussa 3. tullut Ihastjärven Linja Oy:n toimitusjohtaja Tarmo Pulkka¹¹ lähetti Selvityspyynnön Mikkelin kaupungille sähköpostitse.¹²

”Asia: Mikkeli- Ristiina-Pellos joukkoliikenteen hankinta/ Selvityspyyntö

Mikkelin kaupunkiympäristölautakunta ratkaisi kokouksessaan 28.10.2020 Pelloksen liikennettä koskeneen tarjouskilpailun nro 294741. Liikennöitsijäksi valittiin halvimman tarjouksen tehnyt Tilausliikenne Himanen Oy. Himanen aloitti liikenteen 5.6.2021 eikä Himasella ole liikenteessä vaadittua kaasubussia

Ei ole reilua muita tarjouskilpailuun osallistuneita liikennöitsijöitä kohtaan että sallitaan liikennöidä ilman vaadittua kaasubussia. Himanen saa nyt suuren edun kun liikenteeseen ei ole hankittu kaasubussia. Kalustovaatimuksissa on ehto että kaasubussilla tulee suorittaa merkittävä osa kohteen liikennöintisuoritteista kohteen päivittäisessä liikennöinnissä.

Ehdottomana kalustovaatimuksena oli että liikennöitsijä hankkii yhden vähintään 35 paikkaisen kaasukäyttöisen linja-auton mikä käyttää biokaasua. Vaaditun kaasubussin on oltava tehdasvalmisteinen kaasubussi. Jälkikäteen asennettua kaasujärjestelmää ei hyväksytä.

Himasella on ollut kilpailutuksen ratkettua 7 kk aikaa hankkia vaadittu kaasubussi mutta sitä ei näy liikenteessä. Ihastjärven Linja Oy selvitti tarjouskilpailua ja laskentaa varten soveltuvien uusien kaasubussien markkinat. Käytännössä ainoaksi toimivaksi osoittautui Scania Suomi Oy:n uusi tehdasvalmisteinen kaasubussi Scania K 280 IB Interlink LD 12,0 (Euro 6 /9 L kaasumoottori) 51 paikkainen linja-auto. Auton olisi saanut keväällä maaliskuuhuhtik, 2021 tehtaalta eli hyvin olisi ehtinyt 5.6.2021 alkavaan liikenteeseen. Selvitimme Scanian linja-automyynnistä että kaasubussi on kyllä saatavissa tälläkin hetkellä.”

Kysyjälle oli herännyt epäily: ”...herää epäily onko Tilausliikenne Himanen Oy laskenut tarjouksensa niin alihintaiseksi että onko heillä taloudellisia resursseja hankkia kaasubussia mikä on kalliimpi kuin dieselkäyttöiset bussit....Pyydämme

¹¹ Hän on luvannut antaa tarvittaessa lisätietoja asiasta.

¹² LIITE 9, Sähköpostit Ihastjärven Linja Oy – Mikkelin kaupunki 10.6.-18.6.2021.

tilaajaa Mikkelin kaupunkia selvittämään kuinka on mahdollista sallia liikennöinti että ei noudateta tarjouspyynnön ehtoja.”

11.06.2021 Mikkelin kaupungin vs. logistiikkapäällikkö vastasi Ihastjärven Liikenne Oy:n selvityspyyntöön:

”Hei, asia on selvitetty. Kaasubussi on tilattu hyvissä ajoin, mutta koronan vuoksi komponenttien toimitus on myöhästyttänyt tehtaan toimituksia muutamalla kuukaudella. Kaasubussi on tulossa syyskuussa liikenteeseen.”

Ihastjärven Linja Oy ei pitänyt uskottavana selitystä, että koronan vuoksi komponenttipula olisi viivästyttänyt kaasubussitehtaan toimituksia ja ilmoitti muun ohella:

”Kuten aikaisemmassa viestissä kerroin Ihastjärven Linja Oy selvitti tarjouslaskentavaiheessa kaasubussien markkinat ja hinnan että ylipäättään tarjouksen laskenta oli mahdollista. Ja että kaasubussi on liikenteessä tarjouskilpailussa vaaditusti 5.6.2021.

Ainoaksi toimittajaksi jäi Scania Finland Oy. Scanian myyntipäällikkö Ilkka Korpela vahvisti tänään ja voi vahvistaa asian että komponenttipulaa ei ole. Scanialla on valmiita kaasubusseja toimitettavaksi heti. Myös Soisalon Liikenne Oy on tilannut kaasubussit kaupunkiliikenteeseen Scanialta. Pyysimme tarjouksen Iveco Irisbussilta, ja Mannilta. Kumpikaan ei tarjouta lähettänyt. Volvo ja Mercedes Benz Daimler ei valmista kaasubusseja.”

Tosiseikka: Scanian myyntipäällikkö Ilkka Korpelan mukaan komponenttipulaa ei ole ollut ja Scanialla on valmiita kaasubusseja toimitettavaksi heti kesäkuussa. Tilausliikenne Himanen Oy ilmoitti tarjouksessaan nimenomaan hankkivan uuden Scania-kaasubussin: *”Hankimme kohteen liikennöintiin uutta kalustovaatimukset täyttävää kalustoa: Scania K 280 IB Interlink LD 12,0 (Euro6)L kaasumoottori.”*

Tilausliikenne Himanen Oy ei hankkinut Scania-kaasubussia, koska hankintayksikkö lievensi kaasubussille asettamia vähimmäisvaatimuksia.

14.06.2021 Mikkelin kaupungin vs. logistiikkapäällikkö vastasi Ihastjärven Liikenne Oy:lle:

”Hei, Olemme nähneet (hankintapalvelut) Tilausliike Himaselle tehtaalta tulleen tilaus-/toimitusvahvistuksen ja auto on uusi kaasubussi, joka on tulossa syyskuussa liikenteeseen. Hankintapalveluiden mukaan aikaa kaasubussin käyttöönottoon ei edellytetä 5.6.21. Tarjousasiakirjassa ei määritetä käyttöönotto aikaa ja kalustovaatimuksessa lukee, että kaasubussilla tulee suorittaa merkittävä osa liikenteen suoritteesta.”

Tosiseikat: vastauksesta ei käy ilmi se, onko kysymys hankintasopimuksen vaatimukset täyttävästä kaasubussista. Tarjouspyynnön ja sen perusteella tehdyn hankintasopimuksen mukaan vähintään 35-paikkaisella kaasubussilla on aloitettava kohteen päivittäinen liikennöinti 5.6.2021. Tietojemme mukaan Tilausliikenne Himanen Oy oli perunut Scania-kaasubussin tilauksen, koska

hankintayksikkö hyväksyi hankintasopimuksessa sovittua pienemmän bussin käytön ja sillä liikennöinnin siirtämisen syyskuulle.¹³

16.06.2021 Soisalon Liikenne Oy:n Selvitys- ja asiakirjapyyntö Mikkelin kaupungille otsikolla ”Pyyntö saada Mikkelin kaupungilta perusteltu selvitys siitä, onko Liikennöintisopimusta muutettu sopimuskaudella erityisalojen hankintalain ja sopimuksen mukaisesti ?”¹⁴

Koska hankintayksikkö ei perustellut sopimusmuutosta, niin Soisalon Liikenne Oy kysyi asiamiehensä välityksellä asiasta: Mihin erityisalojen hankintalain säännökseen ja Liikennöintisopimuksen ehtoon sopimusmuutos perustuu? Vastausta pyydettiin 22.6.2021 mennessä.

Sopimusmuutosasian selvittämisellä on erityinen merkitys Soisalon Liikenne Oy:lle, joka antoi tarjouspyynnön mukaisen tarjouksen sijoittuen 2. sijalle tarjouskilpailussa:

- koska tarjous sisälsi tarjouspyynnön vaatimusten mukaisen vähintään 35-paikkaisen kaasubussin, jolla voidaan aloittaa liikennöinti sopimuskaudella 5.6.2021 lukien.
- koska tarjoushinta on kalliimpi tarjouspyynnön vaatimukset täyttävällä 35-paikkaisella kaasubussilla kuin 29-paikkaisella kaasubussilla tai dieselkäyttöisellä bussilla.
- koska voittanut tarjoaja on saanut perusteetonta etua, kun on voinut laskea tarjoushintansa halvemmalla kalustolla, koska on saanut aloittaa sopimuskauden liikennöinnin hankintasopimuksen vastaisella kalustolla, joka on merkittävästi halvempi kuin vaadittu kalusto.

18.06.2021 Ihastjärven Linja Oy vastasi hankintayksikölle, koska se ei pitänyt uskottavana, että Tilausliikenne Himanen olisi tilannut uuden kaasubussin:

”Hei, Ihastjärven Linja Oy on saanut tiedon Mikkelin kaupungin joukkoliikenteestä että Tilausliikenne Himanen Oy on tilannut 29 paikkaisen IVECO 70C CNG Rapido Tourist kaasubussin tähän Pelloksen liikenteeseen.

Kyseinen Iveco ei täytä tarjouskilpailun ehtoa: Ehtona oli: Kaasubussin tulee olla vähintään 35 paikkainen kaasukäyttöinen tehdasvalmisteinen linja-auto.

Tässä on rikottu tarjouskilpailun ehtoa kalustovaatimuksen osalta kun Mikkelin kaupunki on hyväksynyt pienemmän bussin tilaamisen. Tämä 29 paikkainen Iveco on eri kokoluokan (Pienbussi) ja hankintahinnaltaan vähintään yli 120.000 euroa edullisempi kuin tarjouskilpailussa vaadittu iso vähintään 35 paikk linja-auto.

Emme voi hyväksyä tällaista toimintaa että rikotaan tarjouskilpailun ehdottomia vaatimuksia. Nyt liikennöitsijät eivät ole samalla viivalla kun ei noudateta tarjouskilpailun ehtoja. Tarjouksen voittanut liikennöitsijä saa suuren taloudellisen edun jos Mlin kaupunki hyväksyy tämän kalustovaatimusten vastaisen kaasubussin käyttöönoton.

¹³ Tarvittaessa tieto voidaan todistaa oikeaksi.

¹⁴ LIITE 10, Soisalon Liikenne Oy:n Selvitys- ja asiakirjapyyntö Mikkelin kaupungille.

Vaadimme oikaisua että Pelloksen liikennöintisopimus Himasen kanssa tulee purkaa ja uutta tarjouskilpailua koska Tilausliikenne Himanen Oy ei ole noudattanut tarjouskilpailun ehdottomia vaatimuksia vaaditun kaluston osalta.

Mikkeli Mikkelin kaupunki ei ryhdy vaadittuihin toimenpiteisiin laitamme asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi”.

Tosiseikat:

Tilausliikenne Himanen Oy ei koskaan hankkinut uutta 35-paikkaista Scania-kaasubussia, vaan tilasi hankintayksiköltä 09.06.2021 saadun tiedon mukaan: ”Iveco 70C CNG Rapido Tourist - 29 istumapaikkaa + 1 oppaan istuin + kuljettaja tulee syyskuussa liikenteeseen.” (1. Sopimusmuutos”).

Lopulta Tilausliikenne Himanen Oy ei hankkinut 29-paikkaista Iveco-kaasubussia syyskuulle 2021, vaan hankintayksiköltä 12.8.2021 saadun muutetun kalustoluettelon mukaan 2014 vuosimallia olevan 35-paikkaisen MAN Lionos-biokaasubussin.

Hankintayksikön vastauksista ja tiedoista ei käy ilmi perusteet sopimusmuutoksille.

01.07.2021 Soisalon Liikenne Oy uudisti Selvitys- ja asiakirjapyynnön, koska Mikkelin kaupunki ei ollut antanut mitään vastausta 16.6.2021 lähetettyyn pyyntöön.

Mikkelin kaupungin lakimies vastasi ilmoittaen palaavansa asiaan viikolla 29 eli 19.23.7.2021:

”Pahoittelen, että tätä asiaa hoitaneiden avainhenkilöiden poissaolojen vuoksi asian selvittäminen on viivästynyt. Teemme hankinnasta sopimuskatselmuksen Liisa Heikkisen palattua töihin 15.7.2021. Oikaisuvaatimuksen käsittelyä hoitaa Juha Ruuth. Hän palaa töihin 12.7.2021. Palaamme tähän asiaan viikolla 29.”

Soisalon Liikenne Oy antoi kaupungille lisäaikaa vastauksessaan:

”Palaan lomalta viikolla 31, joten meille sopii, että saamme pyytämämme vastaukset ja asiakirjat siihen mennessä, ellei mahdollisesti tekemämme kirjallisen sopimusmuutoksen/suorahankinnan muutoksenhaku aika ole umpeutunut siihen mennessä.”

30.07.2021 Hankintayksiköltä 12.8.2021 saadun tiedon mukaan Hankintasopimuksen kalustoluetteloon¹⁵ on tehty muun ohella seuraava muutos: ”Biokaasuauto otettu kohteen liikennöintikäyttöön 2.8.2021 alkaen.” Muutos käy ilmi hankintayksikön 16.8.2021 toimittamasta Liikennöintisopimuksen kalustoluettelon muutoksesta (päivitys 30.7.2021).

06.08.2021 Soisalon Liikenne Oy uudisti Selvitys- ja asiakirjapyynnön, koska Mikkelin kaupunki ei ollut lupauksensa mukaisesti palannut asiaan viikolla 29, ilmoittaen lisäksi:

¹⁵ LIITE 8.1, Sähköpostit Mikkelin kaupunki - Soisalon Liikenne Oy, 12.8.2021

"Arvioin asiaa vielä päämieheni kanssa, mutta passiivisuutenne viiteasian hoitamisessa pakottaa meidät viemään asian tuomioistuimen ratkaistavaksi."

09.08.2021 Mikkelin kaupungin palvelujohtaja vastasi Soisalon Liikenne Oy:n 16.6., 1.7. ja 6.8.2021 lähetettyihin Selvitys- ja asiakirjapyyntöihin pyytäen mahdollisuutta antaa vastaus 13.8.2021.

12.08.2021 Mikkelin kaupungin palvelujohtaja antoi vastauksen/selvityksen, mutta 16.6.2021 pyydettyjä hankinta-asiakirjoja toimitettiin lopulta 16.8.2021.

Mikkelin kaupungin antama selvitys:

"Selvitys:

Asianmukaisesti solmitun hankintasopimuksen jälkeen, Mikkelin kaupungin henkilöliikennepalvelujen päätös hyväksyä autokierron muutos sekä liikennöitsijän hankinta 30-paikkaiselle kaasubussille oli erheellinen.

Tämän jälkeen Mikkelin kaupunki on neuvotellut liikennöitsijän kanssa, ja liikennöitsijä on neuvottelun tuloksena hankkinut kohteeseen vaatimuksen mukaisen 35-paikkaisen kaasubussin. Liikennöintikohteeseen tulee käyttöön kaksi (2) kaasubussia; 30 - ja 35-paikkaiset.

Sopimuksen mukainen 35-paikkainen kaasubussi on otettu käyttöön 2.8.2021 alkaen; kts. kalustoluettelo (päivitetty 30.7.2021).¹⁶

Mitä ystävällisimmän pahoittelemme aiheutunutta vaivaa, ja toivomme, että tämä selvitys vastaa kysymyksiinne. Meille yhdenvertainen ja sopimusten mukainen toiminta on tärkeää." (jäljempänä "2.Sopimusmuutos")

Havainnot: Mikkelin kaupungin antamasta vastauksesta käy ilmi se, että Liikennöintisopimuksen 1. Sopimusmuutosta (9.6.2021) oli korjattu nyt 2. Sopimusmuutoksella (ilmeisesti 30.7.2021).

Selvityksessä ei kuitenkaan vastata Soisalon Liikenne Oy:n 16.6.2021 tekemään ydinkysymykseen: Mihin erityisalojen hankintalain säännökseen ja Liikennöintisopimuksen ehtoon sopimusmuutokset perustuvat? Julkisten hankinta-asiakirjojen kuten hankintasopimuksen pyynnöstä oli kulunut yli kaksi (2) kuukautta, eikä edellä mainitusti muutettua Liikennöintisopimusta kolmesta (3) pyynnöstä huolimatta toimitettu valittajalle.

03.09.2021 Soisalon Liikenne Oy teki valituksen markkinaoikeuteen, koska Mikkelin kaupunki on ilman erityisalojen hankintalain perustetta olennaisesti muuttanut hankintamenettelyllään kilpailuttamansa hankintasopimuksen sopimusehtoja.

Hankintayksikön menettely syrjii erityisalojen hankintalain 3 §:n perusteella Soisalon Liikenne Oy:tä, joka olisi ilman sopimusmuutoksia voinut tulla valituksi tarjouskilpailun voittajaksi.

¹⁶ LIITE 1.6. Muutettu kalustoluettelo, 30.7.2021.

5 VAATIMUSTEN PERUSTEET

5.1 Hankintayksikkö on menetellyt hankintasäännösten vastaisesti

Hankintalainsäädännön lähtökohta on, että tarjouspyynnön ehdot sitovat. Sopimuskaudella hankintayksikön pitää hankkia sitä, mitä hankintayksikkö on alun perin kilpailuttanut ja noudattaa niitä sopimusehtoja ja vaatimuksia, jotka kilpailutuksen yhteydessä on hankintasopimukseen kirjannut. Hankintamenettelyllä kilpailutettu hankintasopimus on voimassa sellaisenaan sopimuskauden ajan, eikä sopimusehtoja saa olennaisesti muuttaa ilman erityisalojen hankintalain perustetta.

Mikkelin kaupunki on kuitenkin hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen neuvotellut ja tehnyt voittaneen liikennöitsijän kanssa hankintasopimukseen olennaisia muutoksia.

Saatuun tiedon sopimusmuutoksista valittaja on välittömästi pyytänyt hankintayksiköltä selvitystä ja asiakirjoja. Valittaja ei kuitenkaan saanut hankintayksiköltä erityisalojen hankintalain perusteita ja perusteluita sopimusmuutoksille, jotta olisi voinut arvioida sopimusmuutosten oikeellisuutta. Näin ollen sopimusmuutosasia täytyi tuoda markkinaoikeuden ratkaistavaksi seuraavilla valitusperusteilla.

Mikkelin kaupunki on menetellyt hankintasäännösten vastaisesti.

1. koska se on tehnyt erityisalojen hankintalain 124.1 §:n mukaisia olennaisia sopimusmuutoksia ilman uutta hankintamenettelyä. Hankintasopimuksen sopimuskohdat/vaatimukset 5.2 ja niihin tehdyt sopimusmuutokset kohdassa 5.3 ja yksityiskohtaiset perustelut kohdassa 5.4.
2. koska se on tehnyt olennaisia sopimusmuutoksia, jotka eivät ole sallittuja erityisalojen hankintalain 124.2 §:n perusteilla. Perustelut kohdassa 5.5.
3. koska hankintayksikön olisi pitänyt irtisanoa tai purkaa hankintasopimus. Perustelut kohdassa 5.6.
4. koska ilman tehtyjä olennaisia sopimusmuutoksia tarjouskilpailussa 2. sijalle tullut valittajana oleva Soisalon Liikenne Oy olisi voittanut tarjouskilpailun. Lisäperustelut myöhemmin, jos asia muuttuu hyvitysmaksuasiaksi.

5.2 Hankintasopimuksen vaatimukset

Tarjouspyynnön ja sen perusteella tehdyn Hankintasopimuksen ehdottomat vaatimukset kalustolle ja sopimuskaudelle, jolloin liikennöinti on aloitettava:

”Liikennöitsijä sitoutuu tarjouksellaan tarjouspyynnön liitteenä olevan palvelukuvauksessa mainittuihin vastuisiin, palvelun laatuvaatimuksiin sekä kalustovaatimuksiin.”¹⁷

¹⁷ LIITE3, Tarjouspyyntö s. 6/12.

*"Sopimusluonnos on tarjouspyynnön liitteenä ja tarjoaja sitoutuu sopimuksen ehtoihin jättämällä tarjouksen. Tarjoaja ei ole oikeutettu esittämään omia sopimusehtojaan tarjouksessa eikä sopimuksenteon yhteydessä. Tarjoajan tulee sitoutua tarjouspyynnön vaatimuksiin ja ehtoihin sellaisina kuin ne on tarjouspyynnössä, sopimusluonnoksessa ja muissa liitteissä esitetty."*¹⁸

A. Kalustovaatimukset tarjouspyynnössä:

"Kohteen säännölliseen liikennöintiin vaaditaan enimmillään kolme (3) linja-autoa. Yhdellä koulupäivien aamuvuorolla tarvitaan kolme autoa, muina aikoina kaksi. Ajoneuvojen matkustajakapasiteetti on oltava:

- *yksi (1) linja-auto vähintään 45 matkustajapaikkaa*
- *yksi (1) linja-auto vähintään 35 matkustajapaikkaa*
- *yksi (1) linja-auto vähintään 14 matkustajapaikkaa*
- *mahdollisten häiriötilanteiden varalle liikennöitsijällä tulee olla yksi vähintään 45-paikkainen vara-auto."*¹⁹

*"Liikennöitsijältä edellytetään yhden, vähintään 35-paikkaisen kaasukäyttöisen linja-auton käyttöönottoa kohteen päivittäiseen liikennöintiin. Kaasubussilla tulee suorittaa merkittävä osa kohteen liikennöintisuoritteista."*²⁰

"Tarjouskilpailun voittaneen liikennöitsijän on esitettävä tilaajalle suunnitelma kaasubussin hankinta- tai käyttöönottoaikataulusta heti tarjouskilpailun lopputuloksen tultua lainvoimaiseksi."

Kalustovaatimukset tehdyssä hankintasopimuksessa:

*"Palveluun käytettävän kuljetuskaluston on oltava ominaisuuksiltaan, kunnoltaan ja varustukseltaan asianmukainen sekä vähintään kalustovaatimusliitteessä esitettyjen vaatimusten mukainen koko sopimuskauden."*²¹

*"Mikäli tähän sopimukseen liittyvät pakottavat säädökset muuttuvat niin, että sillä on pakottavia vaikutuksia tämän sopimuksen sisältöön, tämä sopimus muuttuu vastaavasti. Muutoin Sopijapuolet voivat muuttaa tätä sopimusta kirjallisesti, muut muutokset ovat mitättömiä."*²²

*"7.Liikennöinnissä käytettävät linja-autot ja liikenteen laatu"²³
Bruttokorvaukseen perustuvan liikennöintisopimuksen mukaisessa liikenteessä käytettävien linja-autojen ja mahdollisten yhteenliittymissä/alihankinnoissa käytettävien taksien on oltava hyväkuntoisia ja siistejä sekä ominaisuuksiltaan vähintään tarjouspyynnössä määritellyn mukaisia. Ominaisuuksiltaan ja tyyppiltään muunlaisia linja-autoja saadaan käyttää ainoastaan poikkeuksellisesti ja silloin, kun määritellyn mukaisia linja-autoja ei välttämättömien korjaustöiden tai varaosien saantivaikkeuksien taikka jostain muusta liikenteenharjoittajasta riippumattomasta syystä ole käytettävissä."*

¹⁸ LIITE 3, Tarjouspyyntö, Muut ehdot s. 7/12.

¹⁹ LIITE 3.7, Tarjouspyynnön liite Kalustovaatimukset.

²⁰ LIITE 3.7, Tarjouspyynnön liite Kalustovaatimukset.: Käyttövoima- ja päästövaatimukset.

²¹ LIITE 1, Hankintasopimus kohta 12. Kuljetuskalusto,

²² LIITE 1, Hankintasopimus kohta 21. Sopimusmuutokset.

²³ LIITE 3.5, Tarjouspyynnön liite: Bruttoliikenteen yleiset ehdot, kohta 7. Liikennöinnissä käytettävät linja-autot ja liikenteen laatu.

Vaatimukset ovat alan toimijalle merkittäviä

Hankintayksikön vaatimukset: linja-auton käyttövoimana on biokaasu, linja-auto on vähintään 35-paikkainen kaasubussi, jonka on oltava liikenteessä 5.6.2021 ovat joukkoliikenteen toimijalla isoja ja haasteellisia vaatimuksia. Vaatimuksilla on myös erityistä merkitystä hankintayksikölle,

- 1) koska hankintayksikkö on nimenomaan vaatinut, että kolmesta (3) linja-autosta yksi (1) linja-auto on vähintään 35-paikkainen tehdasvalmisteinen biokaasua (CBG) käyttävä kaasubussi;
- 2) koska kaasubussi tulee *päivittäiseen* liikennöintiin ja kaasubussilla suoritetaan merkittävä osa kohteen liikennöinnistä;
- 3) koska kaasubussin hankinta- ja käyttöönottoaikataulusta on esitettävä hankintayksikölle suunnitelma heti lainvoiman saaneesta hankintapäätöksestä;
- 4) koska kaasubusseille soveltuva paikallinen tankkauspaikka avataan kesän 2021 alussa Mikkelin kaupungin alueelle ja biokaasun käytöstä on raportoitava hankintayksikölle;
- 5) koska hankintayksikön kaasubussin vaatimuksista ja käyttöönoton aikataulusta johtuen kaasubussin piti olla käytännössä uusi.

Vaativien vaatimusten asettamisesta seuraa se, ettei niitä saa ilman lainmukaisia perusteita muuttaa enää hankintapäätöksen ja hankintasopimuksen tekemisen jälkeen. Uuden kaasubussin hankintahinta on noin 300.000 €, joka muodostaa merkittävän osan hankinnan arvioidusta kokonaisarvosta 1 000 000 €.²⁴

Huomionarvoista on se, että tarjouskilpailun voittanut Tilausliikenne Himanen Oy ja 2. sijalle tullut valittaja ilmoittivat tarjouksessaan hankkivansa samanlaisen uuden vähintään 35-paikkaisen Scania-kaasubussin. Soisalon Liikenne Oy oli ennen tarjouksensa jättämistä pyytänyt ja saanut tarjouksen uudesta 51-paikkaisesta kaasubussista.²⁵

B. Vaatimukset kaasubussilla liikennöinnin aloittamisesta sopimuskaudella:

Tarjouspyynnön mukaan:

*"Sopimuskausi on 5.6.2021-31.5.2026."*²⁶

Hankintasopimuksen kohdan 3. *Sopimuskausi* mukaan:

"Sopimusaika koskien Mikkelin – Ristiina – Pellos joukkoliikennepalvelun hankintaa on 5.6.2021 -31.5.2026."

Hankintasopimuksen liitteenä 1 olevan Kohdekuvauksen mukaan liikennöintialueena on Mikkelin-Ristiina-Pellosniemi-väli ja liikennöinti alkaa 5.6.2021 ja päättyy 31.5.2026. Kohdekuvauksen mukaan: *"Ajopäiviä on ympärivuotisesti kouluvuoden aikana sekä koulujen lomien aikana."*

²⁴ LIITE 3, Tarjouspyyntö kohta II.1.5) Arvioitu kokonaisarvo, s.2/12.

²⁵ LIITE 5, Soisalon Liikenne Oy:n saama tarjous Scania-kaasubussista, 25.9.2020.

²⁶ LIITE 3, Tarjouspyyntö kohta II.2.7) 3. s. 3/12

Koska vähintään 35-paikkaista kaasubussia on käytettävä ”*kohteen päivittäiseen liikennöintiin*” ja ”*Kaasubussilla tulee suorittaa merkittävä osa kohteen liikennöintisuoritteista*”, niin kaasubussin on liikennöitävä heti sopimuskauden alusta 5.6.2021 lukien.

5.3 Sopimusmuutokset

Hankintayksiköltä ja muualta saamiensa tietojen perusteella valittaja katsoo, että ainakin seuraavat muutokset on tehty alkuperäiseen tarjouspyynnön ja annetun tarjouksen perusteella tehtyyn hankintasopimukseen.

A. 1. Sopimusmuutos

Vasta valittajan ja toisen tarjoajan²⁷ kysyessä sopimusmuutoksista ja niiden perusteista²⁸, niin hankintayksikkö ilmoitti: ”*Kyllä asiat käytiin hankinnan osalta läpi ja tilaaja on hyväksynyt muutoksen.*” Hankintayksikkö ilmoitti 9.6.2021 tehneensä seuraavat sopimusmuutokset, joilla se salli Himasen Liikenne Oy:n

- a) käyttää 29-paikkaista linja-autoa, vaikka hankintasopimuksessa oli vaatimus 35-paikkaisesta linja-autosta;
- b) aloittaa kaasukäyttöisen bussin sopimuksenmukainen liikennöinti syyskuussa 2021, vaikka hankintasopimuksessa oli vaatimus aloittaa liikennöinti 5.6.2021.
- c) käyttää muuta bussia kuin vaadittua kaasubussia 05.06.2021 lukien syyskuulle 2021 asti.

Hankinnan kohde ja sen yleinen luonne muuttui 1. sopimusmuutoksella, koska hankintayksikkö:

- a) luopui vähintään 35-paikkaisen kaasubussin vaatimuksestaan, hyväksyen pienemmän ja halvemmän 29-paikkaisen kaasubussin.
- b) luopui kaasubussilla päivittäisen liikennöinnin aloittamisvaatimuksesta ja sallien muulla kuin kaasubussilla liikennöinnin 5.6.2021 alkaen ja hyväksyen aloittaa kaasubussilla ajon syyskuussa 2021.

B. 2. Sopimusmuutos

Vasta valittajan ilmoittaessa 16.6.2021 Selvityspyynnössään, että sopimusmuutoksille ei voi olla lain mukaisia perusteita, niin Hankintayksikkö ilmoitti 12.8.2021 Selvityksessään tehneensä aiemmin ”*erheellisiä päätöksiä*” ja ”*Sopimuksen mukainen 35-paikkainen kaasubussi on otettu käyttöön 2.8.2021.*”²⁹

Hankintayksikkö ilmoitti käyneensä neuvotteluita Himasen Liikenne Oy:n kanssa ja muuttaneensa aiemmin 1. Sopimusmuutoksella muutettua hankintasopimusta siten, että Himasen Liikenne Oy:n

²⁷ ja 3. tullut tarjoaja Ihastjärven Linja Oy.

²⁸ Ks. Valituksen kohta 2 Tapahtumainkulkua: 9.6.2021-.

²⁹ Ks. Valituksen kohta 2 Tapahtumainkulkua: 12.8.2021-.

- 1) ei sallita käyttää 29-paikkaista kaasubussia, vaan on käytettävä hankintasopimuksen ehtojen mukaista vähintään 35-paikkaista kaasubussia;
- 2) ei sallita aloittaa kaasukäyttöisen bussin liikennöintiä syyskuussa 2021, vaan liikennöinti sai alkaa 02.08.2021 lukien, vaikka hankintasopimuksessa oli vaatimus aloittaa 35-paikkaisen kaasubussin liikennöinti 5.6.2021.

Hankinnan kohde ja sen yleinen luonne muuttui 2. Sopimusmuutoksella, koska hankintayksikkö:

- 1) luopui vaatimasta käyttää 29-paikkaista kaasubussia (1. Sopimusmuutos) ja vaati alkuperäisen hankintasopimuksen ehtojen mukaista vähintään 35-paikkaista kaasubussin käyttöä;
- 2) luopui kaasubussilla päivittäisen liikennöinnin aloittamisvaatimuksesta ja sallien muulla kuin kaasubussilla liikennöinnin 5.6.2021 alkaen;
- 3) luopui kaasubussilla liikennöinnin aloittamisesta 5.6.2021 ja hyväksyen aloittaa kaasubussilla ajon 02.08.2021 alkaen.

Hankintayksikkö jätti ilmoittamatta mihin erityisalojen hankintalain säännökseen ja Liikennöintisopimuksen ehtoon sopimusmuutokset perustuivat? Pyynnöistä huolimatta valittaja ei ole saanut hankintasopimusasiakirjoja³⁰, joista kävisi ilmi kirjallisesti tehdyt sopimusmuutokset ja niiden tekemisen ajankohta. Ilmeistä on, että sopimusmuutokset tehtiin vasta valittajan ja muiden tarjoajien kiinnittäessä hankintayksikön huomion asiaan.

Mikäli sopimusehtoja muutetaan olennaisesti ja sopimusmuutos ei ole sallittu olennainen sopimusmuutos, kysymys on laittomasta suorahankinnasta, joka tarkoittaa että hankinta pitää kilpailuttaa uudelleen. Erityisalojen hankintalaissa on tyhjentävästi säännelty hankintasopimuksen kiellettyjä ja sallittuja muutoksia sopimuskaudella, joita käsitellään seuraavaksi.

5.4 Kyseessä on olennainen sopimusmuutos erityisalojen hankintalain mukaan

Väite: Hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimukseen olennaisia muutoksia, vaikka erityisalojen hankintalain mukaan hankintasopimusta ei saa muuttaa olennaisesti sopimuskaudella ilman lainmukaista uutta tarjouskilpailua.

Oikeusohjeet ja soveltaminen

Erityisalojen hankintalain 124.1 §:n mukaan: ” *Hankintasopimusta tai puitejärjestelyä ei saa olennaisesti muuttaa sopimuskauden aikana ilman tämän lain mukaista uutta hankintamenettelyä. Olennaisena pidetään ainakin muutosta, jos:*

- 1) *muutoksella otetaan käyttöön ehtoja, jotka, jos ne olisivat alun perin kuuluneet hankintamenettelyyn, olisivat mahdollistaneet muiden kuin alun perin valittujen ehdokkaiden osallistumisen menettelyyn tai muun kuin alun perin hyväksytyyn tarjouksen hyväksymisen tai jotka olisivat tuoneet hankintamenettelyyn lisää osallistujia;*”

³⁰ paitsi Hankintasopimuksen liitteenä oleva Kalustoluettelo, jota on päivitetty 30.7.2021. Ks. LIITE 1.6. Muutettu kalustoluettelo, 30.7.2021.

Soveltaminen 1. Sopimusmuutokseen:

Mikkelin kaupungin tekemä sopimusmuutos on ollut erityisalojen hankintalain erityisalojen hankintalain 124.1 §:n 1) kohdan perusteella *olennainen*, koska muutoksella mahdollistetaan:

- A. käyttää 29-paikkaista kaasukäyttöistä linja-autoa, vaikka hankintasopimuksessa oli vaatimus 35-paikkaisesta linja-autosta;

Tämä sopimusmuutos on olennainen, koska se osoittaa:

- 1) sen, että sopijapuolet ovat halunneet neuvotella ja lieventää hankintasopimuksen keskeisiä ehtoja ja edellytyksiä uudelleen;
 - 2) muutetut ehdot ovat vaikuttaneet hankintamenettelyn lopputulokseen, koska ilman sopimusmuutosta valittajan tarjous olisi voittanut tarjouskilpailun;
 - 3)
 - 4) jos tämä uusi ehto olisi ollut alkuperäisessä tarjouspyynnössä, niin pienempien ja halvempien bussien tarjoajia olisi voinut tulla alkuperäiseen hankintamenettelyyn, koska 29-paikkainen kaasubussi on hankintahinnaltaan huomattavasti edullisempi³¹ kuin alkuperäisten vaatimusten mukainen bussi;
 - 5) hankintayksikkö olisi halutessaan voinut varautua muutokseen jo alkuperäisen sopimuksen tarjouskilpailun asettamilla ehdoilla.
 - 6) huomionarvoista on että 1. ja 2. tulleet tarjoajat ilmoittivat hankkivansa samanlaisen tarjouspyynnön vaatimukset täyttävän Scanian kaasubussin. Voittanut tarjoaja ei koskaan hankkinut tarjouksessaan ilmoittamaa Scania-kaasubussia, vaikka sillä oli hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen yli kuusi (6) kuukautta aikaa hankkia bussi.
- B. kaasukäyttöisen bussin sopimuksenmukaisen aloittamisajankohdan 5.6.2021 siirtäminen alkamaan syyskuulle 2021.
- C. käyttää muuta bussia kuin vaadittua kaasubussia 05.06.2021 lukien syyskuulle 2021 asti.

Nämä sopimusmuutokset ovat olennaisia, koska ne osoittavat:

- 1) sen, että sopijapuolet ovat halunneet neuvotella hankintasopimuksen keskeisiä ehtoja ja edellytyksiä uudelleen;
- 2) muutettu ehto on vaikuttanut hankintamenettelyn lopputulokseen, koska ilman sopimusmuutosta valittajan tarjous olisi voittanut tarjouskilpailun.
- 3) jos tämä ehto olisi ollut alkuperäisessä tarjouspyynnössä, niin se olisi voinut tuoda sellaisia tarjoajia hankintamenettelyyn, jotka olisivat saaneet tilattua kaasubussin toimitukseen ja liikennöintiin syyskuulle 2021, koska vain yksi (1) kaasubussitoimittaja, Scania Suomi Oy, pystyi toimittamaan tarjoajalle tarjouspyynnön mukaisen kaasubussin 5.6.2021 alkavaan liikennöintiin.³²

³¹ uushankintahinnaltaan noin 120.000 €. Markkinaoikeuden pyynnöstä hinnoista voidaan esittää lisänäyttöä.

³² toimitustieto perustuu uusien kaasubussien tarjontaa tarjoustaan varten selvittäneen Ihastjärven Linja Oy:ltä saatuihin tietoihin. Pyydettyäessä toimitamme asiasta lisäselvitystä. Ks. mm. LIITE 10.

- 4) hankintayksikkö olisi halutessaan voinut varautua muutokseen jo alkuperäisen sopimuksen tarjouskilpailun asettamilla ehdoilla.

Soveltaminen 2. Sopimusmuutokseen:

Mikkelin kaupungin tekemä sopimusmuutos on ollut erityisalojen hankintalain erityisalojen hankintalain 124.1 §:n 1) kohdan perusteella *olennainen*, koska muutoksella mahdollistetaan:

- A. käyttää muuta bussia kuin vaadittua 35-paikkaista kaasubussia 05.06.2021 lukien 01.08.2021 asti, vaikka tarjouspyynnössä oli ehdoton vähimmäisvaatimus 35-paikkaisesta kaasubussista 5.6.2021 lukien;
- B. kaasukäyttöisen bussin sopimuksenmukaisen aloittamisajankohdan 5.6.2021 siirtäminen alkamaan 02.08.2021.

Nämä sopimusmuutokset ovat olennaisia, koska ne osoittavat:

- 1) sen, että sopijapuolet ovat halunneet neuvotella ja lieventää hankintasopimuksen keskeisiä ehtoja ja edellytyksiä uudelleen;
- 2) muutetut ehdot ovat vaikuttaneet hankintamenettelyn lopputulokseen, koska ilman sopimusmuutosta valittajan tarjous olisi voittanut tarjouskilpailun;
- 3) jos tämä ehto olisi ollut alkuperäisessä tarjouspyynnössä, niin se olisi voinut tuoda sellaisia tarjoajia hankintamenettelyyn, jotka olisivat saaneet tilattua kaasubussin toimitukseen ja liikennöintiin 2.8.2021, koska vain yksi (1) kaasubussitoimittaja, Scania Suomi Oy, pystyi toimittamaan tarjoajalle tarjouspyynnön mukaisen kaasubussin 5.6.2021 alkavaan liikennöintiin.³³
- 4) jos tämä uusi ehto olisi ollut alkuperäisessä tarjouspyynnössä, niin pienempien ja halvempien bussien tarjoajia olisi voinut tulla alkuperäiseen hankintamenettelyyn, koska sopimuskauden liikennöinnin olisi voinut aloittaa kaasubussia merkittävästi halvemmalla dieselkäyttöisellä bussilla;
- 5) hankintayksikkö olisi halutessaan voinut varautua tähän muutokseen jo alkuperäisen sopimuksen tarjouskilpailun asettamilla ehdoilla ja
- 6) huomionarvoista on että 1. ja 2. tulleet tarjoajat ilmoittivat hankkivansa samanlaisen tarjouspyynnön vaatimukset täyttävän Scanian kaasubussin. Voittanut tarjoaja ei koskaan hankkinut tarjouksessaan ilmoittamaa Scania -kaasubussia, vaikka sillä oli hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen yli kuusi (6) kuukautta aikaa hankkia busseja.

³³ toimitustieto perustuu uusien kaasubussien tarjontaa tarjousta varten selvittäneen Ilastjärven Linja Oy:ltä saatuihin tietoihin. Hankintayksikön kaasubussin vaatimuksista, pitkästä sopimuskaudesta ja käyttöönoton aikataulusta johtuen kaasubussin piti olla käytännössä uusi, koska sopimuskausi on 5 + 2v niin auton toimintavarmuus ja huollot huomioiden kokonaistaloudellisesti järkevintä on hankkia uusi kaasubussi. Näin kaikki neljä (4) kärkitarjoajaa oli menetelty. Pyydettyäessä toimitamme asiasta lisäselvitystä. Ks. mm. LIITE 10.

- 2) *hankintasopimuksesta tai puitejärjestelystä tulee muutoksen jälkeen taloudellisesti edullisempi sopimuskumppanille sellaisella tavalla, jota alkuperäisessä hankintasopimuksessa tai puitejärjestelyssä ei ollut määritetty;*”

Soveltaminen 1. Sopimusmuutos:

Mikkelin kaupungin tekemä sopimusmuutos on ollut erityisalojen hankintalain 124.1 §:n 2) kohdan perusteella *olennainen*, koska muutoksella mahdollistetaan:

- A. sopimusosapuolen käyttää halvempaa 29-paikkaista kaasukäyttöistä linja-autoa kuin vaadittua 35-paikkaisesta bussia.
- B. kaasukäyttöisen bussin sopimuksenmukaisen aloittamisajankohdan 5.6.2021 siirtäminen alkamaan syyskuulle 2021.
- C. käyttää muuta bussia kuin vaadittua kaasubussia 05.06.2021 lukien syyskuulle 2021 asti.

Nämä sopimusmuutokset ovat olennaisia, koska ne osoittavat:

- 1) sen, että sopijapuolet ovat halunneet neuvotella ja lieventää hankintasopimuksen keskeisiä ehtoja ja edellytyksiä uudelleen;
- 2) muutetut ehdot ovat vaikuttaneet hankintamenettelyn lopputulokseen, koska ilman sopimusmuutosta valittajan tarjous olisi voittanut tarjouskilpailun;
- 3) hankintasopimuksesta tuli Tilausliikenne Himanen Oy:lle taloudellisesti edullisempi, koska sai käyttää halvempaa kuin alun perin tarjoamaansa kalustoa ja ottaa kaasubussinkin käyttöön kuukausia sovittua myöhemmin;
- 4) jos tämä uusi ehto olisi ollut alkuperäisessä tarjouspyynnössä, niin valittajakin olisi voinut tehdä tarjouksen halvemmalla hinnalla, koska olisi ollut mahdollista käyttää halvempaa kalustoa;
- 5) hankintayksikkö olisi halutessaan voinut varautua muutokseen jo alkuperäisen sopimuksen tarjouskilpailun asettamilla ehdoilla.

Soveltaminen 2. Sopimusmuutokseen:

Mikkelin kaupungin tekemä sopimusmuutos on ollut erityisalojen hankintalain 124.1 §:n 2) kohdan perusteella *olennainen*, koska muutoksella mahdollistetaan:

- A. käyttää 29-paikkaista kaasukäyttöistä linja-autoa 01.08.2021 asti, vaikka tarjouspyynnössä oli ehdoton vähimmäisvaatimus 35-paikkaisesta kaasubussista.
- B. kaasukäyttöisen bussin sopimuksenmukaisen aloittamisajankohdan 5.6.2021 siirtäminen alkamaan 02.08.2021.
- C. käyttää muuta bussia kuin vaadittua kaasubussia 05.06.2021 lukien 01.08.2021 asti.

Nämä sopimusmuutokset ovat olennaisia, koska ne osoittavat:

- 1) sen, että sopijapuolet ovat halunneet neuvotella ja lieventää hankintasopimuksen keskeisiä ehtoja ja edellytyksiä uudelleen;
- 2) muutetut ehdot ovat vaikuttaneet hankintamenettelyn lopputulokseen, koska ilman sopimusmuutosta valittajan tarjous olisi voittanut tarjouskilpailun;
- 3) hankintasopimuksesta tuli Tilausliikenne Himanen Oy:lle taloudellisesti edullisempi, koska sai käyttää halvempaa kuin alun perin tarjoamaansa kalustoa ja ottaa kaasubussinkin käyttöön kuukausia sovittua myöhemmin;
- 4) jos tämä uusi ehto olisi ollut alkuperäisessä tarjouspyynnössä, niin valittajakin olisi voinut tehdä tarjouksen halvemmalla hinnalla, koska olisi ollut mahdollista käyttää halvempaa kalustoa;
- 5) hankintayksikkö olisi halutessaan voinut varautua muutokseen jo alkuperäisen sopimuksen tarjouskilpailun asettamilla ehdoilla.

Huomionarvoista on se, että joukkoliikennealan liikennöitsijät pitävät mainittuja sopimusmuutoksia merkittävänä muutoksina ja kilpailua vääristävinä. Hankintayksikkö olisi voinut suunnitella ja ennakoida sopimusmuutoksen tarpeen laatimalla tarjouspyyntöön todellisten tarpeidensa mukaiset ehdot.

Tosiasia on se, että mitään sopijapuolista riippumatonta ja objektiivisesti arvioitua sopimusmuutostarvetta ei ole voinut ollut olemassa, koska voittanut tarjoaja olisi voinut halutessaan hankkia 35-paikkaisen kaasubussin sopimuskauden alkaessa 5.6.2021. Tästä todisteena muun muassa on valittajan saama tarjous kaasubussitoimittaja Scania Suomi Oy:ltä, jolta myös voittanut tarjoaja ilmoitti hankkivansa samanlaisen kaasubussin. Scanian tarjouksen mukaan kaasubussit voidaan toimittaa maaliskuuhuhtikuussa 2021 eli hyvissä ajoin ennen sopimuskauden alkua 5.6.2021. Lisätodisteena on Scaniaalta saadut tiedot, ettei kaasubusseissa ollut toimitusvaikeuksia hankintasopimuksen teon 19.11.2020 ja sopimuskauden alkamisen 5.6.2021 välillä.

Oikeuskäytäntöä

EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä (C-549/14) on edellytetty, että hankintayksikön on kyettävä varautumaan sopimuskauden epävarmuuksiin ja muutostarpeisiin jo alkuperäisen sopimuksen tarjouskilpailun aikana asettamilla ehdoilla. EUTI vastasi, että myös sopimuksen supistaminen voi olla olennainen sopimusmuutos, eikä asiaa muuta se, että supistaminen tehtäisiin sopimusriidan vuoksi. EUTI totesi myös: "Asia olisi toisin vain, mikäli mainitun hankintasopimuksen asiakirjoissa määrättäisiin oikeudesta sopeuttaa tämän hankintasopimuksen tiettyjä, jopa olennaisia, ehtoja kyseisen sopimuksen sopimuspuolen valinnan jälkeen ja vahvistettaisiin tämän oikeuden soveltamistavat." EUTI muistutti myös, että muutettu, suppeampi hankintasopimus voi herättää kiinnostusta useampien, esim. pienempien yritysten parissa. Sopimuksen supistaminen tarkoittaa myös sitä, että soveltuvuuden vähimmäisvaatimukset pienenevät, koska vähimmäisvaatimusten tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan kohteeseen.

Markkinaoikeuden oikeuskäytännössä (MAO:668/14) on muun ohella pidetty olennaisena sopimusmuutoksena, kun hankintasopimukseen oli tehty muutoksia paikallisliikenteen aikataulujen osalta.

Näin ollen hankintayksikön olisi pitänyt jo tarjouspyynnössä, eikä hankintasopimuksen teon jälkeen, määrätä ehdoista, jonka mukaan vaaditun kaluston paikkamäärää voidaan muuttaa ja liikennöinnin aloittamista siirtää tietyissä tapauksissa. Hankintayksikön jälkikäteen tehdystä merkittävien ehtojen muuttamisesta seurasi alkuperäisen kilpailutuksen vääristyminen, joku jätti tarjoamatta ja muiden vaatimukset täyttävien tarjoajien kuten valittajan perusteeton hankintalain vastainen syrjimin.

Edellä esitetyn perusteella Mikkelin kaupungin tekemät 1. ja 2. Sopimusmuutos, ovat hankintalain 124.1 §:n perusteella olennaisia sopimusmuutoksia. Jos hankintayksikkö vasta markkinaoikeudessa esittää sopimusmuutostensa ei-olennaisuutta koskevia perusteluita, niin Valittaja vastaa niihin vastaselityksessä.

5.5 Sopimusmuutokset eivät voi olla sallittuja erityisalojen hankintalain nojalla

Väite: Hankintayksikkö on tehnyt olennaisia sopimusmuutoksia sopimuskaudella, jotka eivät ole sallittuja erityisalojen hankintalain 124.2 §:n nojalla.

Edellä esitetyn mukaan hankintayksikkö on tehnyt olennaisia sopimusmuutoksia sopimuskaudella. Erityisalojen hankintalain mukaan hankintasopimusta ei saa muuttaa *olennaisesti* sopimuskaudella ilman lain mukaista uutta tarjouskilpailua, koska olennainen muutos voi johtaa laittomaan suoraan hankintaan.

Erityisalojen hankintalaissa on tyhjentävästi säännelty hankintasopimuksen kiellettyjä ja sallittuja muutoksia sopimuskaudella. Hankintayksikkö ei ole ilmoittanut sopimusmuutostensa perusteita, eikä siksi tässä valituksessa voida perustellusti arvioida sitä onko olennainen sopimusmuutos kielletty vai sallittu. Tarjouspyynnössä ja sen perusteella tehdyssä hankintasopimuksessa ei ole ehtoja kalustovaatimusten muuttamisesta sopimusmuutoksissa tehdyllä tavalla.

Hankinta-asiakirjoista, Hankintayksiköltä ja muualta saatujen tietojen perusteella voidaan kuitenkin perustellusti todeta, että mikään erityisalojen hankintalain 124.2 §:n olennaisenkin sopimusmuutoksen salliva peruste ei voi soveltua tapaukseen. Todettakoon esimerkiksi se, että jos hankintayksikkö perustaisi sopimusmuutoksensa 124.2 §:n 2)- ja 3)-kohtaan, niin pakollinen hankintasopimuksen muutosta koskevan HILMA-ilmoituksen julkaiseminen on laiminlyöty.

Jos hankintayksikkö vasta markkinaoikeudessa esittää sopimusmuutostensa sallittavuutta koskevia perusteita, niin Valittaja vastaa niihin vastaselityksessä.

5.6 Hankintasopimus olisi pitänyt irtisanoa tai purkaa

Väite: Hankintayksikkö ei olisi saanut tehdä kiellettyjä ja olennaisia sopimusmuutoksia tilanteessa, jossa sopimusosapuolena oleva liikennöitsijä ei kyennyt täyttämään hankintasopimuksen olennaisia ehtoja ja vähimmäisvaatimuksia. Hankintasopimus oli pitänyt irtisanoa tai purkaa ja siten välttyä sopimusmuutoksilta, jotka johtivat laittomaan suoraan hankintaan.

Erityisalojen hankintalain 125 §:n mukaan:

”Sen lisäksi, mitä hankintasopimuksessa on sovittu, hankintayksikkö voi irtisanoa hankintasopimuksen päättymään välittömästi, jos:

1) hankintasopimukseen on tehty 124 §:n 1 momentissa tarkoitettu olennainen muutos;”

Soveltaminen: hankintayksikkö teki hankintasopimukseen edellä kuvatut olennaiset sopimusmuutokset (1. ja 2. Sopimusmuutos). Hankintayksikkö olisi voinut irtisanoa hankintasopimuksen laittoman suorahankinnan välttämiseksi.

Edellä esitetyn mukaan Hankintayksikön vastauksista ja tiedoista ei ole käynyt ilmi erityisalojen hankintalain ja hankintasopimuksen perusteita tai mitään hyväksyttäviä perusteita olennaisille sopimusmuutoksille.

Voidaan vain arvella, että ilmeisesti liikennöitsijän taloudelliset syyt ovat voineet olla perusteena hankintasopimuksen vastaisen ja halvemman kaasubussin hankinnalle ja sitä kautta myös kaasubussilla liikennöinnin siirtämiselle. Jos valittu liikennöitsijä ei voi itse aiheuttamista kuten taloudellisista syistä hankkia vaatimukset täyttävää kalustoa, niin hankintasopimuksen mukaan on syntynyt peruste purkaa sopimus.

Mikkelin kaupungilla on Liikennöintisopimuksen 20. kohdan mukainen purkuperuste:

”Jos Liikennöitsijä olennaisesti rikkoo keskeisiä sopimuksen ehtoja tai jos sopimuksen tarkoitus jää sopimusrikkomuksen johdosta olennaisesti saavuttamatta, on Tilaajalla oikeus purkaa sopimus kokonaan tai osittain, ellei liikennöitsijä ole oikaissut menettelyään sopimuksen mukaiseksi asetetun kohtuullisen, vähintään kahden (2) viikon määräajan kuluessa, saatuaan Tilaajalta tätä tarkoittavan kirjallisen huomautuksen, joka sisältää esitetyn rikkomuksen yksilöinnin.”

”Mikäli sopimusrikkomus ei ole korjattavissa, on Tilaajalla oikeus purkaa sopimus välittömin vaikutuksin.”

”Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään aina seuraavia seikkoja (ei kuitenkaan näihin rajoittuen):

- Liikennöitsijä ei täytä sopimusta sovituissa määräajassa eikä näytä toteen, että sopimuksen täyttämättä jättäminen johtuu ylivoimaisesta esteestä tai Tilaajasta johtuvasta syystä.*
- Liikennöitsijä olennaisesti laiminlyö velvollisuutensa tuottaa sopimuksen mukaista palvelua erityisesti liikennöinnin säännöllisyyden liikenteessä käytettävän kaluston tai palvelun muun laadun osalta.”*

Mikkelin kaupungilla on Liikennöintisopimuksen mukainen välitön purkuperuste:

”Tilaajan välitön purkuoikeus

6) Liikennöitsijä ei täytä sopimuskauden aikana tarjouskilpailun ehdottomia vaatimuksia

Mikkelin kaupungilla on Liikennöintisopimukseen sisältyvän Tarjouspyynnön Bruttosopimusliitteen 15. kohdan mukainen purkuperuste:

”Jos liikenteenharjoittaja oleellisesti rikkoo keskeisiä sopimuksen ehtoja, kuten laiminlyö toistuvasti liikennöintivelvoitteen, käyttää sopimuksen vastaista tai riittämätöntä ajokalustoa tai laiminlyö lippu- ja maksujärjestelmää koskevat velvollisuutensa, on tilaajalla oikeus purkaa sopimus, ellei liikenteenharjoittaja ole oikaissut menettelyään sopimuksen mukaiseksi asetetun kohtuullisen, vähintään kahden (2) viikon määräajan kuluessa saatuaan tilaajalta tätä tarkoittavan kirjallisen huomautuksen, joka sisältää esitetyn rikkomuksen yksilöinnin.

”Jos edellisessä kappaleessa tarkoitettu sopimusehtojen rikkominen on toistuvaa eikä johdu ylivoimaisesta ja sopijapuolesta riippumattomasta syystä, on toisella sopijapuolella oikeus purkaa sopimus välittömästi.”

Sen sijaan, että hankintayksikkö olisi käyttänyt erityisalojen hankintalain irtisanomisperusteita ja hankintasopimukseen laatimiaan purkuperusteita, kun liikennöitsijän kaasubussi ja kaasubussilla liikennöinnin aloitus eivät täyttäneet hankintasopimuksen vaatimuksia, niin hankintayksikkö päätyi neuvottelemaan ja tekemään sopimusehtoihin olennaisia muutoksia. Seurauksena oli laitton suorahankinta.

6 JOHTOPÄÄTÖS

Edellä esitetyn perusteella Mikkelin kaupunki on liikenteen toimivaltaisena viranomaisena tehnyt erityisalojen hankintalaissa kielletyn olennaisen sopimusmuutoksen, jolle ei ole perustetta hankintasopimuksessa.

Edellä kuvatun lisäksi hankintayksikön menettely, jolla hankintasopimusta on muutettu:

- on syrjivää niitä muita tarjouskilpailuun osallistuneita kohtaan, jotka ovat tarjonneet ja hinnoitelleet tarjouksensa hankintayksikön vaatimusten mukaisesti, kuten 35-paikkainen linja-auto, tarkoituksin ajaa tarjouspyynnön vaatimusten mukaisella kalustolla sovitusti sopimuskauden 5.6.2021 alkaen;
- on vääristänyt alkuperäisen kilpailutuksen lopputuloksen, jossa tarjouspyynnön halvin hinta perusteella valittu Tilausliikenne Himanen Oy:n halvin tarjoushinta voitti, ja ajamalla nyt tarjouspyynnön vaatimuksia alemmalla ja hinnaltaan halvemmalla kalustolla vääristi tarjouskilpailun ja erityisalojen hankintalain vastaisesti sai kilpailuetua tarjouspyynnön vaatimukset täyttäneisiin kalliimman kaluston tarjonneisiin, kuten 2. sijalle tulleeseen Soisalon Liikenne Oy:öön;
- on erityisalojen hankintalain 124 §:n vastaista, koska menettelyä on arvioitava uutena hankintasopimuksena ja laittomana suorahankintana, koska kyse on hankintasopimuksen olennaisesta ja siten kielletystä muuttamisesta sopimusaikana.

Yhteenvetona edellä esitetyillä sopimusmuutoksilla on kaasukäyttöiselle linja-autokalustolle asetettu vähimmäisvaatimus muutettu, sen mukaisen kaluston käyttöönottoajankohta muutettu ja sallittu ajaa kohdetta muulla kuten dieselkäyttöisellä kalustolla sopimuskaudella. Näin ollen tehdyt muutokset ovat tarjouspyynnön, tarjouksen, hankintapäätöksen ja niiden perusteella tehdyn Liikennöintisopimuksen ja niihin sovellettavan erityisalojen hankintalain vastaisia, joista on annettava valittajan vaatimat seuraamukset.

7 PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Espoossa 03.09.2021

Kunnioittaen

Soisalon Liikenne Oy

Laati

Kari Tossavainen
lakimies, Espoo
Tossavainen & Metsävainio Oy

8 LIITTEET

LIITE 1 Hankintasopimus, 19.11.2020 ja sen liitteet 1-5:

- LIITE 1.1 Kohdekuvaus
- LIITE 1.2 Yhteystiedot
- LIITE 1.3 Kalustovaatimukset
- LIITE 1.4 Lippu- ja maksujärjestelmävaatimukset
- LIITE 1.5 Hintaliite
- LIITE 1.6 Muutettu Kalustovaatimukset, 30.7.2021.

LIITE 2 Hankintailmoitus HILMA, 4.9.2020

LIITE 3 Tarjouspyyntö, 2.9.2020

- LIITE 3.1 Tarjouspyynnön Liite ESPD (toimitetaan pyydettyäessä)
- LIITE 3.2 Tarjouspyynnön Liite Kohdekuvaus, 2.9.2020
- LIITE 3.3 Tarjouspyynnön Liite Palvelusopimusluonnos, 2.9.2020
- LIITE 3.4 Tarjouspyynnön Liite Lippu- ja maksujärjestelmävaatimukset (toimitetaan pyydettyäessä)
- LIITE 3.5 Tarjouspyynnön Liite Bruttoliikenteen yleiset ehdot
- LIITE 3.6 Tarjouspyynnön Liite Henkilötietojen käsittelyn ehdot (toimitetaan pyydettyäessä)
- LIITE 3.7 Tarjouspyynnön Liite 7 Kalustovaatimukset, 2.9.2020

LIITE 4 Tarjous Soisalon Liikenne Oy, 7.10.2020

- LIITE 4.1. Tarjouksen Kalustoluettelo Soisalon Liikenne Oy, 7.10.2020

LIITE 5 Soisalon Liikenne Oy:n saama tarjous Scania-kaasubussista, 25.9.2020 **Salassa pidettävä**

LIITE 6 Tarjouksen Kalustoluettelo Tilausliikenne Himanen Oy, 5.10.2020

LIITE 7 Hankintapäätös, 28.10.2021.

LIITE 7.1 Hankintapäätöksen liite tarjousten vertailutaulukko

LIITE 8 Sähköpostit Soisalon Liikenne Oy – Mikkelin kaupunki 9.6.2021

LIITE 8.1 Sähköpostit Mikkelin kaupunki - Soisalon Liikenne Oy, 12.8.2021

LIITE 9 Sähköpostit Ihastjärven Linja Oy – Mikkelin kaupunki 10.6. – 18.6.2021 (toimitetaan pyydettyäessä)

LIITE 10 Soisalon Liikenne Oy:n Selvitys- ja asiakirjapyyntö Mikkelin kaupungille, 16.6.2021.

LIIKENNÖINTISOPIMUS 294741

Mikkelin kaupungin Mikkelä – Ristiina – Pellos joukkoliikennepalvelun
hankinta sopimusajalle 5.6.2021 – 31.5.2026.

1. Sopijaosapuolet

Tilaaaja

Mikkelin kaupunki
Y-tunnus: 0165116-3
Osoite: Maaherrankatu 9 – 11, 50101 Mikkelä
Puhelin: 015 1941
Sähköposti: kirjaamo@mikkeli.fi
www: www.mikkeli.fi

Liikennöitsijä

Tilausliikenne Himanen Oy
Y-tunnus: 2843462-8
Osoite: Kärmeniementie 5 C, 50800 Mikkelä
Puhelin: 044 755 9969
Sähköposti: pasi@tilausliikennehimanen.fi
www: <https://www.tilausliikennehimanen.fi/>

Tilaaaja ja Liikennöitsijä jäljempänä yhdessä myös ”Sopijapuolet” ja yksin ”Sopijapuoli”.
Osapuolten yhteyshenkilöt sopimuskaudella on lueteltu liitteessä 2.

2. Sopimuksen tarkoitus ja sisältö

Tällä sopimuksella Tilaaaja hankkii Liikennöitsijältä Mikkelä-Ristiina-Pellos -
joukkoliikennepalvelun liikennöinnin bruttokorvaukseen perustuvan sopimuksen liitteissä
määritellyn mukaisesti.

Liikennöintikohteen kohdekuvaus sopimuksen liitteenä.

Liikennöitsijä vastaa siitä, että palvelu täyttää tässä sopimuksessa ja sen liitteenä olevissa
asiakirjoissa yksilöidyt vaatimukset sekä noudattaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä
sopimuksen vaatimusten täyttämiseksi.

Liikennöitsijä sitoutuu ammattimaiseen töiden järjestelyyn ja toimintansa kehittämiseen.
Sopija-puolet pyrkivät kaikki matkustajaryhmät sekä esteettömyyden ja ympäristön
huomioivaan yhteistyöhön. Tämä edellyttää Sopijapuolilta avointa yhteistyötä, luottamista ja
vuorovaikutusta sopimuksen toimivuuden kehittämiseksi.

19.11.2020

Tämä sopimus perustuu Tilaajan järjestämään tarjouskilpailuun ja siitä tehtyyn hankintapäätökseen.

Sopimukseen kohde on seuraavien lakien mukaista liikennettä: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1370/2007 (palvelusopimusasetus) ja Lakia liikenteen palveluista 320/2017.

3. Sopimuskausi

Sopimusaika koskien Mikkeli – Ristiina – Pellos joukkoliikennepalvelun hankintaa on 5.6.2021 - 31.5.2026.

Tilaaja varaa mahdollisuuden siihen, että liikennöitsijän kanssa voidaan neuvotella jatkosopimus (optio) tekemisestä ilman uutta tarjouskilpailua kahdella (2) vuodella 1.6.2026 – 31.5.2028. Option käytöstä tehdään erillinen päätös viimeistään 18 kuukautta ennen varsinaisen sopimuskauden päättymistä.

Määräaikaisena sopimus päättyy ilman irtisanomista.

4. Asiakirjojen noudattamisjärjestys

Mikäli hankinnan asiakirjoissa on ristiriitaisuuksia, noudatetaan ensisijaisesti sopimusta liitteineen, ja sen jälkeen seuraavia asiakirjoja numerointijärjestyksessä.

1. Tarjouspyyntö 294741 02.09.2020 liitteineen
2. Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 2014) – palvelut (Huhtikuu 2017 päivitysversio)
3. Liikennöitsijän tarjous 1765566 06.10.2020 liitteineen

5. Sopimuspuolten keskeiset vastuut

Tilaaja vastaa

- siitä, että Liikennöitsijälle maksetaan sopimuksen mukainen korvaus
- linja-autoihin tai kuljettajiin kohdistuneen palautteen ja muiden toiminnassa ilmenneiden puutteiden ilmoittamisesta Liikennöitsijälle viivytyksettä
- liikenteen yleismarkkinoinnista ja yleisestä tiedottamisesta ja aikataulujen painattamisesta
- aikatauluja, reittejä ja pysäkkejä koskevien tietojen toimittamisesta joukkoliikenteen valtakunnalliseen rekisteriin tai/ja muihin tarvittaviin tilaajan omiin tietokantoihin.
- siitä, että tilaaja ei suorita suoraan tai välillisesti mitään maksua suoraan yksittäiselle Liikennöitsijän työntekijälle

Liikennöitsijä vastaa

- siitä, että Liikennöitsijä sitoutuu noudattamaan tarjouksessa ilmoittamiaan hintoja sekä vastaa tarjouksessaan ilmoittamien tietojen oikeellisuudesta
- itsenäisenä Liikennöitsijänä sopimuksessa ja siihen liitetyissä asiakirjoissa määritellyn liikenteen hoitamisesta, joka tapahtuu aikataulujen mukaisesti kiinnittäen erityistä huomioita asiakaspalveluun ja muuhun palvelun laatuun.
- vastuuhenkilön nimeämisestä, jolle tilaaja tai hänen edustajansa voi antaa sopimustehtävien hoitoon liittyviä ohjeita tai huomautuksia yhtä pätevästi kuin ne olisi annettu suoraan Liikennöitsijälle
- siitä, että ongelma-kohtiin puututaan välittömästi ja toimenpiteistä tiedotetaan kirjallisesti tilaajan yhteyshenkilölle
- siitä, että sopimuksen mukaisessa liikennöinnissä käytettävät linja-autot täyttävät ominaisuuksiltaan ja tyyppiltään tarjouspyyntöasiakirjoissa asetetut vaatimukset. Linja-autot on huollettava niin, että niiden kaikki laitteet toimivat moitteettomasti
- liikenteessä käytettävien linja-autojen turvallisuudesta, hyväkuntoisuudesta ja siisteydestä. Linja-autot on siivottava kerran vuorokaudessa. Ajoneuvoon jääneet löytötavarat on otettava talteen. Tupakointi linja-autoissa on kielletty. Linja-auton lämpötilan ja ilmanvaihdon on oltava matkustajan kannalta asianmukaiset ja miellyttävät.
- siitä, ettei liikenteessä käytettävien autojen keski-ikä ylitä tarjouspyyntöasiakirjoissa esitettyä kohdekohtaista vaatimusta
- liikennöimänsä liikenteen aikataulujen jakelusta linja-autoissa tilaajan erikseen antamien ohjeiden mukaisesti
- siitä, että linja-autoissa ei ole hyvien tapojen vastaisia mainoksia eikä julkisen liikenteen käytön kanssa kilpailevia mainoksia tai sen käyttöä heikentäviä mainoksia
- sitä että linja-autot ovat kohdetta koskevan tilaajavärysohjeen tai –tunnusohjeen mukaisesti väritetty tai merkitty tunnuksin
- kulloinkin voimassa olevien lakien, asetusten ja viranomaismääräysten noudattamisesta liikennöintitoiminnassaan
- alalla tavanomaisten vakuutusten voimassa pitämisestä
- rahastus- ja maksupäätteiden toimivuudesta ja turvallisesta sijoittamisesta autoihin.

6. Liikennöinti

Tilaaja vastaa tämän sopimuksen liikenteen ja aikataulujen suunnittelusta. Sopimuskauden aikana liikenteeseen voi tulla Tilaajan tekemiä muutoksia. Perusteena muutoksille voi olla esimerkiksi kouluverkossa, maankäytössä, matkustajamäärissä tai määrärahoissa tapahtuvat muutokset. Näiden muutoksien osuus vuotuisesta liikenteestä voi olla enintään 20 % sopimuksen arvosta lisäystä tai vähennystä tarjouspyynnössä esitetystä. Tilaaja ilmoittaa Liikennöitsijälle aikatauluun tai linjaan kohdistuvista muutoksista vähintään kuukautta ennen muutosta, ellei muuta sovita. Liikennöintiä koskevien muutoksien vaikutus liikennöintikorvaukseen on määritelty kohdassa 7.

Tilaaja ylläpitää aikataulukaaaviota, jossa on kuvattu linjat, reitit ja aikataulut. Samaa kaaviota käytetään myös liikennöintikorvauksen maksamisen pohjana.

19.11.2020

Liikennöitsijän tulee varautua sopimuksen mukaisen liikennöinnin turvaamiseen ylläpitämällä riittävää määrää varakalustoa sekä varakuljettajia saatavilla. Kuljettajien sairastumiset (normaalit sairastumiset, tavanomaiset sairauspoissaolot sekä muut poissaolot) ja autorikot on pystyttävä hoitamaan varakalustolla ja -kuljettajilla.

7. Liikennöinnistä maksettava korvaus

Liikennöitsijä saa sopimuksen mukaisesta liikennöinnistä korvauksen, joka perustuu tarjouksessa ilmoitettuun yhden vuoden kokonaishintaan. Matkalipputulot ovat Tilaajalle kuuluvaa tuloa.

Liikenteen määrän muutokset sopimuskauden aikana otetaan huomioon toteutuneiden ajosuoritteiden mukaisina. Muutos voi olla korvausta lisäävä tai vähentävä. Muutosten korvausperusteena käytetään tarjouspyynnössä ilmoitettuja lisäliikenteen kilometrihintoja. Ajosuoritteiden muutos lasketaan linjakilometreinä. Liikennöitsijä sitoutuu tarjoushinnallaan myös mahdollisen lisäliikenteen linjatyöaikaan.

Liikenteenharjoittaja saa kuljettaa rahtia ja pitää rahdin kuljettamisesta saatavat tulot. Liikenteenharjoittaja saa myös kaikki itse hankkimansa mainos- ja muut myyntitulot. Sopimuksen mukaiset ajosuoritteiden yksikköhinnat (autopäivä, tunti, km) tarkistetaan vuosittain laskuerittelyssä linja-autoliikenteen kustannusindeksin (kokonaisindeksi) (2015 = 100) perusteella. Lähtötasona pidetään kustannusindeksiä 1/2020, joka on 104,6. Vuosittain tammikuussa tarjoushintoja muutetaan vastaamaan indeksissä tapahtuvaa prosentuaalista muutosta. Indeksinä käytetään viimeisintä saatavilla olevaa indeksiä.

Tuotettaessa joukkoliikennepalvelut bruttosopimuksen perusteella liikenteen tilaaja saa matkalipputulot.

8. Liikennöinnin häiriötilanteet

Liikennöitsijä vastaa siitä, että kaikissa häiriötilanteissa noudatetaan Tilaajan antamia määräyksiä sekä Tilaajan mahdollisesti sopimuskauden aikana antamia täsmentäviä määräyksiä häiriötilanteessa toimimisesta.

Liikennöitsijän vastaa siitä, että saa kuljettajiltaan viivytyksettä ilmoituksen häiriötilanteesta (esimerkiksi rikkoontunut linja-auto, 15 minuutin ylittävä viivästyminen tai yllättävä lisäkaluston tarve), ja siitä, että ryhtyy välittömiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. Liikennöitsijä vastaa siitä, että kuljettajat tiedottavat linja-autossa oleville matkustajille häiriöstä ja aiheutuneen viivästyksen kestoista ja tarvittaessa opastavat jatkoyhteyksien valinnassa.

9. Korvauksen pidättäminen ja kuittaus

Tilaajalla on oikeus Liikennöitsijää enempi kuulematta pidättää Liikennöitsijän saatava kokonaan tai osaksi ja käyttää sitä saataviensa kuittamiseen riippumatta saatavan syntyperusteesta.

10. Lipputulot ja tilitykset

Liikennöitsijä myy tilaajan lippujärjestelmän mukaisia matkalippuja linja-autoissa ja lataa matkakortteja tilaajan edellyttämällä tavalla. Liikennöitsijä vastaa rahastuslaitteesta ja matkakorttien lukulaitteista sekä niiden normaalista huollosta.

Lipputulot sekä matkakorttien lisälatauksesta asiakkaalta bussissa perityt maksut ovat Tilaajan ennakkomaksua Liikennöitsijälle, ja nämä maksut vähennetään myös laskulta. Ennakkomaksut saadaan Tilaajan järjestelmästä tai Tilaajan hyväksymästä Liikennöitsijän järjestelmästä. Liikennöitsijä tekee kuukausilaskun, jonka Tilaaja tarkistaa.

Liikennöitsijä vastaa siitä, että rahasuoritus ja raportin loppusumma täsmäävät.

Tilaaja vastaa lippu- ja maksujärjestelmän ylläpitäjän perimistä kustannuksista.

Mikäli henkilökuljetuksista maksettava arvonlisävero muuttuu sopimuskauden aikana, muutetaan korvauksia vastaavasti.

Mikäli lippu- ja maksujärjestelmään tulee rahastus- ja varikkolaitteiden toimintaan tai edellä kuvattuun tilitysprosessiin muutoksia, muutetaan tätä sopimuskohtaa vastaamaan järjestelmän vaatimuksia.

11. Maksuehto ja laskutus

Liikennöitsijä laskuttaa sopimuksen mukaisen korvauksen kalenterikuukausittain jälkikäteen Tilaajalta. Lasku lähetetään Tilaajalle verkkolaskuna osoitteeseen:

LASKUJEN VASTAANOTTAJA
Mikkelin kaupunki

Verkkolaskuosoite
003701651163
Verkkolaskuoperaattorina toimii Basware
Oyj Operaattorin välittäjäntunnus: BAWCFI22

Lasku erääntyy maksettavaksi 30 päivän kuluttua hyväksyttävän laskun saapumisesta. Laskutuslisiä ei peritä. Viivästyskorko on enintään kulloinkin voimassa olevan korkolain mukainen.

12. Kuljetuskalusto

Palveluun käytettävän kuljetuskaluston on oltava ominaisuuksiltaan, kunnoltaan ja varustukseltaan asianmukainen sekä vähintään kalustovaatimusliitteessä esitettyjen vaatimusten mukainen koko sopimuskauden.

13. Henkilökunta

Liikennöitsijä vastaa työnantajana liikennettä palvelevasta henkilökunnasta ja siitä, että henkilökunta noudattaa palvelun laatuvaatimuksia ja että liikennöintisopimusten tarkoittamassa liikenteessä noudatetaan voimassaolevia yleissitovia työehtosopimuksia.

Mikäli tämän sopimuksen mukaisen liikenteen liikennöitsijä vaihtuu, noudatetaan Autoliikenteen työnantajaliitto ry:n ja Auto- ja kuljetusalan työntekijäliitto AKT ry:n välistä Linja-autoliikenteen kilpailuttamistilanteissa noudatettavat työsuhteen ehdot ja menettelytavat – sopimusta.

Työllistämiselvoite

Liikennöitsijälle asetetaan työllistämiselvoite. Selvoite sisältää yhteensä kahden (2) henkilön työllistämisen vähintään 6 kk kestävään työsuhteeseen (palkkatukityö, johon yritys voi saada palkkatukea TE-keskuksesta) viiden (5) vuoden aikana liikennöitsijän organisaatiossa Mikkelin kaupungin alueella.

- Kyseeseen voi tulla myös lyhyempi työllistämisjakso, joka liittyy työkokeiluun, kuntouttavaan työtoimintaan tai työvoimapoliittiseen koulutukseen. Selvoitteen täyttymisessä kolme (3) lyhyempää työllistämisjaksoa korvaa yhden 6 kuukauden työllistämisjakson. Mikkelin kaupungin työllisyyspalvelut valitsee sopivat henkilöt, joihin työllistämistoimenpide kohdistuu. Kaikki selvoitteen toteutumiseen liittyvä yhteydenpito ja toimenpiteet tapahtuvat liikennöitsijän ja työllisyyspalveluiden yhteistyönä. Selvoite on ehdollinen. Liikennöitsijä vapautuu selvoitteestaan, jos työllisyyspalveluiden arvion mukaan riittävästi työllistämistoimenpiteiden kohteiksi soveltuvia henkilöitä tai henkilöille soveltuvia työtehtäviä ei ole tarjolla sopimuskauden aikana. Henkilöiden soveltuvuuden ja osaamisen arvioinnissa tehdään yhteistyötä Liikennöitsijän nimeämän yhteyshenkilön kanssa ja otetaan huomioon Liikennöitsijän näkemykset ja asiantuntemus.

14. Lippu- ja maksujärjestelmä

Liikennöintisopimuksen mukaisessa liikenteessä noudatetaan tilaajan vahvistamaa lippujärjestelmää, vyöhykerajoja, käytettäviä lipputuotteita, matkalippujen hintoja ja myyntiehtoja. Tilaajalla on oikeus muuttaa lippujärjestelmää, vyöhykerajoja, käytettäviä lipputuotteita, matkalippujen hintoja ja myyntiehtoja.

Lippu- ja maksujärjestelmä edellyttää, että linja-autot on varustettu järjestelmän määrittysten mukaisella tekniikalla. Rahastuslaitteiden tulee kaikilta osin soveltua lippu- ja maksujärjestelmän taustajärjestelmään.

Liikennöitsijä hankkii tai päivittää kustannuksellaan maksujärjestelmän edellyttämät rahastuslaitteet ja varikkojärjestelmät sekä vastaa ja huolehtii niiden toimivuudesta ja yhteensopivuudesta lippu- ja maksujärjestelmän kanssa. Pankin tai luottokorttiyhtiöiden perimät palkkiot kuuluvat Liikennöitsijän maksettaviksi.

Lippu- ja maksujärjestelmä sekä ajoneuvolaitevaatimukset on kuvattu yksityiskohtaisemmin sopimuksen liitteissä.

15. Alihankinta

Jos liikennöinnissä käytetään alihankkijaa, kuuluu vastuu liikenteen hoidosta liikennöintisopimuksen tehneelle Liikennöitsijälle. Alihankkijat ja muutokset alihankkijoissa tulee ilmoittaa kirjallisesti tilaajan hyväksyttäväksi ennen muutosta tai alihankinnan aloitusta. Alihankkijan kelpoisuus ratkaistaan samoilla perusteilla, kuin varsinaisen Liikennöitsijänkin kelpoisuus.

Kaikki liikennöintisopimuksen veloitteet koskevat myös alihankkijan liikennöintiä, vaikka alihankkijan ja tilaajan välillä ei olekaan sopimussuhdetta. Alihankinnan käyttö voidaan kieltää, mikäli alihankintana järjestetty liikenne ei täytä sopimusasiakirjojen mukaisia vaatimuksia. Liikennöitsijä vastaa alihankkijansa osuudesta (työstä, tuloksista) kuin omastaan.

Tilanteessa, jossa alihankkija menettää kelpoisuutensa henkilöliikenteen harjoittamiseen, Liikennöitsijä on velvollinen välittömästi vaihtamaan alihankkijan tai huolehtimaan liikenteestä itse.

Alihankintaa ei saa ketjuttaa.

Tämän sopimuksen mukaiseksi alihankinnaksi lasketaan Liikennöitsijän käyttämät kuljettajat, työjohto sekä kalusto, mikäli edellä mainittujen työnantajana tai omistajana on joku muu yritys kuin sopijaosapuoli. Näin ollen esimerkiksi vuokratyövoima lasketaan alihankinnaksi.

16. Valvonta ja raportointi

Tilaaja valvoo ostoliikenteen toimivuutta sekä kalustoa ja palvelutasoa koskevien määräysten noudattamista. Tilaajalla on oikeus tarkastaa palvelun tuottamiseen ja kalustoon liittyviä asiakirjoja.

Liikennöitsijä on velvollinen raportoimaan saamastaan asiakaspalautteesta Tilaajalle. Tilaaja voi kerätä asiakaspalautetta myös esimerkiksi asiakaskyselyillä tai palautejärjestelmällä.

Tilaajalla on oikeus valvoa ja tarkastaa sopimukseen kuuluvan liikenteen matkalippujen myyntiin, lippukirjanpitoon, ajosuoritteisiin ja linja-autojen käyttöön liittyviä asiakirjoja ja tietoja sekä saada nähdäkseen niistä tietokannoissa olevia tietoja sekä ottaa niistä jäljennöksiä ja otteita.

Tilaajalla on myös oikeus valvoa reittien ja aikataulujen sekä linja-autokalustoa ja palvelutasoa koskevien määräysten noudattamista. Tilaajalla on oikeus ilman ilmoitusta tehdä linjakohtaista tarkastusta, jossa tarkkaillaan matkalippujen myyntiä ja lippujen voimassaolon tarkistusta.

Liikennöitsijä valvoo linjojensa liikennöintiä ja toimittaa Tilaajalle aina pyydettyä ja kohtuullisessa ajalla seuraavat seurantaraportit ja asiakirjat:

- Yhteenvedo ajamattomista, myöhästyneistä, korvaavalla kalustolla ja muilla kuin sopimusasiakirjoissa määritellyillä linja-autoilla liikennöidyistä lähdöistä Tilaajan pyynnöstä
- Selvitys sopimuksen mukaisessa liikenteessä käytetyistä linja-autoista ja sen toteamiseksi, että linja-autokaluston keski-ikä, enimmäisikä, sekä biokaasun käyttöä koskevat vaatimukset ovat toteutuneet. Liikennöitsijän tilinpäätösasiakirjat
- Tilaajavastuulain (1233/2006) velvoittamat todistukset
- Todistukset tai jäljennös voimassaolevasta henkilöliikenneluvasta

19.11.2020

Jos tilaaja ottaa sopimuskauden aikana käyttöönsä erillisen palautejärjestelmän, tulee Liikennöitsijän liittyä tähän palautejärjestelmään, toimittaa järjestelmään kaikki suoraan asiakkailta saamansa palautteet ja vastaa niihin kahden (2) arkipäivän sisällä sekä lähettää Tilaajalle vastauksensa asiakaspalautteisiin.

Tilaaja voi perustellusta syytä esimerkiksi silloin, kun sopimuksen mukaisen liikenteen hoidossa on ilmennyt ongelmia, vaatia liikennöitsijältä selvitystä yrityksen taloudellisesta ja teknisestä suorituskyvystä sekä pyytää todistuksia lakisääteisten maksujen maksamisesta myös kesken vuoden ja Liikennöitsijän on viipymättä toimitettava todistukset. Liikennöitsijän tulee dokumentoida kaikki tilaajalta tulleet huomautukset palvelun tai kaluston laadusta ja vastata reklamaatioon tilaajan määrittelemässä kohtuullisessa ajassa sekä ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin virheen korjaamiseksi.

17. Ylivoimainen este

Ylivoimaiseksi esteeksi (force majeure) katsotaan sellainen sopimuksen täyttämisen estävä ja sopimuksen syntymisen jälkeen sattunut epätavallinen ja asiana vaikuttava tapahtuma, jota sopijapuolten ei ole ollut syytä ottaa huomioon sopimusta tehdessään, joka on Sopijapuolista riippumaton ja jonka seuraamuksia ei voida estää ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia tai kohtuutonta ajanhukkaa. Tällainen tapahtuma voi olla lakko, sota, kapina, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energijakelun keskeytys, työselkkäus, tulipalo, yleisvaarallinen tartuntatautiepideemia tai muu vaikutukseltaan yhtä merkittävä tai epätavallinen, Sopijapuolista riippumaton syy.

Sopimusosapuolten on viipymättä ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä kirjallisesti toiselle osapuolelle samoin kuin esteen lakkaamisesta.

Sopijapuolen purkuoikeudesta on määrätty jäljempänä kohdassa 20.

18. Vahingonkorvausvelvollisuus

Tilaajalla on oikeus saada vahingonkorvausta Liikennöitsijän sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta sekä menetetyistä lipputuloista.

Liikennöitsijällä on oikeus saada vahingonkorvausta Tilaajan sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta. Korvauksen enimmäismäärä on palvelun edellisen vuoden keskimääräinen kuukauden liikennöintikorvaus. Liikennöitsijällä ei ole oikeutta saada korvausta välillisistä vahingoista. Näiden ehtojen mukaiset vahingonkorvausvelvollisuuden rajoitukset eivät kosketa tapausta, jossa Sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

19. Salassapito

Tilaaja noudattaa julkisyhteisönä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä muussa lainsäädännössä olevia salassapitoa ja julkisuutta koskevia säännöksiä. Sopijaosapuolet pitävät toisiltaan saamansa luottamukselliseksi merkityn tai muuten luottamukselliseksi tai liikesalaisuudeksi katsottavan aineiston salassa eivätkä käytä tietoja muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin.

Tilaajalla on kuitenkin velvollisuus noudattaa julkisuus- ja salassapitolainsäädännön mukaisia velvoitteitaan. Sopijapuolet vastaavat, että kaikki heidän palveluksessaan olevat samoin kuin alihankkijat noudattavat tätä määräystä. Tämä määräys on voimassa myös sopimuksen päättymisen jälkeen. Salassapitovelvollisuus ei koske tietoa, joka on yleisesti saatavilla tai julkista tai jonka sopijaosapuoli on saanut laillisesti haltuunsa muuten kuin toiselta sopijapuolelta. Sopijapuolet huolehtivat omilla vastuualueillaan, että tietosuojaa ja salassapitoa koskevat säädökset ja viranomaisen antamat määräykset otetaan huomioon. Jos sopimus päättyy tai purkautuu, sopijapuoli palauttaa tai toisen sopijapuolen suostumuksella hävittää toisen sopijapuolen luottamuksellisen aineiston. Aineistoa ei saa hävittää, mikäli laki tai viranomaisten määräykset vaativat säilyttämistä. Sopijapuolella on oikeus käyttää toimituksen yhteydessä hankkimaansa ammattitaitoa ja kokemusta. Tämä sopimus on julkinen.

20. Sopimuksen purkaminen

Tilaaajan purkuoikeus ja Liikennöitsijän korjausmahdollisuus eräissä tilanteissa

Jos Liikennöitsijä olennaisesti rikkoo keskeisiä sopimuksen ehtoja tai jos sopimuksen tarkoitus jää sopimusrikkomuksen johdosta olennaisesti saavuttamatta, on Tilaajalla oikeus purkaa sopimus kokonaan tai osittain, ellei liikennöitsijä ole oikaissut menettelyään sopimuksen mukaiseksi asetetun kohtuullisen, vähintään kahden (2) viikon määräajan kuluessa, saatuaan Tilaajalta tätä tarkoittavan kirjallisen huomautuksen, joka sisältää esitetyn rikkomuksen yksilöinnin.

Mikäli sopimusrikkomus ei ole korjattavissa, on Tilaajalla oikeus purkaa sopimus välittömin vaikutuksin.

Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään aina seuraavia seikkoja (ei kuitenkaan näihin rajoittuen):

- Liikennöitsijän kuljetuskalusto on siinä ilmenneiden virheiden tai niiden korjaamista koskevien odotus- tai korjausaikojen perusteella osoittautunut niin huonolaatuiseksi tai virheelliseksi, että sitä ei sopimuskaudella voida kokonaisuudessaan tai olennaiselta osin käyttää sovitussa käytössä.
- Liikennöitsijä ei täytä sopimusta sovitussa määräajassa eikä näytä toteen, että sopimuksen täyttämättä jättäminen johtuu ylivoimaisesta esteestä tai Tilaajasta johtuvasta syystä
- Liikennöitsijä olennaisesti laiminlyö velvollisuutensa tuottaa sopimuksen mukaista palvelua erityisesti liikennöinnin säännöllisyyden liikenteessä käytettävän kaluston tai palvelun muun laadun osalta
- Liikennöitsijä ei korjaa lippu- ja maksujärjestelmää koskevaa Liikennöitsijästä johtuvaa virhettä viimeistään kuukauden kuluessa virheen ilmenemisestä.

Tilaajalla on tämän lisäksi oikeus purkaa sopimus, jos Liikennöitsijä joutuu sellaiseen taloudelliseen tilaan, ettei se pysty asianmukaisesti täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteita, ellei Liikennöitsijä tai sen oikeudenomistaja Tilaajan esittämän vaatimuksen jälkeen kohtuullisessa ajassa saata toimintaansa sopimuksen mukaiseksi.

19.11.2020

Tilaaajan välitön purkuoikeus

- 1) Liikenteestä vastaava henkilö on menettänyt kokonaan tai joltain osin hänelle asiaa koskevilla säädöksissä asetetut edellytykset, eikä hänen tilalleen ole asetettu ao. edellytykset täyttävää henkilöä tai
- 2) Liikennöitsijä on tuomittu lainvoimaisella päätöksellä liikenteen harjoittamiseen liittyvästä lainvastaisesta teosta
- 3) Liikennöitsijä on syyllistynyt ammattitoiminnassaan vakavaan virheeseen, jonka tilaaja voi näyttää toteen.
- 4) Liikennöitsijälle myönnetty henkilöliikennelupa päättyy kesken sopimuskauden ja lupaa ei uusita.
- 5) Liikennöitsijä on laiminlyönyt verojen ja lakisääteisten sosiaali- ja vakuutusmaksujen suorittamisen siten, ettei laiminlyöntiä ole pidettävä merkitykseltään vähäisenä tai sitovan työehtosopimuksen tai tilaajavastuulain velvoitteiden noudattamisen tai
- 6) Liikennöitsijä ei täytä sopimuskauden aikana tarjouskilpailun ehdottomia vaatimuksia

Sopimuksen purkautuessa on sopimusta rikkonut Sopijapuoli velvollinen korvaamaan vastapuolelleen näin aiheuttamansa välittömän vahingon. Jos sopimus on purkautunut Liikennöitsijästä johtuvasta syystä, voidaan liikennöinnistä maksettavaa korvausta käyttää vahingonkorvaussaatavan kuittaamiseen.

Liikennöitsijällä on oikeus välittömästi purkaa sopimus, jos Tilaaja laiminlyö maksuvelvollisuutensa tai muutoin olennaisesti rikkoo sopimusta eikä Tilaaja korjaa laiminlyöntiään viivytyksettä saatuaan siitä Liikennöitsijältä kirjallisen huomautuksen.

Ylivoimainen este purkuperusteena

Sopijapuolella on oikeus purkaa sopimus joko kokoaan tai osittain kohdan 17 mukaisen ylivoimaisen esteen tilanteessa, mikäli ylivoimainen este on jatkunut yhtäjaksoisesti yli kolme (3) kuukautta. Jos sopimus purkautuu tällaisen ylivoimaista estettä tarkoittavan olosuhdemuutoksen johdosta, jonka ei voida katsoa johtuvan Sopijapuolista, kummallakaan Sopijapuolella ei ole oikeutta vahingonkorvaukseen.

Menettely sopimuksen purkautumistilanteessa

Purkaminen on aina tehtävä kirjallisesti.

Sopimuksen purkautuessa Liikennöitsijä on velvollinen välittömästi palauttamaan Tilaajalle mahdolliset etukäteismaksut, hallussaan olevat lipputulot ja Tilaajan Liikennöitsijälle mahdollisesti luovuttamat laitteet, tietojärjestelmät, niiden käyttöoikeuden ja muun materiaalin.

Tilaajalla on tämän Liikennöintisopimuksen tai sen osan purkamisen sijasta oikeus vaatia Liikennöitsijältä kohtuullista hinnanalennusta.

21. Sopimusmuutokset

Mikäli tähän sopimukseen liittyvät pakottavat säädökset muuttuvat niin, että sillä on pakottavia vaikutuksia tämän sopimuksen sisältöön, tämä sopimus muuttuu vastaavasti. Muutoin Sopijapuolet voivat muuttaa tätä sopimusta kirjallisesti, muut muutokset ovat mitättömiä. Muutokset tulevat voimaan, kun molemmat Sopijapuolet ovat ne asianmukaisesti hyväksyneet ja allekirjoittaneet Sopijapuolten toimivaltaisten edustajien toimesta. Poikkeuksena edelliseen ovat reittejä ja aikatauluja koskevat muutokset, joita voidaan sopimuskauden aikana muokata Tilaajan tarpeiden muuttuessa ilman sopimukseen kirjattavia muutoksia. Lisäksi sopimusosapuolien yhteyshenkilöitä voidaan muuttaa sopijapuolen yksipuolisella ilmoituksella toisen sopijapuolen yhteyshenkilöille.

22. Sopimuksen siirtäminen

Sopimus voidaan siirtää toiselle Liikennöitsijälle esimerkiksi liiketoimintakaupan yhteydessä. Tämä edellyttää aina kuitenkin Tilaajan etukäteishyväksyntää. Jos sopimuskauden aikana Tilaajana olevan toimivaltaisen viranomaisen toimivalta-alue muuttuu siten, että sopimuksen mukainen liikenne tulee kuulumaan toiselle toimivaltaiselle viranomaiselle, koskevat sopimusehdot myös Tilaajana olevalta toimivaltaiselta viranomaiselta toiselle siirtyvää liikennettä.

23. Muut ehdot

Tilaajalla on oikeus asettaa tämän sopimuksen mukaisia aikataulu-, pysäkki- ja bussin sijaintitietoja omien määrittämisensä mukaisesti ns. avoimeksi dataksi hallinnoimalleen alustalle. Datan käyttösopimuksen tehneillä yrityksillä on oikeus kehittää joukkoliikennettä tukevia, tätä avointa dataa hyödyntäviä sovellutuksia omissa palvelukonsepteissaan. Palveluntuottaja vahvistaa tämän sopimuksen allekirjoituksella, ettei se ole tämän sopimuksen tarjouskilpailun aikana tai sopimuksentekohetkellä syyllistynyt kilpailulain tarkoittamaan keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin) kyseistä palvelua koskevilla markkinoilla tilaajan toiminta-alueella. Mikäli palveluntuottajan todetaan lainvoimaisella päätöksellä syyllistyneen edellä mainittuun kilpailulain tarkoittamaan elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin), palveluntuottaja on velvollinen suorittamaan tilaajalle sopimussakkona 20 % suoritettun ja maksetun palvelun kokonaisarvosta korkoineen vaatimuspäivästä lukien ja korvaamaan sopimussakon määrän ylittävät tilaajalle aiheutuneet vahingot. Näiden lisäksi palveluntuottajan on korvattava asian selvittämisestä aiheutuneet kustannukset ja oikeudenkäyntikulut korkoineen. Mikäli palveluntuottaja paljastaa kartellin ja vapautetaan kilpailulain 14 §:n (12.8.2011/948) perusteella kokonaan seuraamusmaksusta, palveluntuottaja vapautuu tämän ehdon mukaisen sopimussakon maksamisesta.

24. Sovellettava laki ja erimielisyydet

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tämän sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja soveltamista koskevat erimielisyydet sovitaan ensisijaisesti osapuolten keskinäisin neuvotteluin. Jos keskinäinen neuvottelu ei tuota tulosta, jätetään asia Etelä-Savon käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

25. Allekirjoitukset

Sopimus on allekirjoitettu sähköisesti. Sopimus liitteineen arkistoidaan sähköisesti. Tätä sopimusta on tehty kaksi saman sisältöistä kappaletta, yksi (1) Tilaajalle ja yksi (1) Liikennöitsijälle.

LIITTEET

Liite 1: Kohdekuvaus

Liite 2: Tilaajan ja liikennöitsijän yhteyshenkilöt

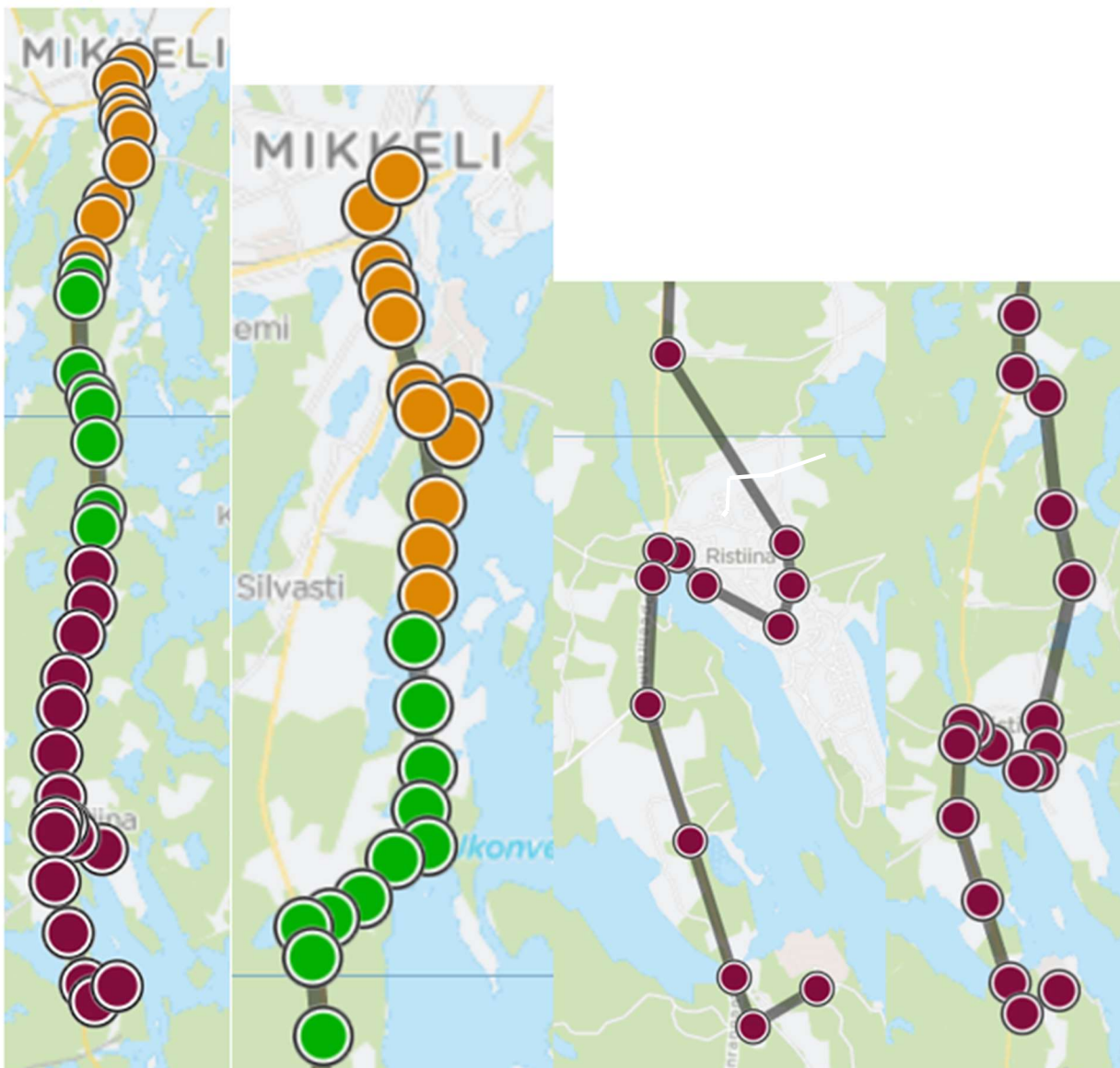
Liite 3: Kalustovaatimukset

Liite 4: Lippu- ja maksujärjestelmän kuvaus sekä ajoneuvolaitevaatimukset

Liite 5: Hintaliite

Mikkeli – Ristiina – Pellos -joukkoliikennepalvelu sopimuskaudelle 2021-2026 (+optio 2v.)**LIITE****KOHDEKUVAUS**

Liikennöintialueena on Mikkeli – Ristiina – Pellosniemi – väli. Ajoreitti vaihtelee vuoroilla suoraan vt 13/15 pitkin tai haja-asutuksen kautta paikallisteitä pitkin. Reitteihin ja aikatauluihin voi sopimuskauden aikana tulla Tilaajan määrittelemiä muutoksia sopimusehtojen mukaisesti. Ajopäiviä on ympärivuotisesti kouluvuoden aikana sekä koulujen lomien aikana.

Alla on esitetty kohteen aikataulukaaavio, kuormitustiedot sekä reitin ajokilometrit vuoden 2020 tilanteen mukaisesti. Taulukko esitetään kohteen yleiskuvauksena. Nykyisiin vuoroihin voi tulla lakkauttamisia, muutoksia tai lisäyksiä.

Sopimuskauden aikana tulevat muutokset ja niiden vaikutus liikennöintikorvaukseen on kuvattu liikennöintisopimuksessa.

MIKKELI – RISTIINA – PELLOS Mikkelin kaupungin joukkoliikennevuorot

	M-P	M-P	M-P	Koulu	M-P	LS	Koulu	M-P	LS	M-P	M-P	M-P	M-P	LS	M-P
max kuorma koulupäivä	6	3	30	24	6	10	7	9	12	23	27	15	14	10	14
max kuorma kesä	3	4	10		10	10		11	4	6	8	8	5	10	9
keskikuorma	3,3	2,1	12,5	19,5	3,3		7,0	10,8	6,7	18,5	19,2	12,5	9,5		5,9
reitin ajokm	28	30	30	30	30	30	28	30	30	30	30	28	28	30	30
Mikkeli, Matkakeskus	5:10	6:20	7:00	8:10	9:25	9:25	12:15	13:00	13:00	14:20	15:20	16:20	17:20	17:20	21:00
Kirkonvarkaus	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	X	I	I	X	X
Annilan kartano	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	X	I	I	X	X
Kyyhkvälän th	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	X	I	I	X	X
Porrassalmi	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	X	I	I	X	X
Siikasalmi th	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	X	I	I	X	X
Silvasti th	X	I	I	X	I	I	X	I	I	I	I	X	X	I	I
Porrassalmi th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Heimari th	5:20	6:30	7:15	8:20	9:35	9:35	12:25	13:15	13:15	14:35	15:30	16:30	17:30	17:30	21:15
Sattila th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Löytö th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Vitsialä	I	I	X	X	I	I	I	X	X	I	X	I	I	I	X
Löytö	I	I	X	X	I	I	I	X	X	I	X	I	I	I	X
Parkkila th	5:25	X	I	I	9:40	9:40	12:30	I	I	14:40	I	16:35	17:35	17:35	I
Huumo	X	I	X	X	I	I	I	X	X	I	X	I	I	I	X
Ristiina, Matkahuolto	5:35	6:40	7:35	8:40	9:50	9:50	12:40	13:35	13:35	14:45	15:50	16:45	17:45	17:45	21:35
Ristiina th vt 13	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hietanen th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Mäntyharju th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kisakaari	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Pellos tehdas	5:45	6:50	7:50	8:50	10:00	10:00	12:50	13:45	13:45	14:50	16:00	16:55	17:55	17:55	21:45

PELLOS – RISTIINA – MIKKELI

Mikkelin kaupungin joukkoliikennevuorot

	M-P	M-P +++	Koulu	Koulu	M-P	Koulu	M-P	LS	Koulu	M-P	LS	M-P	M-P	M-P	M-P	LS	M-P
max kuorma koulupv	6		40	30	23	12	10	10	27	32	13	8	7	5	4	10	6
max kuorma kesä	8	10			13		10	10		13	7	5	3	3	2	10	4
keskikuorma	6,3		29,1	29,1	15,9	5,5			12,6	26,4	7,0	7,5	5,9	3,5	2,5		2,8
reitin ajokm	30	30	28	24	30	28	30	30	30	30	30	28	30	28	30	30	30
Pellos tehdas	6:10	7:00	7:00	I	8:00	8:50	10:00	10:00	13:00	14:10	14:10	15:00	16:10	17:00	18:00	18:00	22:10
Kisakaari	X	X	X	I	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Mäntyharju th	X	X	X	I	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hietanen th	X	X	X	I	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ristiina th vt 13	X	X	X	I	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ristiina, Matkahuolto	6:15	7:10	7:10	7:00	8:10	9:00	10:10	10:10	13:10	14:20	14:20	15:10	16:20	17:10	18:10	18:10	22:15
Huumo	X	X	I	X	I	I	X	X	X	X	X	I	X	I	X	X	X
Parkkila th	X	I	X	I	X	X	I	I	I	I	I	X	I	X	I	I	X
Löytö	I	X	I	X	I	I	X	X	X	X	X	I	X	I	X	X	I
Vitsialä	I	X	I	X	I	I	X	X	X	X	X	I	X	I	X	X	I
Löytö th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Sattila th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Heimari th	6:25	7:20	7:20	7:10	8:20	9:10	10:15	10:15	13:25	14:30	14:30	15:15	16:25	17:15	18:15	18:15	22:25
Porrassalmi th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Silvasti th	X	I	X	I	X	I	X	I	X	I	I	I	X	X	I	I	I
Siikasalmi th	I	X	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	I	I	X	X	X
Porrassalmi	I	X	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	I	I	X	X	X
Kvvhkvlän th	I	X	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	I	I	X	X	X
Annilan kartano	I	X	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	I	I	X	X	X
Kirkonvarkaus	I	X	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	I	I	X	X	X
Mikkeli, Matkakeskus	6:40	7:40	7:40	7:45	8:40	9:25	10:35	10:35	13:40	14:50	14:50	15:35	16:50	17:35	18:35	18:35	22:40

	ajopv	ajokm/ajopv	Yht. ajokm
M-P	1 257	560	703 920
M-P+++	318	30	9 540
Koulu	948	168	159 264
LS	556	180	100 080
			972 804

Liikennöintisopimuksen 294741

Mikkelin kaupungin Mikkelä – Ristiina – Pellos joukkoliikennepalvelu
liite 2 : Tilaajan ja liikennöitsijän yhteyshenkilöt

Tilaaja Mikkelin kaupunki
Mikkelin kaupungin virastotalo
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue / Henkilöliikenne
Maaherrankatu 9-11, 50100 Mikkelä
Logistiikkapäällikkö p. 044 794 2330
Joukkoliikenneinsinööri p. 044 794 2526
etunimi.sukunimi@mikkeli.fi

Asiointipiste, Mikkelin kaupungin virastotalo 1 krs.
Maaherrankatu 9 – 11, 50100 Mikkelä
Aukioloajat:
1.9. – 31.5. klo 9 – 16
1.6. – 31.8. klo 9 – 15
Juhlapyhien aattona klo 9 – 15
Puh. 015 194 2100
asiakaspalvelu@mikkeli.fi

Liikennöitsijä Tilausliikenne Himanen Oy
Pasi Himanen, p. 044 755 9969
pasi@tilausliikennehimanen.fi
ajojärjestelijä p. 0400 153 884, myynti@tilausliikennehimanen.fi

**Mikkeli – Ristiina – Pellos -joukkoliikennepalvelu sopimuskaudelle 2021-2026
(+optio 2v.)****LIITE****KALUSTOVAATIMUKSET**

Liikennöinnissä käytettävän kaluston on oltava joukkoliikennepalveluun soveltuvaa. Kaluston on vastattava siltä sopimuksessa ja sen liitteissä edellytetyjä matkustajakapasiteetti-, enimmäisikä-, turvallisuus- ja ympäristöystävällisyysvaatimuksia. Ajoneuvojen on oltava aina pestyjä, siivottuja, huollettuja ja matkustusolosuhteiltaan miellyttäviä matkustajille.

Kaikkiin liikennettä ajaviin autoihin asetetaan ja määritellään viranomaistunnukset. Liikennöitsijän nimi tai tunnistettavissa oleva liikemerkki tulee näkyä auton molemmilla ulkosivuilla sekä sisällä selvästi havaittavassa paikassa.

Liikennöitsijä voidaan velvoittaa muuttamaan kohteen liikennöinnissä käytettävä kalusto sopimusaikana tilaajan vaatiman tilaajaväriytysohjeen mukaiseksi. Tilaaja vastaa tällöin tilaajaväriytyksen määrittelystä sekä muutoksen aiheuttamista kustannuksista.

Matkustajakapasiteetti

- Kohteen säännölliseen liikennöintiin vaaditaan enimmillään kolme (3) linja-autoa. Yhdellä koulupäivien aamuvuorolla tarvitaan kolme autoa, muina aikoina kaksi. Ajoneuvojen matkustajakapasiteetti on oltava:
 - yksi (1) linja-auto vähintään 45 matkustajapaikkaa
 - yksi (1) linja-auto vähintään 35 matkustajapaikkaa
 - yksi (1) linja-auto vähintään 14 matkustajapaikkaa
 - mahdollisten häiriötilanteiden varalle liikennöitsijällä tulee olla yksi vähintään 45-paikkainen vara-auto.

Matkustajamäärä vaihtelee vuoroittain. Autoja on käytettävä siten että kaikille vuoron matkustajille on istumapaikka.

Muut vaatimukset

- Istuinten on oltava pehmustetut.
- Tavaratilan tulee olla sellainen, johon mahtuvat kokoon taitetut lastenvaunut, kokoon taitettu pyörätuoli, polkupyörä, sukset tms. taikka auton keski- tai takaoven yhteydessä tulee olla 1 lastenvaunupaikka
- Autossa tulee olla selkeä, valaistu linja- tai reittinäyttö tuulilasien yläpuolella. Linja-auton etuosassa on oltava näkyvällä paikalla pysähtyysvalo, joka esitetään erillisellä näyttölaitteella, jossa lukee joko "Pysähtyy tai "STOP". "Täynnä" teksti voidaan esittää etulinjakilvessä linjanumeron kanssa vuorotellen.
- Autossa tulee olla pysähtymistä ilmaiseva ääni- ja valomerkki
- Aikataulujen ja esitteiden jakelukorin tai vastaavan tulee olla sijoitettu auton etuosaan matkustajien kulkureitin varrelle. Koreihin tulee mahtua A5-kokoinen materiaali.
- Käytettävän kaluston tulee olla siistiä. Ikkunoiden ja penkkiverhoilujen tulee olla ehjät.
- Kaikissa linja-autossa on oltava SFS 5997 standardin tai muualla ETA- maassa sovellettavien vastaavien standardien tai vaatimuksien mukainen automaattinen palonsammutusjärjestelmä.
- Palonsammutusjärjestelmä on huollettava säännöllisesti, vähintään vuosittain. Huollot on dokumentoitava ja asiakirjat on pyydettäessä esitettävä tilaajalle.
- Kaikki liikenteeseen käytettävät linja-autot tulee varustaa riittävällä määrällä sammutusaukkoja sekä moottori- että lisälämmitintilaan. Busseissa tulee olla myös vähintään 1 kpl 6 kg:n sammuttimia kuljettajatilän läheisyydessä näkyvällä paikalla.
- Liikennöitsijän on raportoitava kaikki bussipalot ja ns. läheltä piti -tapaukset tilaajalle.
- Kaikissa Mikkelin kaupungin ostaman liikenteen linja-autoissa on oltava alkolukko ajonestolaitteena. Alkolukossa on oltava myös resetoitiominaisuus, jota käyttämällä alkolukko vaatii uuden puhalluksen kuljettajan vaihdon yhteydessä.

Käyttövoima- ja päästövaatimukset

Liikennöitsijältä edellytetään yhden, vähintään 35-paikkaisen kaasukäyttöisen linja-auton käyttöönottoa kohteen päivittäiseen liikennöintiin. Kaasubussilla tulee suorittaa merkittävä osa kohteen liikennöintisuoritteista. Kaluston korjaustöiden ja huoltojen aikana voidaan tästä vaatimuksesta väliaikaisesti poiketa. Vaaditun kaasubussin on oltava tehdasvalmisteinen kaasubussi. Jälkikäteen asennettua kaasujärjestelmää ei hyväksytä.

Kaasubusseille soveltuva tankkauspaikka avataan Mikkelin Tuskuun Insinöörinkadulle kesän 2021 alussa. Etelä-Savon Energia Oy:n rakentamalta asemalta tulee saamaan paikallisesti tuotettua paineistettua biokaasua (CBG) ja sekä paineistettua että nesteytettyä maakaasua (CNG/LNG) liikennekäyttöön. Tässä kilpailutuksessa edellytetyssä kaasubussissa on käytettävä biokaasua. Mikäli biokaasun saatavuudessa esiintyy häiriöitä, voidaan ajoneuvossa käyttää varavoimana maakaasua. Liikennöitsijän on puolivuositain tai erikseen pyydettäessä raportoitava Tilajalle biokaasun käytöstä.

Kohteen liikennöinnissä käytettävien diesel-ajoneuvojen edellytetään täyttävän vähintään euro 5 -luokan päästövaatimukset. Vara-auton on täytettävä euro 4 -luokan päästövaatimukset.

Tarjouskilpailun voittaneen liikennöitsijän on esitettävä tilaajalle suunnitelma kaasubussin hankinta- tai käyttöönottoaikataulusta heti tarjouskilpailun lopputuloksen tultua lainvoimaiseksi.

Mikäli kaasuauton hankinnan/käyttöönoton katsotaan viivästyvän Liikennöitsijästä johtuvasta syystä, voi Tilaaja pienentää koko kohteen liikennöintikorvausta 5 % siltä ajalta, jolloin kaasuauto ei ole käytettävissä.

Kaluston ikä

Liikennöinnissä käytettävän kaluston yksittäisen auton maksimi-ikä saa olla enintään 10 vuotta (16 tai vähemmän matkustajapaikkoja) ja enintään 12,0 vuotta (yli 16 matkustajapaikkaa). Vara- ja/tai apuauton maksimi-ikä saa olla 14 vuotta. Vara-auton käyttö on aina erikseen ilmoitettava ja perusteltava Tilaajalle.

Ajoneuvon ikä lasketaan ensirekisteröintiajankohdasta (käyttöönottokuukaudesta alkaen). Yläikärajoite koskee kutakin sopimuksen mukaista liikennöintivuotta erikseen.

Uudelleenkorittamisella ei voi vaikuttaa ajoneuvon iän laskentaan tämän sopimuksen mukaisessa liikenteessä.

Liikennöitsijän tulee toimittaa Tilaajalle sopimuksen mukaisesti kalustoluettelo käytettävästä kalustosta kaksi kertaa vuodessa sekä aina ennen kuin kalusto muuttuu sopimuskauden aikana.

Ajoneuvolaitteet

Rahastuksessa käytettävät laitteet on sijoitettava tilaajan ohjeiden mukaisesti. Linja-autoissa on oltava asennusvalmius tiedossa oleville laitteille. Lippu- ja maksujärjestelmävaatimukset on tarkemmin esitetty erillisessä liitteessä.

Autoissa tulee olla GPS- ominaisuudella varustettu puhelin. Puhelin on oltava ajon aikana kytkettynä päälle ja GPS- signaalia tuottavassa toimintamuodossa. Liikennöitsijän tulee ilmoittaa puhelinnumeromuutoksesta viiveettä tilaajalle. Tilaajalla on rajoittamaton ja pysyvä reaaliaikaisen GPS- ja ajoneuvolaitteiden ja informaatiojärjestelmän sisältämien tietojen hyödyntämis-, käyttö-, ja luovutusosoikeus. Tilaajalla on oikeus liittää ajoneuvot reaaliaikaisen seurantajärjestelmän piiriin. Liikennöitsijällä on oikeus käyttää järjestelmän tietoja omassa käytössään. Liikennöitsijän tulee ilmoittaa puhelinnumeromuutoksesta viiveettä tilaajalle.

Mikkeli-Ristiina-Pellos -joukkoliikennepalvelut 5.6.2021-31.5.2026 (+optio 2v.)**LIITE****LIPPU- JA MAKSUJÄRJESTELMÄVAATIMUKSET**

Liikennöintisopimuksen mukaisessa liikenteessä noudatetaan Tilaajan vahvistamaa lippujärjestelmää, vyöhykerajoja, käytettäviä lipputuotteita, matkalippujen hintoja ja myyntiehtoja. Tilaajalla on oikeus muuttaa lippujärjestelmää, vyöhykerajoja, käytettäviä lipputuotteita, matkalippujen hintoja ja myyntiehtoja. Tilaajan toimivalta-alueella liikennöintisopimuksen mukaisessa liikenteessä voivat olla käytössä myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) liikenteessä käytettävät lipputuotteet joillain linjaston osilla. Käytössä voivat olla myös Matkahuollon valtakunnalliset lipputuotteet. Liikennöintisopimuksen mukaisessa liikenteessä mahdollisista ELY-keskuksen tai Matkahuollon lipputuotteista saatavat lipputulot mahdollisella clearing-palkkiolla vähennettynä kuuluvat Tilaajalle. Liikennöitsijällä tulee olla myös Matkahuollon kanssa keskinäinen sopimus tämän lippujen käytöstä. Sopimusliikenteessä on kyettävä rekisteröimään ja käsittelemään myös Matkahuollon valtakunnallisten lipputuotteiden käyttöä ja lähetettävä käyttötiedot edelleen Matkahuollon taustajärjestelmään.

Liikennöitsijän tulee noudattaa Tilaajan ohjeistusta niin lippujärjestelmän kuin maksujärjestelmän osalta. Tilaajalla on käytössä TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n tuottama Waltti-järjestelmä. Liikennöitsijän tulee sitoutua rahastuslaitteiden osalta toimittamaan Waltti-järjestelmän tarvitse-massa muodossa myynti- ja matkustus sekä ajoneuvon sijaintitiedot. Alla oleviin vaatimuksiin voi tulla muutoksia, mikäli Waltti-järjestelmään tulee muutoksia.

Lippu- ja maksujärjestelmä edellyttää, että linja-autot on varustettu järjestelmän määritysten mukaisella tekniikalla. Rahastuslaitteiden tulee kaikilta osin soveltua lippu- ja maksujärjestelmän taustajärjestelmään.

Liikennöitsijä hankkii tai päivittää kustannuksellaan maksujärjestelmän edellyttämät rahastuslaitteet ja varikkojärjestelmät sekä vastaa ja huolehtii niiden toimivuudesta ja yhteensopivuudesta lippu- ja maksujärjestelmän kanssa.

Tilaaja vastaa

- palvelupisteiden ja myyntipisteiden toiminnasta. Palvelupisteessä perustetaan asiakkuuksia, tarkastetaan henkilöllisyyksiä, myydään matkakortteja sekä selvitetään matkustajien ongelmatilanteita. Myyntipisteessä myydään lipputuotteita ja tehdään myyntitilityksiä.

- maksujärjestelmän taustajärjestelmästä, taustajärjestelmän ja liikenteenharjoittajien laitejärjestelmien välisten tiedonsiirto-rajapintojen määrittämisestä, matkakorteista, matkakortti-sovelluksesta sekä palvelu- ja myyntipistesovelluksista.
- tarkennettujen rajapintakuvausten ja tiedonsiirtoon liittyvien ohjeistusten toimituksesta liikennöitsijöille.
- sopimuksen perustietojen, kuten sopimusnumeron, tallentamisesta oikein taustajärjestelmään. Tilaaja määrittelee käytettävät pysäkkitunnisteet (pysäkin nimi ja ID) sekä pysäkkien sijaintitiedot ja vastaa näiden tietojen tallentamisesta ja päivittämisestä taustajärjestelmään sekä vastaa tietojen oikeellisuudesta.
- siitä, että Tilaaja tallentaa ja päivittää lipputuotteet ja lippujen asiakashinnat taustajärjestelmään ja vastaa tietojen oikeellisuudesta sekä siitä, että Liikennöitsijän on mahdollista hakea tiedot taustajärjestelmästä Tilaajan määrittämän rajapinnan ja ohjeiden mukaisesti Liikennöitsijän omiin järjestelmiin. Tilaajan tulee tallentaa tiedot taustajärjestelmään kahta kuukautta ennen liikenteen aloittamista ja sen jälkeen tietojen muuttuessa vähintään kuukautta ennen niiden voimaantumista. Virheiden korjaukset ja muut nopeat muutokset tehdään nopeammalla aikataululla.

Lisäksi

- Tilaajalla on oikeus auditoida ja tarkastaa Liikennöitsijän ajoneuvojen rahastuslaitteet ja varikkojärjestelmät. Tilaaja vastaa auditoinnin kustannuksista. Jos Liikennöitsijän ajoneuvojen rahastuslaitteissa tai varikkojärjestelmissä ilmenee virheitä, on Liikennöitsijä velvollinen välittömästi korjaamaan virheet omalla kustannuksellaan sekä korvaamaan Tilaajalle aiheutuneet vahingot ja kustannukset. Mahdollisen uuden auditoinnin kustannuksista vastaa Liikennöitsijä.
- Tilaaja on velvollinen tuottamaan riittävät ohjeet ja koulutusmateriaalin lippu- ja maksujärjestelmästä lipputuotteiden kuvauksen osalta.
- Tilaaja tallentaa ja päivittää ilman korvausta liikenteen aikataulut ja reitit lippu- ja maksujärjestelmän taustajärjestelmään sekä vastaa tietojen oikeellisuudesta.

Tilaajalla on rajoittamaton ja pysyvä hyödyntämis-, käyttö- ja luovutusoikeus järjestelmään tallennettuihin tietoihin, joita ovat mm. reitti-, aikataulu- ja matkustajatiedot sekä ajoneuvon sijaintitiedot.

Liikennöitsijän vastuut, tehtävät ja oikeudet

- Liikennöitsijä vastaa siitä, että kuljettajat myyvät Mikkelin joukkoliikenteen lipputuotteita ja kortille ladattavia tai tunnistepohjaisia tuotteita ajoneuvoissa sovitun mukaisesti ja siitä, että kuljettavat valvovat matkustajien maksaneisuutta ja lippu- ja maksujärjestelmien oikeaa käyttöä ajoneuvoissa.
- Liikennöitsijä sitoutuu noudattamaan Tilaajan palvelu- ja myyntiohjetta ja määräyksiä ilman eri korvausta koko sopimuskauden.
- Liikennöitsijä vastaa kustannuksellaan ajoneuvojen rahastuslaitteista ja varikkojärjestelmästä sekä niiden huollosta ja toimivuudesta.
- Ajoneuvolaitteen tulee tukea Waltti-dokumentaation mukaista etäluettavien korttien käsittelyä, käyttäen Waltti-taustajärjestelmästä saatuja parametrejä ja kyettävä tuottamaan ajoneuvotapahtumista dokumentaation mukaisia tapahtumia Waltti-taustajärjestelmään.
- Luotettavaan ja sujuvaan tiedonsiirtoon taustajärjestelmän ja ajoneuvolaitteiden välillä tarvittavan vasteajan saavuttamiseksi tulee ajoneuvolaite olla yhdistetty vähintään 3G teknologiaa tai sitä

nopeampaa tiedonsiirtoa käyttäen ajoneuvolaitevalmistajan taustajärjestelmään tai suoraan Waltin taustajärjestelmään.

- Ajoneuvolaitteen tulee olla muistikapasiteetiltaan ja prosessoriteholtaan kyvykäs käsittelemään Waltin rajapinnasta saatavia toimenpidelistoja kuten korttiensulkulista, latauslista ja muita tuotelistoja.
- Liikennöitsijällä on oltava riittävä määrä varalaitteita. Liikennöitsijä korjaa ajoneuvojen rahastuslaitteiden ja rahastuslaitteisiin liittyvän varikkojärjestelmän tai varikkojärjestelmä-palvelun virheet omalla kustannuksellaan. Liikennöitsijä vastaa kustannuksellaan rahastuslaitteiden ja varikkojärjestelmän versiopäivityksistä.
- Liikennöitsijä vastaa lippu- ja maksujärjestelmän edellyttämästä linja-autonkuljettajien koulutuksesta ja informoinnista.
- Liikennöitsijä vastaa siitä, että kuljettajilla on ohjeet rahastuslaitteen käytöstä.
- Liikennöitsijä hankkii ja vastaa koko sopimuskauden kustannuksellaan varikkojärjestelmän vaatimasta tiedonsiirtoyhteydestä sekä varikkojärjestelmän ja ajoneuvolaitteistojen välisestä tiedonsiirtoyhteydestä.
- Liikennöitsijä vastaa siitä, että lippujärjestelmän tiedot kuten vyöhykkeet, lipputuotteet ja lippujen asiakashinnat tallentuvat ja päivittyvät Tilaajan määrittämien rajapintojen ja Tilaajan ohjeiden mukaisesti taustajärjestelmästä ajoneuvojen rahastuslaitteisiin.
- Liikennöitsijä vastaa siitä, että ajoneuvon rahastuslaitteesta siirtyy taustajärjestelmään tilaajan määrittämän rajapinnan välityksellä TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n määrityksien mukaiset Waltti-järjestelmän tarvitsemat tiedot määritellyssä ajassa.
- Liikennöitsijän rahastuslaitteiden tulee tuottaa rahastuslaitteilla, tai muilla erikseen sovit-tavilla laitteilla, ajoneuvojen reaaliaikainen sijaintitieto ja lähettää se Tilaajan määrittelemään Waltti-järjestelmään. Tämän lisäksi Tilaajalle on tarjottava vähintään kaksi erillistä rajapintaa, josta on saatavilla ajoneuvojen sijaintitieto data Tilaajan käyttöön erikseen määriteltäviin tarkoituksiin.
- Liikennöitsijä vastaa siitä, että kaikkien linja-autojen osalta rahastustiedot on siirretty Tilaajalle kuukauden viimeisen päivän liikennöinnin jälkeen.

Jos lippu- ja maksujärjestelmää muutetaan sopimuskauden aikana yksinomaan Tilaajan tarpeen takia siten, että siitä aiheutuu Liikennöitsijälle lisäkustannuksia esimerkiksi uusien laitehankintojen vuoksi, korvaa Tilaaja muutoksista aiheutuneet välittömät laite- ja ohjelmistokustannukset Liikennöitsijälle tai antaa hankkimansa laitteet veloitusetta Liikennöitsijän käyttöön sopimuskauden loppuun saakka. Liikennöitsijä vastaa mahdollisista asennus- ja tiedonsiirtokustannuksista. Mikäli tiedonsiirtokustannukset ovat suuremmat kuin tämän hetkiset Waltti-järjestelmän vaatimat tiedonsiirtokustannukset, Tilaaja korvaa näiden erotuksen liikennöitsijälle.

Mikäli maksujärjestelmä ei toimi tai se toimii virheellisesti liikennöitsijästä johtuvan seikan vuoksi, on liikenteenharjoittajan ilmoitettava asiasta heti tilaajalle, jos virheellä on vaikutusta tilaajan toimintaan ja lipputuloihin. Liikennöitsijän on korjattava virhe viipymättä. Liikennöitsijän vastuulla olevia seikkoja ovat esimerkiksi vika yhdessä tai useammassa rahastuslaitteessa, rahastuslaitteen toimiminen väärin, käyttötapaukset eivät välity autojen rahastuslaitteista taustajärjestelmään, mahdollisesti liikennöitsijän syöttämät reitti- ja/tai aikataulutiedot on väärin syötetty tai uudet asiakashinnat eivät siirry oikein liikennöitsijän varikkojärjestelmästä ajoneuvojen rahastuslaitteisiin.

Tilaajalla on oikeus pidättää liikennöitsijältä virhetilanteen aikana saamatta jääneet lipputulot liikennöintikorvauksesta. Korvauksen suuruus määritellään aiempien tilastotietojen perusteella. Mikäli

liikennöitsijä laiminlyö virheen korjaamisen tilanteen pitkittyessä yli kokonaisen arkipäivän, on tilaajalla oikeus pienentää liikennöintikorvausta siinä suhteessa kuin matkustajaliikennepalvelun katsotaan huonontuneen. Tilaaja korvaa asiakkaalle aiheutuneet vahingot ja perii ne liikennöitsijältä, jos vahinko on aiheutunut liikennöitsijästä.

Aikataulu- ja reittiaineistot

Mikkelin kaupunki vastaa aikatauluaineiston tuottamisesta ja päivittämisestä Waltti-järjestelmään.

Liikennöitsijän autolaitteistossa tulee olla toiminnallisuudet, joiden kautta kuljettaja kirjautuu aina tehtävän (lähdön) alkaessa tietylle linjalle ja lähdölle sekä määrittää ajettavan linjasuunnan, ellei järjestelmä saa tuotettua tätä tietoa luotettavasti muuten. Ajoneuvon tulee automaattisesti paikantaa itsensä ja edetä linjan määrittämää reittiä, niin että kaikki nousutapahtumat saadaan kirjattua todellisille pysäkeille, ja pysäkeille pysähtymisistä tai niiden ohituksesta saadaan myös tarvittavat aikaleimat reitin etenemisen seurantaan varten.

Informaatiojärjestelmän vaatimukset

Liikenteenharjoittaja vastaa matkustajainformaatiojärjestelmän vaatiman reaaliaikaisen datan tuottamisesta jokaisesta Tilaajan tilaamasta vuorosta Tilaajan määrittelemien rajapintakuvauksen sekä laatuvaatimusten mukaisesti ajoneuvon rahastuslaitteella tai erillisellä, vaatimukset täyttävällä laitteella.

Rajapintakuvaus sekä laatuvaatimukset on saatavilla TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:ltä. Matkustajainformaatiojärjestelmän hyödyntämä reaaliaikainen data on tärkein osatekijä reaaliaikaisen matkustajainformaatiojärjestelmän toiminnan kannalta, joten liikenteenharjoittaja vastaa, että ajoneuvoissa oleva laitteistoratkaisu tuottaa ja paikantaa oman sijaintinsa yhden sekunnin välein GPS- tai Glonass-järjestelmään pohjautuvalla tekniikalla (tai muulla Tilaajan hyväksymällä tekniikalla) ja lähettää määritetyn paikkatiedon viranomaisen tai sen palveluntuottajan määrittelemään yhteyspisteeseen mobiiliverkon kautta yhden sekunnin välein.

Lähetettävän tiedon tulee sisältää paikkatieto, suuntatieto sekä linja- ja lähtötiedot. Tiedon tulee olla "GTFS RT Vehicle Positions" -yhteensopivassa muodossa tai laitetoimittajan yhdessä TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n kanssa sopimassa koneluettavassa muodossa. Linja- ja lähtötieto ajoneuvoittain sekä ajoneuvotunnuksella varustettu paikkatieto voidaan ottaa myös erikseen vastaan, jos siitä on sovittu TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n kanssa.

Lähetettävää tietoa tulee voida myöhemmin täydentää lisäparametreilla esimerkiksi ajoneuvon käyttämien parametrien versionumeroilla tai vyöhyketiedoilla.

Liikenteenharjoittajalla on oikeus hyödyntää informaatiojärjestelmän tarjoamia työkaluja omassa toiminnassaan. Informaatiojärjestelmä tarjoaa liikennöitsijälle viestintätoiminnallisuuksia, mahdollisuuden tarkastella raportteja ja tuoda niitä ulos järjestelmästä, seurata omaa kalustoa reaaliaikaisesti sekä tarkastella omien ajoneuvojen historiatietoja.

Tilaaja voi omien käyttökohteidensa lisäksi myös jakaa ostamansa liikenteen osalta informaatiojärjestelmän tuottamaa dataa ns. avoimena datana sopimuskumppaneilleen käytettäväksi joukkoliikenteen kehittämiseksi ja palvelun parantamiseksi.

Viranomaisen lippu- ja maksujärjestelmä

Liikennöitsijän ajoneuvojärjestelmän sekä sen käyttämien taustajärjestelmäosien tulee tukea Waltti lippu- ja maksujärjestelmän määrityksiä, jotka voi pyytää TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:ltä.

Liikennöitsijällä tulee olla valmis siirtymään uudistuneeseen tunnistepohjaiseen lippu- ja maksuvälinejärjestelmään. Tilaaja antaa siirtymälle 6 kk siirtymäajan viranomaisen ilmoituksesta, jonka aikana ajoneuvolaitteet tulee päivittää tukemaan tunnistepohjaisuutta. Ilmoitus voidaan antaa jo ennen liikenteen aloittamista.

Tunnistepohjaisen järjestelmän tarkat rajapintakuvaukset ovat saatavilla TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:stä viimeistään siinä vaiheessa, kun ilmoitus tunnistepohjaisuudesta tehdään. Lipputuotteen varmennusteknologioista tulee tukea etäluettavia korttiteknoologioita kuten, mobiili NFC, Mifare Desfire sekä 2D ja 3D viivakoodeja. Lisätietoa teknologiavaatimuksista on saatavilla TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:stä.

Ajoneuvolaitteen tulee kyetä käsittelemään ja tallentamaan whitelist, blacklist ja muita ajoneuvoparametrejä ja päivittämään niitä kerran minuutissa. Ajoneuvolaitteen muistin tulee mahdollistaa 500 000 tunnisteiden käsittely sujuvan asiakaskokemuksen vaatimassa ajassa. Kaikki tehdyt validointi ja nousutapahtumatiedot sekä ajoneuvoissa tapahtuvien myyntien tiedot tulee toimittaa reaaliajassa viranomaisen taustajärjestelmään.

Ajoneuvolaitteen tulee myös kyetä lippujen on-line validointiin (kyselyrajapinta) taustajärjestelmästä mobiiliverkon kuuluvuus alueella sekä käsittelemään off-line tilanteessa tunnisteita määriteltyjen käsittelysääntöjen mukaisesti.

Ajoneuvolaitteiden whitelist vaatimuksia voidaan keventää, mikäli toimija pystyy osoittamaan, että ajoneuvojärjestelmän kyvykkyys on-line kyselyiden toteuttamiseen huomioiden mobiiliverkon tuomat mahdolliset hitaustekijät eivät kokonaisuudessaan kestä kuin enintään 400msek, jonka päälle voidaan huomioida viranomaisen taustajärjestelmän prosessointiaika.

Liikennöitsijän rahastuslaitteissa tulee olla QR-koodin lukija, joka mahdollistaa Tilaajan määrittelemien lipputuotteiden rekisteröinnin lippu- ja maksujärjestelmään. Liikennöitsijä vastaa näistä muodostumisista laite- ja tiedonsiirtokustannuksista.

Operaattorin lippu- ja maksujärjestelmä

Jos viranomaisen Waltti-järjestelmään liittyy ulkoisia lippu- ja maksujärjestelmiä, ulkopuolisen lippu- ja maksujärjestelmän tulee toimittaa kaikki tapahtumatieto viranomaisen järjestelmään reaaliajassa tapahtumittain. Tapahtumatiedon tulee sisältää nousut, myynnit ja tuotteeseen liittyvät mahdolliset muut tulot (esim. tuet), hyvitykset, asiakastiedot, käyttäjäprofiilit ja etuustiedot sekä tiedot millä perusteilla hyvitykset on myönnetty (esim. asiakkaan vahva tunnistaminen). Tapahtumatiedon tulee olla viranomaisen Waltti-järjestelmän rajapinnassa kuvatussa muodossa. Ulkoisen järjestelmän tulee toimittaa tiedot kaikista käyttämistään tunnisteista viranomaiselle koneluettavassa muodossa, jotta yhteiskäyttöisyys on toteutettavissa.

Tapahtuma-aineiston tulee sisältää myös tiedot myyntien suorittajista/myyntikanavista, käyttötapahtumapaikoista ja ajoneuvoista sekä missä liikenteessä (linja- ja lähtö) nousut/ validoinnit/ ajoneuvomyynnit on suoritettu.

Ulkoisen palvelun käytön tilanteessa, osapuolet sopivat ja tarkistavat ennen ulkoisen palvelun käyttöönottoa, sen miten tietoturvakysymykset ja -lainsäädäntö on toteutettu näissä ulkoisissa palveluissa ja järjestelmien välillä tapahtuvassa tiedonsiirrossa. Ulkoisen palvelun osalta tarjoaja vastaa siitä, että asiakkailta tarvittavat luvat tietojen siirtoon ovat olemassa tietosuojalainsäädännön mukaisissa puitteissa.

Tarjoaja voi järjestää myös viranomaisen järjestämien palvelukanavien lisäksi muita myynti- ja asiakaspalvelukanavia. Näitä palveluita varten viranomaisen lippu- ja maksujärjestelmässä on olemassa rajapinnat, joiden kautta ulkoiset järjestelmät voivat kommunikoida viranomaisen järjestelmän kanssa.

Korvaushinnat sidotaan sopimuksessa Tilastokeskuksen linja-autoliikenteen kokonaiskustannusindeksi tammikuu 2020 tasoon.
Tämän jälkeen tarjoushintoja tarkistetaan vuosittain.

		Vuosi-indeksi	
2015=100		100	
2020 I	tammikuu	104,6	1. sidostaso
	helmikuu	105,0	
	maaliskuu	103,1	
II	huhtikuu	101,6	
	toukokuu	100,5	
	kesäkuu	101,2	
III	heinäkuu	101,4	
	elokuu	102,3	
	syyskuu	101,8	
IV	lokakuu		
	marraskuu		
	joulukuu		

Tarjous 1765566
Mikkeli – Ristiina – Pellos

vuosihinta	alv 0%	alv 0%		
€/v	€/kk	€/lisäkm-hinta		
		M-P	L	S
378 969,00 €	31 580,75 €	1,90 €	2,30 €	2,80 €

KALUSTOLUETTELO

Liikennöimme kohdetta seuraavilla busseilla:

VOLVO 9700 H

Rek.nro: KTT-345

Vuosimalli: 2011

Paikkaluku : 50

Ovien määrä: 2

Euro 5

Volvo, B7R 8900

Rek.nro: MZF-420

Vuosimalli: 2013

Paikkaluku: 51

Ovien määrä: 2

Euro 5

MB, Sprinter Tourline L

Rek.nro: YLI-444

Vuosimalli: 2019

Paikkaluku : 22

Ovien määrä: 1

Euro 5

Iveco, 70c CNG Rapido tourist

Rek.nro: tulee myöhemmin

Vuosimalli: 2021

Paikkaluku: 30

Ovienmäärä: 1

Euro 6

Biokaasuauto
Ei vielä käytössä

MB, Sprinter Altas

Rek.nro: CMX-679

Vuosimalli: 2019

Paikkaluku : 22

Ovien määrä: 1

Euro 5

MAN Liones City

Rek.nro: XSZ-839

Vuosimalli: 2014

Paikkaluku: 35

Ovien määrä: 2

Euro 6

Biokaasuauto
Otettu kohteen
liikennöintikäyttöön
2.8.2021 alkaen

Kaikki tarjotut bussit täyttävät kalustovaatimukset.

Mikkeli - Ristiina - Pellos joukkoliikennepalvelun hankinta 5.6.2021 - 31.5.2026 + optio 2 v

HANKINTAILMOITUS - ERITYISALAT (TED F05) Mikkelin kaupunki Lähdejärjestelmä **Cloudia Kilpailutus**
Vastaanotettu Hilmaan **2.9.2020 15:16** Julkaistu Hilmassa **4.9.2020 15:20** Julkaistu TED:issä **7.9.2020**
Ilmoituksen numero **2020-053173** TED numero [2020/S 173-419058](#)

Sovellettava oikeusperusta

Erityisalat Direktiivi 2014/25/EU

Ostajaorganisaatio

Mikkelin kaupunki

Hankinnan otsikkotiedot

Mikkeli - Ristiina - Pellos joukkoliikennepalvelun hankinta 5.6.2021 - 31.5.2026 + optio 2 v

Hankinnan tyyppi Sopimuksen tyyppi

Palvelut

Hankinnan lyhyt kuvaus Lyhyt kuvaus

Mikkelin kaupunki joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena (jäljempänä tilaaja) järjestää avoimen tarjouskilpailun Mikkeli - Ristiina - Pellos joukkoliikennepalvelun hoitamisesta bruttokorvaukseen perustuvan sopimuksen mukaisesti.

Sopimuksen ehdot on kuvattu tarkemmin liitteessä "Bruttokorvaukseen perustuvan liikennöintisopimuksen ehdot". Pyydämme tarjoustanne jäljempänä määritellyn PSA-liikenteen hoitamisesta tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisesti.

Kaupungilla on käytössä viranomaisen lippu- ja maksujärjestelmä Waltti.

Hankintanimikkeistö Pääasiallinen CPV-koodi

(1) Joukkoliikennepalvelut maanteitse (60112000)

Aluekoodi NUTS-koodi

Etelä-Savo (FI1D1)

Pääasiallinen suorituspaikka

Arvioitu kokonaisarvo

1 000 000 EUR

Menettelyn luonne

Avoin menettely

Ilmoituksen tiedot

Ilmoituksen kieli Ilmoituksen sisällön kieli

Suomi

Edeltävän TED ilmoituksen numero

Hankinnan kohde

Hankinnan lyhyt kuvaus Lyhyt kuvaus

Mikkelin kaupunki joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena (jäljempänä tilaaja) järjestää avoimen tarjouskilpailun Mikkelin - Ristiina - Pellos joukkoliikennepalvelun hoitamisesta bruttokorvaukseen perustuvan sopimuksen mukaisesti.

Sopimuksen ehdot on kuvattu tarkemmin liitteessä "Bruttokorvaukseen perustuvan liikennöintisopimuksen ehdot". Pyydämme tarjoustanne jäljempänä määritellyn PSA-liikenteen hoitamisesta tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisesti.

Kaupungilla on käytössä viranomaisen lippu- ja maksujärjestelmä Waltti.

Hankintanimikkeistö Pääasiallinen CPV-koodi

(1) Joukkoliikennepalvelut maanteitse (60112000)

Arvioitu kokonaisarvo

1000000 EUR

Menettelyn luonne

Avoin menettely

Tietoa GPA sopimuksesta

Hankintaan sovelletaan WTO:n julkisia hankintoja koskevaa GPA-sopimusta

Hankinnan kuvaus

Kuvaus hankinnasta

Ks. edellä.

Lisätiedot

Lisäkoodit hankintanimikkeistö CPV-lisäkoodi(t)

Aluekoodi NUTS-koodi

Etelä-Savo (F1D1)

Suorituspaikan lisätiedot

Arvioitu arvo

Tarjousten valintaperusteet

Paras hinta- ja laatusuhde

Hinta

100

Laatuperuste ja painoarvo

Hinta - 100

Sopimuksen kesto

Aikaväli 5.6.2021 - 31.5.2026 Tätä sopimusta voidaan jatkaa

Sopimuksen jatkamisen kuvaus

Mahdollinen optio 2 v ajalla 1.6.2026 - 31.5.2028

Tietoa lisähankintamahdollisuuksista (optioista)

Lisähankintamahdollisuudet

Kuvaus lisähankintamahdollisuuksista

Optio 2 v.

Muutoksenhakumenettely

Virallinen nimi

Markkinaoikeus

Postiosoite

Radanrakentajantie 5

Postinumero

00520

Postitoimipaikka

Helsinki

Maa

Suomi

Verkko-osoite URL

<http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus>

Sähköpostiosoite

markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakumenettelyjen määräaika (-aikoja) koskevat tarkat tiedot**Tietojen, osallistumishakemuksen tai tarjousten lähettämisen määräaika****Päivämäärä**

7.10.2020 12:00

Kielet, joilla tarjoukset tai osallistumishakemukset voidaan toimittaa**Kielet**

Suomi

Vähimmäisaika, joka tarjoajan on pidettävä tarjouksensa voimassa

Kuukausissa

Vähimmäisaika kuukausissa

6

Tarjousten avaamista koskevat ehdot**Päivämäärä ja paikallinen kellonaika (Suomen aika)**

7.10.2020 12:05

Paikka

Tietoja valtuutetuista henkilöistä ja avaamismenettelystä

Ammattitoiminnan harjoittamiskelpoisuuden vaatimukset, myös ammatti- tai kaupparekistereihin kuulumista koskevat vaatimukset

Henkilöliikennelupa.

Vaaditut takuut ja vakuudet

Tärkeimmät rahoitus- ja maksuehdot ja/tai viittaus niitä koskeviin määräyksiin

Sopimuspuoleksi valittavalta tarjoajien ryhmittymältä vaadittava oikeudellinen muoto

Yhteyshenkilö

Nimi

Hankintapalvelut

Sähköpostiosoite

hankinnat@mikkeli.fi

Puhelin

+358 151941

Hankinta-asiakirjat

Hankinta-asiakirjat ovat saatavilla internet-osoitteessa

<https://tarjouspalvelu.fi/mikkeli?id=294741&tpk=1aa517e2-2b78-4859-bc66-440150627f97>

Lisätietoja saa

Ostajan osoitteesta

Virallinen nimi

Mikkelin kaupunki

Yksikkö / alaorganisaatio

Y-tunnus Yritys- ja yhteisötunnus

0165116-3

Postiosoite

PL 33

Postinumero

50101

Postitoimipaikka

Mikkeli

Maa

Suomi

Aluekoodi NUTS-koodi

Etelä-Savo (FI1D1)

Verkko-osoite URL

<http://www.mikkeli.fi>

Sähköpostiosoite

hankinnat@mikkeli.fi

Tiedot, tarjoukset tai osallistumishakemukset on tehtävä/jätettävä

Sähköisesti osoitteessa

<https://tarjouspalvelu.fi/mikkeli?id=294741&tpk=1aa517e2-2b78-4859-bc66-440150627f97>

Nimi ja osoitteet

Virallinen nimi

Mikkelin kaupunki

Y-tunnus Yritys- ja yhteisötunnus

0165116-3

Postiosoite

PL 33

Postinumero

50101

Postitoimipaikka

Mikkeli

Maa

Suomi

Aluekoodi NUTS-koodi

Etelä-Savo (F11D1)

Verkko-osoite URL

<http://www.mikkeli.fi>

Sähköpostiosoite

hankinnat@mikkeli.fi

Pääasiallinen toimiala

Kaupunkirautatie-, raitiotie-, johdinauto- tai linja-autopalvelut

EU-hankintailmoitus, erityisalat TARJOUSPYYNTÖ 294741

Mikkeli – Ristiina – Pellos joukkoliikennepalvelun hankinta 5.6.2021 - 31.5.2026 + optio 2 v

I Kohta: Hankintaviranomainen

I.1) Nimi ja osoitteet

Virallinen nimi	Mikkelin kaupunki
Kansallinen yritys- ja yhteisötunnus	0165116-3
Postiosoite	PL 33
Postitoimipaikka	Mikkeli
Postinumero	50101
Maa	Suomi
Yhteyshenkilö	Hankintapalvelut
Puhelin	+358 151941
Sähköpostiosoite	hankinnat@mikkeli.fi
NUTS-koodi	Etelä-Savo F11D1
Pääasiallinen osoite (URL)	http://www.mikkeli.fi

I.3) Viestintä

Hankinta-asiakirjat ovat suoraan saatavilla täydellisinä, rajoituksetta ja maksutta osoitteesta

<https://tarjouspalvelu.fi/mikkeli?id=294741&tpk=1aa517e2-2b78-4859-bc66-440150627f97>

Lisätietoja saa

Edellä mainittu osoite (Kohta I.1)

Tarjoukset tai osallistumishakemukset on tehtävä/jätettävä

Sähköisesti osoitteessa

<https://tarjouspalvelu.fi/mikkeli?id=294741&tpk=1aa517e2-2b78-4859-bc66-440150627f97>

I.6) Pääasiallinen toimiala

Kaupunkirautatie-, raitiotie-, johdinauto- tai linja-autopalvelut

II Kohta: Hankinnan kohde

Hankinnan kohde

II.1 Hankinnan laajuus

II.1.1) Nimi

Mikkeli – Ristiina – Pellos joukkoliikennepalvelun hankinta 5.6.2021 - 31.5.2026 +
optio 2 v

II.1.2) Pääasiallinen CPV-koodi

Päänimikkeistö

(1) Joukkoliikennepalvelut maanteitse (60112000-6)

II.1.3) Sopimuksen tyyppi

Palvelut

II.1.4) Lyhyt kuvaus

Mikkelin kaupunki joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena (jäljempänä tilaaja) järjestää avoimen tarjouskilpailun Mikkeli - Ristiina - Pellos joukkoliikennepalvelun hoitamisesta bruttokorvaukseen perustuvan sopimuksen mukaisesti.

Sopimuksen ehdot on kuvattu tarkemmin liitteessä ”Bruttokorvaukseen perustuvan liikennöintisopimuksen ehdot”. Pyydämme tarjoustanne jäljempänä määritellyn PSA-liikenteen hoitamisesta tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisesti.

Kaupungilla on käytössä viranomaisen lippu- ja maksujärjestelmä Waltti.

II.1.5) Arvioitu kokonaisarvo

Arvo ilman alv:tä 1 000 000,00 €

II.1.6) Osia koskevat tiedot

Tätä sopimusta ei ole jaettu osiin

II.2.3) Suorituspaikka

NUTS-koodi

Etelä-Savo FI1D1

II.2.4) Kuvaus hankinnasta

Ks. edellä.

II.2.5) Hankintasopimuksen tekoperusteet

Hinta

Painotus

100

Laatuperuste (jos käytetään parasta hinta-/laatusuhdetta)

Nimi	Painotus
Hinta	100

II.2.7) Sopimuksen, puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän kesto

05.06.2021 - 31.05.2026

Tätä sopimusta voidaan jatkaa

Kyllä

Sopimusten jatkamisen kuvaus

Mahdollinen optio 2 v ajalla 1.6.2026 - 31.5.2028

II.2.10) Tietoa eri vaihtoehtoista

Eri vaihtoehdot hyväksytään

Ei

II.2.11) Tietoa lisähankintamahdollisuuksista

Lisähankintamahdollisuudet

Kyllä

Kuvaus mahdollisuuksista

Optio 2 v.

II.2.12) Tietoa sähköisistä luetteloista

Tarjoukset on esitettävä sähköisinä luetteloina tai niihin on sisällyttävä sähköinen luettelo

Ei

II.2.13) Tietoa Euroopan unionin rahastoista

Hankinta liittyy Euroopan unionin varoin rahoitettavaan hankkeeseen ja/tai ohjelmaan

Ei

III Kohta: Oikeudelliset, taloudelliset, rahoitukselliset ja tekniset tiedot

III.1) Osallistumisvaatimukset

III.1.1) Ammattitoiminnan harjoittamiskelpoisuuden vaatimukset, myös ammatti- tai kaupparekistereihin kuulumista koskevat vaatimukset

Luettelo ehdoista ja niiden lyhyt kuvaus

Henkilöliikennelupa.

IV Kohta: Menettely

IV.1) Kuvaus

IV.1.1) Menettelyn luonne

Avoin menettely

IV.1.8) Tietoa WTO:n julkisia hankintoja koskevasta sopimuksesta (GPA)

Hankintaan sovelletaan julkisia hankintoja koskevaa sopimusta

Kyllä

IV.2) Hallinnolliset tiedot

IV.2.2) Tarjousten tai osallistumishakemusten vastaanottamisen määräaika

07.10.2020 12:00 (UTC+03:00)

IV.2.4) Kielet, joilla tarjoukset tai osallistumishakemukset voidaan toimittaa

suomi

IV.2.6) Vähimmäisaika, joka tarjoajan on pidettävä tarjouksensa voimassa

kuukautta (tarjouksen ilmoitetusta vastaanottopäivästä)

6

IV.2.7) Tarjousten avaamista koskevat ehdot

Päivämäärä

07.10.2020 12:05

VI Kohta: Täydentävät tiedot

VI.1) Toistuvia hankintoja koskevat tiedot

Kyse on toistuvasta hankinnasta

Ei

VI.4) Muutoksenhakumenettelyt

VI.4.1) Muutoksenhakuelin

Virallinen nimi	Markkinaoikeus
Postiosoite	Radanrakentajantie 5
Postitoimipaikka	Helsinki
Postinumero	00520
Maa	Suomi
Puhelin	+358 295643300
Sähköpostiosoite	markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksi	+358 295643314
Pääasiallinen osoite (URL)	http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus

Tarjouspalvelun tiedot

Hankinnan tunniste

294741

Vertailuperusteiden määrittely järjestelmässä

Halvin hinta

Kuinka toimittajan tulee Tarjouspalvelussa ilmoittaa hankinnan kohteen tiedot

Syöttölomakkeella

Lisätietokysymykset

Lisätietokysymykset on lähetettävä 10 päivää ennen tarjouspyynnön tai osallistumispyynnön määräajan umpeutumista

Lisätiedot

Mahdolliset hankintaa koskevat kysymykset ja huomiot tulee lähettää Tarjouspalvelu.fi -toimittajaportalista. Muilla tavoin esitettyihin kysymyksiin ja tiedusteluihin ei voida tarjoajien tasapuolisen kohtelun vuoksi vastata.

Samasta paikasta löytyvät myös kysymyksiin annetut vastaukset. Tarjoajan tulee käydä katsomassa kysymykset ja niihin annetut vastaukset portaalista sekä huomioida mahdolliset tarjousta täsmentävät tiedot tarjousta antaessaan.

Julkaistut vastaukset lähtevät sähköpostilla kaikille tarjouspyyntöön kirjautuneena tutustuneille sekä tulevat näkyville Tarjouspalveluun kyseisen tarjouspyynnön "Kysymykset ja vastaukset" -osioon. Samassa yhteydessä ilmoitetaan myös mahdollisista tarjouspyyntöön tehtävistä korjauksista ja tarkennuksista.

Tarjouksen tekemistä ja jättämistä koskevissa tietoteknisissä kysymyksissä ja ongelmatilanteissa tulee olla yhteydessä Tarjouspalvelu.fi -tukeen, puh. +358 20 766 1075, <http://tarjoajat.cloudia.fi/fi/support/home>.

Liikesalaisuustiedot

Toimittajat voivat ehdottaa tietoja liikesalaisuuksiksi Tarjouspalvelussa Kelpoisuusvaatimus- ja Hankinnan kohteet -lomakkeilla (hankintayksikkö voi molemmissa tapauksissa edelleen hallita liikesalaisuustietoja vertailutaulukkovaiheessa)

Kyllä

Muut ehdot

Kaluston käyttövoima- ja päästövaatimukset on esitetty erillisessä liitteessä.

Henkilöliikennelupa:

Liikennöitsijällä tulee olla tarjousta jättäessään liikennepalvelulain mukaan henkilöliikennelupa.

Tarjouksen voi jättää ilman voimassa olevaa henkilöliikennelupaa, kuitenkin siten, että tarjoajan tulee tarjouksen liitteenä osoittaa, että tarjouksen jättäjällä on luvalla tarjouksen mukaiseen harjoitettavaan toimintaan riittävät taloudelliset voimavarat ja tarjouksen jättäjän on osoitettava vakavaraisuutensa Traficom-lupaviranomaisen edellyttämien ohjeiden mukaisesti. Liikennöitsijä vastaa kuitenkin

vahingoista, joita ostajalle mahdollisesti aiheutuu, jos ostoliikennesopimus purkautuu kesken sopimuskauden sen vuoksi, että henkilöliikennelupaa ei saada tai uudisteta.

Liikennöitsijä sitoutuu tarjouksellaan tarjouspyynnön liitteenä olevan palvelukuvauksessa mainittuihin vastuisiin, palvelun laatuvaatimuksiin sekä kalustovaatimuksiin.

Tarjoajan ei tarvitse liittää tarjoukseen mukaan tilaajavastuulain mukaisia selvityksiä. Nämä on kuitenkin pyynnöstä toimitettava ennen hankintapäätöksen tekemistä. Selvitykset eivät saa olla 3 kk vanhempia. Tällaisia selvityksiä ovat:

Tarjouspyynnön muut ehdot	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus
Tarjoaja on rekisteröitynyt Tilaajavastuu.fi / Luotettava Kumppani –palveluun		
<i>Mikäli tarjoaja on liittynyt Tilaajavastuu.fi / Luotettava Kumppani – palveluun ja tilaajavastuulain mukaiset tiedot ovat saatavilla kyseisestä palvelusta, niin kohdassa ”Tilaajavastuulain mukaiset selvitykset” mainittuja todistuksia ei tarvitse erikseen toimittaa.</i>		
Tilaajavastuulain mukaiset selvitykset		
Tarjoaja on merkitty ennakkoperintälain (1118/1996) mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain (1505/1993) mukaiseen arvonlisävelvollisten rekisteriin	Kyllä	
Tarjoajalla on kaupparekisteriote	Kyllä	
Tarjoajalla on todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus tai selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty	Kyllä	
Tarjoajalla on todistukset eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että eräntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty	Kyllä	
Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista	Kyllä	
Todistus siitä, että yrityksellä on tapaturmavakuutuslain (608/1948) tarkoittama vakuutus	Kyllä	
Selvitys työterveyshuollon järjestämisestä.	Kyllä	
Tarjoajalla on voimassaoleva vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärä on riittävä toiminnan laajuus huomioon ottaen.	Kyllä	
Muut ehdot		

Tarjoajan on esitettävä tarjouksessaan mitä työehtosopimusta tai työehtosopimuksia yrityksessä tai sen alihankkijoiden toiminnassa noudatetaan ja mitä se tarkoittaa palkkatason ja muiden velvoitteiden osalta jos se ei noudatettavasta työehtosopimuksesta suoraan käy selville. Valtakunnallista Lonka-sopimusta sovelletaan linja-autohenkilökunnan työehtosopimuksen osana. Tarjoajan tulee ilmoittaa kuinka liikennettä hoitamaan mahdollisesti tarvittava lisähenkilöstö tullaan palkkaamaan.	Ladattava
Tarjoaja vahvistaa, ettei se ole tämän tarjouskilpailun aikana syylistynyt kilpailulain tarkoittamaan keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin) kyseistä palvelua koskevilla markkinoilla tilaajan toiminta-alueella.	Kyllä
Henkilöliikennelupa tai selvitys henkilöliikenneluvan saamisesta	Ladattava
Liittäminen Kyytineuvon matkojenyhdistely -järjestelmään	Ladattava
Sopimusluonnos on tarjouspyynnön liitteenä ja tarjoaja sitoutuu sopimuksen ehtoihin jättämällä tarjouksen. Tarjoaja ei ole oikeutettu esittämään omia sopimusehtojaan tarjouksessa eikä sopimuksenteon yhteydessä. Tarjoajan tulee sitoutua tarjouspyynnön vaatimuksiin ja ehtoihin sellaisina kuin ne on tarjouspyynnössä, sopimusluonnoksessa ja muissa liitteissä esitetty.	Kyllä
Tarjoajan luottoluokituksen tulee olla vähintään tyydyttävä A ja tarjoajan riskiluokituksen tulee olla vähintään RL 1 – RL 3. Voittaneen tarjoajan/tarjoajien on osoitettava luottokelpoisuutensa pyydettyä toimittamalla tarjoajalle viimeisimmät tilinpäätöstiedot, tiedot omavaraisuusasteesta sekä mahdolliset maksuhäiriötiedot tai Suomen Asiakastieto Oy:n luottoluokitustiedot.	Kyllä

Varikkopalvelut: Tarjouksessa ilmoitetaan varikkopalvelujen sijainti tai jos liikennöitsijälle ei ole nykyisin varikkoa toimialueella, niin suunnitelma varikkopalveluiden järjestämisestä sopimuskauden aikana. Ennen sopimuskauden käynnistymistä tulee toimittaa selvitys varikkopalveluiden järjestämisestä.	Ladattava
Joukkoliikenteen turvaamiseksi myös poikkeusolojen aikana, liikennöitsijä on velvollinen hakemaan ennen sopimuskauden alkua puolustusvoimilta ns. VAPPäätöksen liikenteen järjestämiseen tarvittavan henkilöstön osalle.	Kyllä

Hankinnan kohteen kriteerit

Mikkeli - Ristiina - Pellos joukkoliikennepalvelut 5.6.2021 - 31.5.2026 + optio 2 v

Joukkoliikennepalvelut 5.6.2021 - 31.5.2022

Kohteen hinta kysytään ja se vaikuttaa vertailuhintaan

	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus
Hankittava määrä: 1 vuosi	€ / vuosi	
Liikennöinnistä maksettava korvaus muodostuu vuosihinnasta, joka ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa (alv 0 %). Liikenteen muutoksista johtuvien liikennöintikorvausten muutosten perusteeksi ilmoitetaan ajokilometrihinnat. Hinnat sidotaan Tilastokeskuksen linja-autoliikenteen kokonaisindeksiin tarjouspyynnössä kuvatulla tavalla.		
Maksettava lisäkilometrihintaa M-P: 1,90 €/km alv 0 %		
Maksettava lisäkilometrihintaa L: 2,30 €/km alv 0 %		
Maksettava lisäkilometrihintaa S: 2,80 €/km alv 0 %		
Yleiset kriteerit/tiedot		
	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus
Kalustoluettelo	Ladattava	

Muut tiedot

Hankintayksikön esittely

Mikkelin kaupungin hankintapalvelut koordinoi ja ohjaa kaupungin hankintoja ja niiden lainalaisuutta. Hankintapalvelut tuottaa hankinta- ja logistiikkapalveluita kustannustehokkaasti koko kaupungille sekä soveltuvien osin kaupunkikonsernille ja seutukunnille.

Hankinnan taustaa

Liikennöintisopimuksen periaatteet:

Liikenteenharjoittaja tekee tarjouksen tilaajan suunnitteleminen kilpailukohteiden mukaisen linja-autoliikenteen hoitamisesta. Tarjouksessa ilmoitetaan hinnat kohdassa hankinnan kohteen kriteerit, jotka liikenteenharjoittaja edellyttää maksettavaksi kilpailukohteen tilaajan antamien vaatimusten, reittien ja aikataulujen mukaisesti koko sopimuskauden ajalta.

Tarjouspyynnön liitteissä on kuvattu lippu-, maksu- ja informaatiojärjestelmä sekä siihen liittyvät tilaajan ja liikenteenharjoittajan oikeudet ja velvollisuudet. Liikenteenharjoittaja sitoutuu liittymään tilaajan osoittamiin järjestelmiin. Liikenteenharjoittajan on selvítettävä tarjoustaan varten ne ajoneuvojensa rahastuslaitteiden ja varikkojärjestelmiensä päivitys- ja muutuskustannukset, jotka aiheutuvat liittymisestä tilaajan lippu-, maksu- ja informaatiojärjestelmiin, ja huomioitava ne tarjouksessaan.

Liikenteenharjoittaja on velvollinen myymään lisälatauksia matkakortilla olevalle lipputuotteelle linja-auton ajoneuvolaitteella. Liikennöitsijä saa tällöin pitää tulonaan lisälatauksen palvelumaksun asiakkaalta.

Hankintamenettelyä koskevat lisätiedot

Hankintaan sovelletaan julkisia hankintoja koskevaa ajantasaista lainsäädäntöä. Hankinnassa noudatetaan Lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016, Tilaajavastuulakia 1233/2006 sekä lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999.

Tarjouksen lähettäminen

Tarjoukset on lähetettävä sähköisesti Tarjouspalvelu.fi -toimittajaportaalista osoitteessa <https://tarjouspalvelu.fi/mikkeli>.

Tarjous on toimitettava tarjouspyynnössä yksilöidyllä tavalla määräaikaan mennessä. Määräajan jälkeen saapuneita tarjouksia ei oteta tarjouskilpailussa huomioon. Sähköisessä kilpailutuksessa järjestelmä ei hyväksy määräajan umpeutumisen jälkeen tarjouksen jättämistä.

Hinta ja kaupalliset ehdot

Hinnat tulee ilmoittaa arvonlisäverottomin hinnoin alv 0 %.

Tuotettaessa joukkoliikennepalvelut bruttosopimuksen perusteella liikenteen tilaaja suunnittelee reitit ja aikataulut ja saa kaikki lipputulot. Lipputuloina otetaan huomioon kaikki maksutavat. Liikenteenharjoittajalle maksetaan sopimuksen mukaisesta liikennöinnistä korvausta. Korvauksen perusteena ovat liikenteen hoidon vaatimat suoritteet. Korvaus maksetaan täysimääräisesti vain sopimuksen mukaan hoidetusta liikennöinnistä. Korvaus sisältää henkilöliikenteelle säädetyn arvonlisäveron. rvonlisäveron muutos otetaan huomioon korvauksessa muutoksen voimaantulosta lukien.

Korvaus suoritetaan kuukausittain jälkikäteen edellyttäen, että liikenteenharjoittaja on tallentanut ja toimittanut tilaajalle yhteenvedon edellisen kuukauden ajamattomista lähdoistä määräaikaan mennessä sekä vaadittavat matkustajalaskenta- ja lipputulotiedot. Korvauksesta vähennetään ensin liikenteenharjoittajan matkustajilta keräämät lipputulot tilaajan määrittelemistä ja hinnoittelimista lipputuotteista. Korvauksen maksupäivistä ja ajosuoritteiden toimitustavoista sovitaan tarjouskilpailun voittaneen liikennöitsijöiden kesken.

Korvaushinta tarkistetaan siten, että korvaus sidotaan tammikuun 2020 indeksiin soveltaen Tilastokeskuksen linja-autoliikenteen kokonaiskustannusindeksiä. Korvaushintoja tarkistetaan vuosittain. Maksujärjestelmän vastuut tilaajan ja liikennöitsijän välillä ovat tarjouspyynnön liitteen mukaisesti. Liikenteenharjoittaja tekee tarjouksen tilaajan suunnittelemien kilpailukohteiden mukaisen joukkoliikennepalvelun hoitamisesta. Tarjouksen voi jättää myös liikennöitsijöiden yhteenliittymä (tarjousyhteenliittymä).

Tarjoaja sitoutuu tarjoushinnallaan myös mahdollisen lisäliikenteen linjatyöaikaan sekä suoritteiden (linjakilometrit) perusteella maksettavan lisäkorvauksen yksikköhintaan ja liikenteen vähentämisen yksikköhintaan sitä tilannetta varten, että liikenteen määrää muutetaan tilaajan esityksestä.

Laskutus ja maksuehto

Maksuehto on vähintään 21 pv netto. Jos toimittaja laskuttaa paperilaskulla, niin maksuehto on 30 pv netto. Viivästyskorko enintään korkolain mukainen.

Salassapito, vaitiolovelvollisuus ja sopimussakko

Salassa pidettävät liikesalaisuudet on ladattava erillisenä liitetiedostona. Mikkelin kaupunki harkitsee tapauskohtaisesti, ovatko liikesalaisuuksiksi esitetyt asiat lain mukaan salassa pidettäviä. Kokonaishintatiedot eivät ole liikesalaisuuksia.

Hylkäämisperusteet

Tarjous hylätään, jos tarjouspyynnössä esitetyt vaatimukset eivät täyty tai jos tarjous ei muilta osin vastaa tarjouspyyntöä. Tarjouskilpailusta suljetaan pois ehdokas tai tarjoaja, jota koskee hankintalain 80 §:n tai 81 §:n mukainen poissulkemisperuste. Tarjoajan juridisen, taloudellisen, teknisen, toiminnallisen tai muiden tarpeelliseksi katsottujen seikkojen arviointiin voidaan pyytää esitettäväksi muitakin kuin tässä tarjouspyynnössä lueteltuja asiakirjoja. Tilaaja voi pyytää tarjoajalta lisäselvityksiä tai mahdollisia todisteita tarjoajan antamista tiedoista.

Sopimusmenettely

Mikkelin kaupunki solmii liikenteen ostosopimuksen tarjouskilpailun voittaneen liikennöitsijöiden kanssa. Kilpailutuksen voittaneen tarjoajan kanssa tehdään kirjallinen liikennöintisopimus.

Sopimus tilaajan ja tarjoajan välille syntyy, kun sopijaosapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen.

Sopimus laaditaan seuraavien asiakirjojen perusteella (asiakirjat tärkeysjärjestyksessä):

1. Hankintapäätös
2. Tarjouspyyntö
3. Tarjous

Sopimukseen kohteena on seuraavien lakien mukaista liikennettä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1370/2007 (palvelusopimusasetus) ja Lakia liikenteen palveluista 320/2017.

Sopimusluonnos on tarjouspyynnön liitteenä.

Muutokset ja hankinnasta luopuminen:

Tilaaaja voi tehdä vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia kohteisiin sopimuskauden aikana, jos tätä voidaan esille tulleiden seikkojen perusteella pitää perusteltuna. Milloin olosuhteet ja liikenteen järjestämisen edellytykset ovat muuttuneet siten, että suunniteltua liikennettä ei ole tarkoituksenmukaista tai mahdollista toteuttaa tarjouspyynnössä esitetyllä tavalla, tilaaja voi luopua kilpailukohteesta kesken sopimuskauden.

Kuljetuskaluston tarkastaminen:

Tilaaajalla on oikeus tarkastaa tarjoajan autokalusto ja huoltopalvelut tarvittaessa yhdessä palvelun käyttäjien edustajan kanssa. Tarkastukset eivät vähennä tarjoajan vastuuta ja velvollisuuksia.

Asiakirjojen julkisuus

Hankintaa koskevien asiakirjojen julkisuuden osalta noudatetaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta. Tarjousasiakirjat ja muut hankintaan liittyvät selvitykset ovat julkisia, kun sopimus asiassa on tehty. Tarjoajilla on kuitenkin oikeus saada tieto em. asiakirjoista heti kun päätös on tehty ja pöytäkirja tarkastettu. Tietojensaantioikeutta ei kuitenkaan ole muiden tarjousten sisältämiin todellisiin liike- ja ammattisalaisuuksiin. Tarjouksessa esiintyvät liikesalaisuudet tulee nimenomaisesti merkitä salassa pidettäväksi liikesalaisuuksiksi. muutoin ne katsotaan julkisiksi.

Kokonaishinta ei kuitenkaan ole liike- tai ammattisalaisuus. Tarjouksen laatuvertailuun liittyvät kuvaukset tulee pyrkiä laatimaan siten, että ne eivät sisällä liike- ja ammattisalaisuuksia. Tarjousten avaustilaisuus ei ole julkinen.

Erimielisyyksien ratkaiseminen

Erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin ja ellei yksimielisyyttä näin voida saavuttaa, niin Etelä-Savon käräjäoikeudessa.

Muut asiat

Hankinnoissa sovelletaan lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä.

Suomen lakien ja työehtomääräysten noudattaminen:

Tämän kilpailutuksen perusteella laadittavaan hankintasopimukseen liittyvissä työsuhteissa on noudatettava vähintään niitä työsuhteen vähimmäisehtoja, joita Suomen lain ja työehtosopimusmääräysten mukaan on noudatettava samanlaatuisessa työssä.

Palvelutuottajan ja sen mahdollisesti käyttämien alihankkijoiden on siis noudatettava työsuhteissaan samoja lakeja ja työehtonormeja olivat työntekijät sitten suomalaisia tai ulkomaisia. Tämän kilpailutuksen perusteella solmittavan hankintasopimuksen piirissä on noudatettava suomalaista työehtosopimusta tai vastaavaa tasoa sekä palkkauksessa että muissa työnantajavelvoitteissa. Tarjoajan on esitettävä tarjouksessaan mitä työehtosopimusta tai työehtosopimuksia yrityksessä tai sen alihankkijoiden toiminnassa noudatetaan ja mitä se tarkoittaa palkkatason ja muiden velvoitteiden osalta jos se ei noudatettavasta työehtosopimuksesta suoraan käy selville.

Liitteet ja linkit

Liitetiedostot

Tarjouspyynnön_esp_d_294741.pdf

Kohdekuvaus_liite.pdf

Palvelusopimus_luonnos.pdf

Lippu- ja maksujärjestelmävaatimukset_liite.pdf

Bruttosopimusliikenteen yleiset ehdot.pdf

Henkilötietojen käsittelyn ehdot.pdf

Kalustovaatimukset Mikkelin-Ristiina-Pellos.pdf

Allekirjoittajat

Nimi

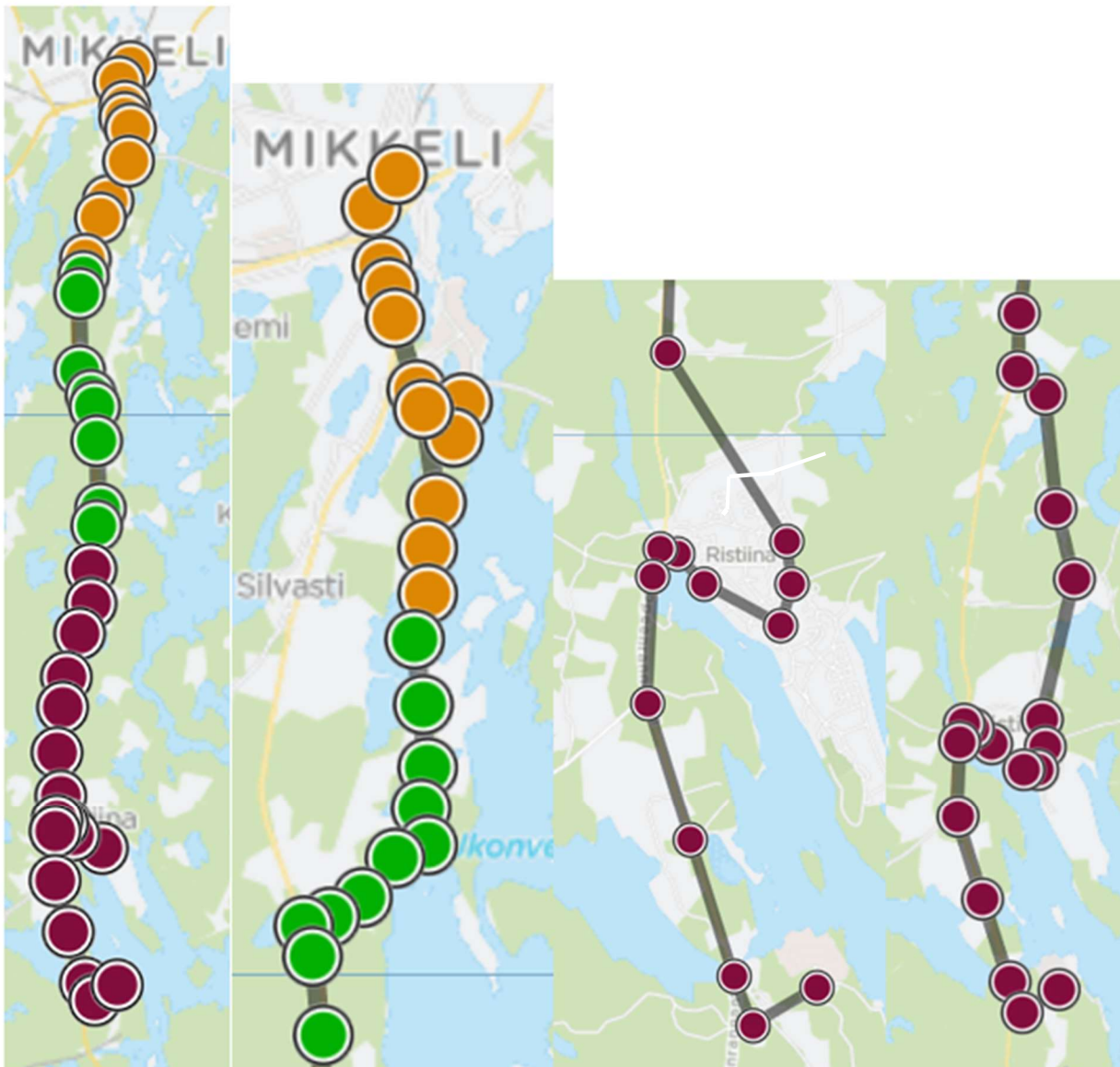
Titteli

Jouni Riihelä

Tekninen johtaja

Mikkeli – Ristiina – Pellos -joukkoliikennepalvelu sopimuskaudelle 2021-2026 (+optio 2v.)**LIITE****KOHDEKUVAUS**

Liikennöntialueena on Mikkeli – Ristiina – Pellosniemi – väli. Ajoreitti vaihtelee vuoroilla suoraan vt 13/15 pitkin tai haja-asutuksen kautta paikallisteitä pitkin. Reitteihin ja aikatauluihin voi sopimuskauden aikana tulla Tilaajan määrittelemiä muutoksia sopimusehtojen mukaisesti. Ajopäiviä on ympärivuotisesti kouluvuoden aikana sekä koulujen lomien aikana.

Alla on esitetty kohteen aikataulukaaavio, kuormitustiedot sekä reitin ajokilometrit vuoden 2020 tilanteen mukaisesti. Taulukko esitetään kohteen yleiskuvauksena. Nykyisiin vuoroihin voi tulla lakkauttamisia, muutoksia tai lisäyksiä.

Sopimuskauden aikana tulevat muutokset ja niiden vaikutus liikennöintikorvaukseen on kuvattu liikennöintisopimuksessa.

MIKKELI – RISTIINA – PELLOS Mikkelin kaupungin joukkoliikennevuorot

	M-P	M-P	M-P	Koulu	M-P	LS	Koulu	M-P	LS	M-P	M-P	M-P	M-P	LS	M-P
max kuorma koulupäivä	6	3	30	24	6	10	7	9	12	23	27	15	14	10	14
max kuorma kesä	3	4	10		10	10		11	4	6	8	8	5	10	9
keskikuorma	3,3	2,1	12,5	19,5	3,3		7,0	10,8	6,7	18,5	19,2	12,5	9,5		5,9
reitin ajokm	28	30	30	30	30	30	28	30	30	30	30	28	28	30	30
Mikkeli, Matkakeskus	5:10	6:20	7:00	8:10	9:25	9:25	12:15	13:00	13:00	14:20	15:20	16:20	17:20	17:20	21:00
Kirkonvarkaus	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	X	I	I	X	X
Annilan kartano	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	X	I	I	X	X
Kyyhkvälän th	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	X	I	I	X	X
Porrassalmi	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	X	I	I	X	X
Siikasalmi th	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	X	I	I	X	X
Silvasti th	X	I	I	X	I	I	X	I	I	I	I	X	X	I	I
Porrassalmi th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Heimari th	5:20	6:30	7:15	8:20	9:35	9:35	12:25	13:15	13:15	14:35	15:30	16:30	17:30	17:30	21:15
Sattila th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Löytö th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Vitsialä	I	I	X	X	I	I	I	X	X	I	X	I	I	I	X
Löytö	I	I	X	X	I	I	I	X	X	I	X	I	I	I	X
Parkkila th	5:25	X	I	I	9:40	9:40	12:30	I	I	14:40	I	16:35	17:35	17:35	I
Huumo	X	I	X	X	I	I	I	X	X	I	X	I	I	I	X
Ristiina, Matkahuolto	5:35	6:40	7:35	8:40	9:50	9:50	12:40	13:35	13:35	14:45	15:50	16:45	17:45	17:45	21:35
Ristiina th vt 13	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hietanen th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Mäntyharju th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kisakaari	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Pellos tehdas	5:45	6:50	7:50	8:50	10:00	10:00	12:50	13:45	13:45	14:50	16:00	16:55	17:55	17:55	21:45

PELLOS – RISTIINA – MIKKELI

Mikkelin kaupungin joukkoliikennevuorot

	M-P	M-P +++	Koulu	Koulu	M-P	Koulu	M-P	LS	Koulu	M-P	LS	M-P	M-P	M-P	M-P	LS	M-P
max kuorma koulupy.	6		40	30	23	12	10	10	27	32	13	8	7	5	4	10	6
max kuorma kesä	8	10			13		10	10		13	7	5	3	3	2	10	4
keskikuorma	6,3		29,1	29,1	15,9	5,5			12,6	26,4	7,0	7,5	5,9	3,5	2,5		2,8
reitit ajokm	30	30	28	24	30	28	30	30	30	30	30	28	30	28	30	30	30
Pellos tehdas	6:10	7:00	7:00	I	8:00	8:50	10:00	10:00	13:00	14:10	14:10	15:00	16:10	17:00	18:00	18:00	22:10
Kisakaari	X	X	X	I	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Mäntyharju th	X	X	X	I	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hietanen th	X	X	X	I	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ristiina th vt 13	X	X	X	I	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ristiina, Matkahuolto	6:15	7:10	7:10	7:00	8:10	9:00	10:10	10:10	13:10	14:20	14:20	15:10	16:20	17:10	18:10	18:10	22:15
Huumo	X	X	I	X	I	I	X	X	X	X	X	I	X	I	X	X	X
Parkkila th	X	I	X	I	X	X	I	I	I	I	I	X	I	X	I	I	X
Löytö	I	X	I	X	I	I	X	X	X	X	X	I	X	I	X	X	I
Vitsialä	I	X	I	X	I	I	X	X	X	X	X	I	X	I	X	X	I
Löytö th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Sattila th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Heimari th	6:25	7:20	7:20	7:10	8:20	9:10	10:15	10:15	13:25	14:30	14:30	15:15	16:25	17:15	18:15	18:15	22:25
Porrassalmi th	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Silvasti th	X	I	X	I	X	I	X	I	X	I	I	I	X	X	I	I	I
Siikasalmi th	I	X	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	I	I	X	X	X
Porrassalmi	I	X	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	I	I	X	X	X
Kvvhkvlän th	I	X	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	I	I	X	X	X
Annilan kartano	I	X	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	I	I	X	X	X
Kirkonvarkaus	I	X	I	X	X	I	X	X	I	X	X	X	I	I	X	X	X
Mikkeli, Matkakeskus	6:40	7:40	7:40	7:45	8:40	9:25	10:35	10:35	13:40	14:50	14:50	15:35	16:50	17:35	18:35	18:35	22:40

	ajopv	ajokm/ajopv	Yht. ajokm
M-P	1 257	560	703 920
M-P+++	318	30	9 540
Koulu	948	168	159 264
LS	556	180	100 080
			972 804

														M-P																																																					
														lomapv																																																					
2021	ma	ti	ke	to	pe	la	su	koulup	M-P	M-L	M-S	ma	ti	ke	to	pe	la	su	koulup	M-P	M-L	M-S	ma	ti	ke	to	pe	la	su	koulup	M-P	M-L	M-S	ma	ti	ke	to	pe	la	su	koulup	M-P	M-L	M-S																							
tamm									0	0	0	ma									0	0	0	ma									0	0	0	ma									0	0	0	ma									0	0	0								
helmi									0	0	0	ti									0	0	0	ti									0	0	0	ti									0	0	0	ti									0	0	0								
maal									0	0	0	ke									0	0	0	ke									0	0	0	ke									0	0	0	ke									0	0	0								
huhti									0	0	0	to									0	0	0	to									0	0	0	to									0	0	0	to									0	0	0								
touko									0	0	0	pe									0	0	0	pe									0	0	0	pe									0	0	0	pe									0	0	0								
kesä									0	0	0	la									0	0	0	la									0	0	0	la									0	0	0	la									0	0	0								
5.6.2021									0	0	0	su									0	0	0	su									0	0	0	su									0	0	0	su									0	0	0								
kesä	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	2	ma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	ma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0								
kesä	4	4	4	3	3	3	3	0	18	21	24	ti	4	4	4	3	2				4	4	4	3	2	ti	4	4	4	3	2				4	4	4	3	2	ti	4	4	4	3	2				4	4	4	3	2	ti	4	4	4	3	2				4	4	4	3	2
heinä	4	4	4	5	5	5	4		22	27	31	ke	4	4	4	5	5				4	4	4	5	5	ke	4	4	4	5	5				4	4	4	5	5	ke	4	4	4	5	5				4	4	4	5	5	ke	4	4	4	5	5				4	4	4	5	5
elo	2	2	2	1	1	1	2		8	9	11	to	2	2	2	2	2				2	2	2	2	2	to	2	2	2	2	2				2	2	2	2	2	to	2	2	2	2	2				2	2	2	2	2	to	2	2	2	2	2				2	2	2	2	2
elo	10	10	10	9	9	9	0		48	57	66	pe	10	10	10	10	9				10	10	10	9		pe	10	10	10	10	9				10	10	10	9		pe	10	10	10	10	9				10	10	10	9		pe	10	10	10	10	9				10	10	10	9	
elo	3	3	2	3	3	3	3	14	14	17	20	la	3	3	3	3	3				3	3	3	3		la	3	3	3	3	3				3	3	3	3		la	3	3	3	3	3				3	3	3	3		la	3	3	3	3	3				3	3	3	3	
syys	4	4	4	5	4	4	4	22	22	26	30	su	4	4	4	5	4				4	4	4	5		su	4	4	4	5	4				4	4	4	5		su	4	4	4	5	4				4	4	4	5		su	4	4	4	5	4				4	4	4	5	
loka	4	4	4	4	5	5	4	16	21	26	31	ma	1	1	1	1	1				1	1	1	1		ma	1	1	1	1	1				1	1	1	1		ma	1	1	1	1	1				1	1	1	1		ma	1	1	1	1	1				1	1	1	1	
marras	5	5	4	4	4	3	5	22	22	25	30	ti	5	5	4	4	3				5	5	4	4		ti	5	5	4	4	3				5	5	4	4		ti	5	5	4	4	3				5	5	4	4		ti	5	5	4	4	3				5	5	4	4	
joulu	3	4	5	4	4	4	5	15	21	25	30	ke	3	4	5	4	4				3	4	5	4		ke	3	4	5	4	4				3	4	5	4		ke	3	4	5	4	4				3	4	5	4		ke	3	4	5	4	4				3	4	5	4	
	19	20	20	21	20	19	22	89	100	119	141	to	2	2	2	2	2				2	2	2	2		to	2	2	2	2	2				2	2	2	2		to	2	2	2	2	2				2	2	2	2		to	2	2	2	2	2				2	2	2	2	
	29	30	30	30	29	29	32	89	148	177	209	pe	12	12	12	13	11				12	12	12	13	11	pe	12	12	12	13	11				12	12	12	13	11	pe	12	12	12	13	11				12	12	12	13	11	pe	12	12	12	13	11				12	12	12	13	11
												la														la													la													la															
												su														su													su													su															
												lomapv													lomapv													lomapv													lomapv																

Mikkeli – Ristiina – Pellos -joukkoliikennepalvelu sopimuskaudelle 2021-2026 (+optio 2v.)

PALVELUSOPIMUS

1. Sopijaosapuolet

Tilaaaja

Mikkelin kaupunki
Osoite: PL 33, 50101 Mikkeli
Puhelin: 015 1941
Sähköposti: kirjaamo@mikkeli.fi
www: www.mikkeli.fi

Tilaaajan yhteyshenkilö ja yhteystiedot:

Liikennöitsijä

XX
Y-tunnus: XX
Osoite: XX
Puhelin: XX
www: XX

Tilaaaja ja Liikennöitsijä jäljempänä yhdessä myös ”Sopijapuolet” ja yksin ”Sopijapuoli”.

Liikennöitsijän yhteyshenkilö ja yhteystiedot:

2. Sopimuksen tarkoitus ja sisältö

Tällä sopimuksella Tilaaaja hankkii Liikennöitsijältä Mikkeli-Ristiina-Pellos - joukkoliikennepalvelun liikennöinnin sopimuksen liitteissä määritellyn mukaisesti. Liikennöintikohteen kohdekuvaus sopimuksen liitteenä.

Liikennöitsijä vastaa siitä, että palvelu täyttää tässä sopimuksessa ja sen liitteenä olevissa asiakirjoissa yksilöidyt vaatimukset sekä noudattaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sopimuksen vaatimuksien täyttämiseksi.

Liikennöitsijä sitoutuu ammattimaiseen töiden järjestelyyn ja toimintansa kehittämiseen. Sopija-puolet pyrkivät kaikki matkustajaryhmät sekä esteettömyyden ja ympäristön huomioivaan yhteistyöhön. Tämä edellyttää Sopijapuolilta avointa yhteistyötä, luottamista ja vuorovaikutusta sopimuksen toimivuuden kehittämiseksi.

Tämä sopimus perustuu Tilaajan järjestämään tarjouskilpailuun ja siitä tehtyyn hankintapäätökseen.

Sopimukseen kohde on seuraavien lakien mukaista liikennettä: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1370/2007 (palvelusopimusasetus) ja Lakia liikenteen palveluista 320/2017.

3. Sopimuskausi

Sopimuskausi on 5.6.2021-31.5.2026.

Sopimusta voidaan molempien osapuolten suostumuksella jatkaa 2 vuodella. Päätös optiokauden käytöstä tulee tehdä viimeistään 18 kuukautta ennen varsinaisen sopimuskauden päättymistä.

Määräaikaisena sopimus päättyy ilman irtisanomista.

4. Asiakirjojen noudattamisjärjestys

Mikäli hankinnan asiakirjoissa on ristiriitaisuuksia, noudatetaan ensisijaisesti sopimusta liitteineen, ja sen jälkeen seuraavia asiakirjoja numerointijärjestyksessä.

1. Tarjouspyyntö xx.xx.2020 liitteineen
2. Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 2014) – palvelut (Huhtikuu 2017 päivitysversio)
3. Liikennöitsijän tarjous xx.xx.2020 liitteineen

5. Sopimuspuolten keskeiset vastuut

Tilaaja vastaa

- siitä, että Liikennöitsijälle maksetaan sopimuksen mukainen korvaus
- linja-autoihin tai kuljettajiin kohdistuneen palautteen ja muiden toiminnassa ilmenneiden puutteiden ilmoittamisesta Liikennöitsijälle viivytyksettä
- liikenteen yleismarkkinoinnista ja yleisestä tiedottamisesta ja aikataulujen painattamisesta
- aikatauluja, reittejä ja pysäkkejä koskevien tietojen toimittamisesta joukkoliikenteen valtakunnalliseen rekisteriin tai/ja muihin tarvittaviin tilaajan omiin tietokantoihin.
- siitä, että tilaaja ei suorita suoraan tai välillisesti mitään maksua suoraan yksittäiselle Liikennöitsijän työntekijälle

Liikennöitsijä vastaa

- siitä, että Liikennöitsijä sitoutuu noudattamaan tarjouksessa ilmoittamia hintoja sekä vastaa tarjouksessaan ilmoittamien tietojen oikeellisuudesta
- itsenäisenä Liikennöitsijänä sopimuksessa ja siihen liitetyissä asiakirjoissa määritellyn liikenteen hoitamisesta, joka tapahtuu aikataulujen mukaisesti kiinnittäen erityistä huomioita asiakaspalveluun ja muuhun palvelun laatuun.
- vastuuhenkilön nimeämisestä, jolle tilaaja tai hänen edustajansa voi antaa sopimustehtävien hoitoon liittyviä ohjeita tai huomautuksia yhtä pätevästi kuin ne olisi annettu suoraan Liikennöitsijälle
- siitä, että ongelmakohtiin puututaan välittömästi ja toimenpiteistä tiedotetaan kirjallisesti tilaajan yhteyshenkilölle.
- siitä, että sopimuksen mukaisessa liikennöinnissä käytettävät linja-autot täyttävät ominaisuuksiltaan ja tyypiltään tarjouspyyntöasiakirjoissa asetetut vaatimukset. Linja-autot on huollettava niin, että niiden kaikki laitteet toimivat moitteettomasti.
- liikenteessä käytettävien linja-autojen turvallisuudesta, hyväkuntoisuudesta ja siisteydestä. Linja-autot on siivottava kerran vuorokaudessa. Ajoneuvoon jääneet löytötavarat on otettava talteen. Tupakointi linja-autoissa on kielletty. Linja-auton lämpötilan ja ilmanvaihdon on oltava matkustajan kannalta asianmukaiset ja miellyttävät.
- siitä, ettei liikenteessä käytettävien autojen keski-ikä ylitä tarjouspyyntöasiakirjoissa esitettyä kohdekohtaista vaatimusta
- liikennöimänsä liikenteen aikataulujen jakelusta linja-autoissa tilaajan erikseen antamien ohjeiden mukaisesti
- siitä, että linja-autoissa ei ole hyvien tapojen vastaisia mainoksia eikä julkisen liikenteen käytön kanssa kilpailevia mainoksia tai sen käyttöä heikentäviä mainoksia.
- sitä että linja-autot ovat kohdetta koskevan tilaajaväriohjeen tai -tunnusohjeen mukaisesti väritetty tai merkitty tunnuksin
- kulloinkin voimassa olevien lakien, asetusten ja viranomais määräysten noudattamisesta liikennöintitoiminnassaan.
- alalla tavanomaisten vakuutusten voimassa pitämisestä.
- rahastus- ja maksupäätteiden toimivuudesta ja turvallisesta sijoittamisesta autoihin.

6. Liikennöinti

Tilaaja vastaa tämän sopimuksen liikenteen ja aikataulujen suunnittelusta. Sopimuskauden aikana liikenteeseen voi tulla Tilaajan tekemiä muutoksia. Perusteena muutoksille voi olla esimerkiksi kouluverkossa, maankäytössä, matkustajamäärissä tai määrärahoissa tapahtuvat muutokset. Näiden muutoksien osuus vuotuisesta liikenteestä voi olla enintään 20 % sopimuksen arvosta lisäystä tai vähennystä tarjouspyynnössä esitetystä. Tilaaja ilmoittaa Liikennöitsijälle aikatauluun tai linjaan kohdistuvista muutoksista vähintään kuukautta ennen muutosta, ellei muuta sovita. Liikennöintiä koskevien muutoksien vaikutus liikennöintikorvaukseen on määritelty kohdassa 7.

Tilaaja ylläpitää aikataulukaaaviota, jossa on kuvattu linjat, reitit ja aikataulut. Samaa kaaviota käytetään myös liikennöintikorvauksen maksamisen pohjana.

Liikennöitsijän tulee varautua sopimuksen mukaisen liikennöinnin turvaamiseen ylläpitämällä riittävää määrää varakalustoa sekä varakuljettajia saatavilla. Kuljettajien sairastumiset (normaalit sairastumiset, tavanomaiset sairauspoissaolot sekä muut poissaolot) ja autorikot on pystyttävä hoitamaan varakalustolla ja -kuljettajilla.

7. Liikennöinnistä maksettava korvaus

Liikennöitsijä saa sopimuksen mukaisesta liikennöinnistä korvauksen, joka perustuu tarjouksessa ilmoitettuun yhden vuoden kokonaishintaan. Matkalipputulot ovat Tilaajalle kuuluvaa tuloa.

Liikenteen määrän muutokset sopimuskauden aikana otetaan huomioon toteutuneiden ajosuoritteiden mukaisina. Muutos voi olla korvausta lisäävä tai vähentävä. Muutosten korvausperusteena käytetään tarjouspyynnössä ilmoitettuja lisäliikenteen kilometrihintoja. Ajosuoritteiden muutos lasketaan linjakilometreinä.

Liikenteenharjoittaja saa kuljettaa rahtia ja pitää rahdin kuljettamisesta saatavat tulot. Liikenteenharjoittaja saa myös kaikki itse hankkimansa mainos- ja muut myyntitulot.

Sopimuksen mukaiset ajosuoritteiden yksikköhinnat (autopäivä, tunti, km) tarkistetaan vuosittain laskuerittelyssä linja-autoliikenteen kustannusindeksin (kokonaisindeksi) (2015 = 100) perusteella. Lähtötasona pidetään kustannusindeksiä 1/2020, joka on 104,6. Vuosittain tammikuussa tarjoushintoja muutetaan vastaamaan indeksissä tapahtuvaa prosentuaalista muutosta. Indeksinä käytetään viimeisintä saatavilla olevaa indeksiä.

8. Liikennöinnin häiriötilanteet

Liikennöitsijä vastaa siitä, että kaikissa häiriötilanteissa noudatetaan Tilaajan antamia määräyksiä sekä Tilaajan mahdollisesti sopimuskauden aikana antamia täsmentäviä määräyksiä häiriötilanteessa toimimisesta.

Liikennöitsijän vastaa siitä, että saa kuljettajiltaan viivytyksettä ilmoituksen häiriötilanteesta (esimerkiksi rikkoontunut linja-auto, 15 minuutin ylittävä viivästyminen tai yllättävä lisäkaluston tarve), ja siitä, että ryhtyy välittömiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. Liikennöitsijä vastaa siitä, että kuljettajat tiedottavat linja-autossa oleville matkustajille häiriöstä ja aiheutuneen viivästyksen kestosta ja tarvittaessa opastavat jatkoyhteyksien valinnassa.

9. Korvauksen pidättäminen ja kuittaus

Tilaaajalla on oikeus Liikennöitsijää enempi kuulematta pidättää Liikennöitsijän saatava kokonaan tai osaksi ja käyttää sitä saataviensa kuittaamiseen riippumatta saatavan syntyperusteesta.

10. Lipputulot ja tilitykset

Liikennöitsijä myy tilaaajan lippujärjestelmän mukaisia matkalippuja linja-autoissa ja lataa matkakortteja tilaaajan edellyttämällä tavalla. Liikennöitsijä vastaa rahastuslaitteesta ja matkakorttien lukulaitteista sekä niiden normaalista huollosta.

Lipputulot sekä matkakorttien lisälatauksesta asiakkaalta bussissa perityt maksut ovat Tilaaajan ennakkomaksua Liikennöitsijälle, ja nämä maksut vähennetään myös laskulta. Ennakkomaksut saadaan Tilaaajan järjestelmästä tai Tilaaajan hyväksymästä Liikennöitsijän järjestelmästä. Liikennöitsijä tekee kuukausilaskun, jonka Tilaaaja tarkistaa. Laskuerittelyssä huomioidaan kuukausittain linja-autoliikenteen sopimusliikenteen kustannusindeksi, jonka Liikennöitsijä täyttää erittelyyn.

Liikennöitsijä vastaa siitä, että rahasuoritus ja raportin loppusumma täsmäävät.

Tilaaaja vastaa lippu- ja maksujärjestelmän ylläpitäjän perimistä kustannuksista.

Mikäli henkilökuljetuksista maksettava arvonlisävero muuttuu sopimuskauden aikana, muutetaan korvauksia vastaavasti.

Mikäli lippu- ja maksujärjestelmään tulee rahastus- ja varikkolaitteiden toimintaan tai edellä kuvattuun tilitysprosessiin muutoksia, muutetaan tätä sopimuskohtaa vastaamaan järjestelmän vaatimuksia.

11. Maksuehto ja laskutus

Liikennöitsijä laskuttaa sopimuksen mukaisen korvauksen kalenterikuukausittain jälkikäteen Tilaaajalta. Lasku lähetetään Tilaaajalle verkkolaskuna osoitteeseen:

LASKUJEN VASTAANOTTAJA	Verkkolaskuosoite
Mikkelin kaupunki	003701651163 Verkkolaskuoperaattorina toimii Basware Oyj Operaattorin välittäjäntunnus: BAWCFI22

Lasku erääntyy maksettavaksi 30 päivän kuluttua hyväksyttävän laskun saapumisesta. Laskutuslisää ei peritä. Viivästyskorko on enintään kulloinkin voimassa olevan korkolain mukainen.

12. Kuljetuskalusto

Palveluun käytettävän kuljetuskaluston on oltava ominaisuuksiltaan, kunnoltaan ja varustukseltaan asianmukainen sekä vähintään kalustovaatimusliitteessä esitettyjen vaatimusten mukainen koko sopimuskauden.

13. Henkilökunta

Liikennöitsijä vastaa työnantajana liikennettä palvelevasta henkilökunnasta ja siitä, että henkilökunta noudattaa palvelun laatuvaatimuksia ja että liikennöintisopimusten tarkoittamassa liikenteessä noudatetaan voimassaolevia yleissitovia työehtosopimuksia.

Mikäli tämän sopimuksen mukaisen liikenteen liikennöitsijä vaihtuu, noudatetaan Autoliikenteen työnantajaliitto ry:n ja Auto- ja kuljetusalan työntekijäliitto AKT ry:n välistä Linja-autoliikenteen kilpailuttamistilanteissa noudatettavat työsuhteen ehdot ja menettelytavat – sopimusta.

Työllistämiselvoite

Liikennöitsijälle asetetaan työllistämiselvoite. Selvoite sisältää yhteensä kahden (2) henkilön työllistämisen vähintään 6 kk kestävään työsuhteeseen (palkkatukityö, johon yritys voi saada palkkatukea TE-keskuksesta) viiden (5) vuoden aikana liikennöitsijän organisaatiossa Mikkelin kaupungin alueella.

- Kyseeseen voi tulla myös lyhyempi työllistämiselvoite, joka liittyy työkokeiluun, kuntouttavaan työtoimintaan tai työvoimapolitiittiseen koulutukseen. Selvoitteen täyttymisessä kolme (3) lyhyempää työllistämiselvoitetta korvaa yhden 6 kuukauden työllistämiselvoitteen. Mikkelin kaupungin työllisyyspalvelut valitsee sopivat henkilöt, joihin työllistämiselvoitteen kohdistuu. Kaikki selvoitteen toteutumiseen liittyvä yhteydenpito ja toimenpiteet tapahtuvat liikennöitsijän ja työllisyyspalveluiden yhteistyönä.

Selvoite on ehdollinen. Liikennöitsijä vapautuu selvoitteestaan, jos työllisyyspalveluiden arvion mukaan riittävästi työllistämiselvoitteen kohteiksi soveltuvia henkilöitä tai henkilöille soveltuvia työtehtäviä ei ole tarjolla sopimuskauden aikana. Henkilöiden soveltuvuuden ja osaamisen arvioinnissa tehdään yhteistyötä Liikennöitsijän nimeämän yhteyshenkilön kanssa ja otetaan huomioon Liikennöitsijän näkemykset ja asiantuntemus.

14. Lippu- ja maksujärjestelmä

Liikennöintisopimuksen mukaisessa liikenteessä noudatetaan tilaajan vahvistamaa lippujärjestelmää, vyöhykerajoja, käytettäviä lipputuotteita, matkalippujen hintoja ja myyntiehtoja. Tilaajalla on oikeus muuttaa lippujärjestelmää, vyöhykerajoja, käytettäviä lipputuotteita, matkalippujen hintoja ja myyntiehtoja.

Lippu- ja maksujärjestelmä edellyttää, että linja-autot on varustettu järjestelmän määritysten mukaisella tekniikalla. Rahastuslaitteiden tulee kaikilta osin soveltua lippu- ja maksujärjestelmän taustajärjestelmään.

Liikennöitsijä hankkii tai päivittää kustannuksellaan maksujärjestelmän edellyttämät rahastuslaitteet ja varikkojärjestelmät sekä vastaa ja huolehtii niiden toimivuudesta ja yhteensopivuudesta lippu- ja maksujärjestelmän kanssa. Pankin tai luottokorttiyhtiöiden perimät palkkiot kuuluvat Liikennöitsijän maksettaviksi.

Lippu- ja maksujärjestelmä sekä ajoneuvolaitevaatimukset on kuvattu yksityiskohtaisemmin sopimuksen liitteissä.

15. Alihankinta

Jos liikennöinnissä käytetään alihankkijaa, kuuluu vastuu liikenteen hoidosta liikennöintisopimuksen tehneelle Liikennöitsijälle. Alihankkijat ja muutokset alihankkijoissa tulee ilmoittaa kirjallisesti tilaajan hyväksyttäväksi ennen muutosta tai alihankinnan aloitusta. Alihankkijan kelpoisuus ratkaistaan samoilla perusteilla, kuin varsinaisen Liikennöitsijänkin kelpoisuus.

Kaikki liikennöintisopimuksen velvoitteet koskevat myös alihankkijan liikennöintiä, vaikka alihankkijan ja tilaajan välillä ei olekaan sopimussuhdetta.

Alihankinnan käyttö voidaan kieltää, mikäli alihankintana järjestetty liikenne ei täytä sopimusasiakirjojen mukaisia vaatimuksia. Liikennöitsijä vastaa alihankkijansa osuudesta (työstä, tuloksista) kuin omastaan.

Tilanteessa, jossa alihankkija menettää kelpoisuutensa henkilöliikenteen harjoittamiseen, Liikennöitsijä on velvollinen välittömästi vaihtamaan alihankkijan tai huolehtimaan liikenteestä itse.

Alihankintaa ei saa ketjuttaa.

Tämän sopimuksen mukaiseksi alihankinnaksi lasketaan Liikennöitsijän käyttämät kuljettajat, työnjohto sekä kalusto, mikäli edellä mainittujen työnantajana tai omistajana on joku muu yritys kuin sopijaosapuoli. Näin ollen esimerkiksi vuokratyövoima lasketaan alihankinnaksi.

16. Valvonta ja raportointi

Tilaaja valvoo ostoliikenteen toimivuutta sekä kalustoa ja palvelutasoa koskevien määräysten noudattamista. Tilaajalla on oikeus tarkastaa palvelun tuottamiseen ja kalustoon liittyviä asiakirjoja.

Liikennöitsijä on velvollinen raportoimaan saamastaan asiakaspalautteesta Tilaajalle. Tilaaja voi kerätä asiakaspalautetta myös esimerkiksi asiakaskyselyillä tai palautejärjestelmällä.

Tilaajalla on oikeus valvoa ja tarkastaa sopimukseen kuuluvan liikenteen matkalippujen myyntiin, lippukirjanpitoon, ajosuoritteisiin ja linja-autojen käyttöön liittyviä asiakirjoja ja tietoja sekä saada nähdäkseen niistä tietokannoissa olevia tietoja sekä ottaa niistä jäljennöksiä ja otteita. Tilaajalla on myös oikeus valvoa reittien ja aikataulujen sekä linja-autokalustoa ja palvelutasoa koskevien määräysten noudattamista. Tilaajalla on oikeus ilman ilmoitusta tehdä linjakohtaista tarkastusta, jossa tarkkaillaan matkalippujen myyntiä ja lippujen voimassaolon tarkistusta.

Liikennöitsijä valvoo linjojensa liikennöintiä ja toimittaa Tilaajalle aina pyydettyä ja kohtuullisessa ajalla seuraavat seurantaraportit ja asiakirjat:

- Yhteenvedo ajamattomista, myöhästyneistä, korvaavalla kalustolla ja muilla kuin sopimusasiakirjoissa määritellyillä linja-autoilla liikennöidyistä lähdöistä Tilaajan pyynnöstä
- Selvitys sopimuksen mukaisessa liikenteessä käytetyistä linja-autoista ja sen toteamiseksi, että linja-autokaluston keski-ikä, enimmäisikä, sekä biokaasun käyttöä koskevat vaatimukset ovat toteutuneet.
- Liikennöitsijän tilinpäätösasiakirjat
- Tilaajavastuulain (1233/2006) velvoittamat todistukset
- Todistukset tai jäljennös voimassaolevasta henkilöliikenneluvasta

Jos tilaaja ottaa sopimuskauden aikana käyttöönsä erillisen palautejärjestelmän, tulee Liikennöitsijän liittyä tähän palautejärjestelmään, toimittaa järjestelmään kaikki suoraan asiakkailta saamansa palautteet ja vastaa niihin kahden (2) arkipäivän sisällä sekä lähettää Tilaajalle vastauksensa asiakaspalautteisiin.

Tilaaja voi perustellusta syystä esimerkiksi silloin, kun sopimuksen mukaisen liikenteen hoidossa on ilmennyt ongelmia, vaatia liikennöitsijältä selvitystä yrityksen taloudellisesta ja teknisestä suorituskyvystä sekä pyytää todistuksia lakisääteisten maksujen maksamisesta myös kesken vuoden ja Liikennöitsijän on viipymättä toimitettava todistukset.

Liikennöitsijän tulee dokumentoida kaikki tilaajalta tulleet huomautukset palvelun tai kaluston laadusta ja vastata reklamaatioon tilaajan määrittelemässä kohtuullisessa ajassa sekä ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin virheen korjaamiseksi.

17. Ylivoimainen este

Ylivoimaiseksi esteeksi (force majeure) katsotaan sellainen sopimuksen täyttämisen estävä ja sopimuksen syntymisen jälkeen sattunut epätavallinen ja asiana vaikuttava tapahtuma, jota sopijapuolten ei ole ollut syytä ottaa huomioon sopimusta tehdessään, joka on Sopijapuolista riippumaton ja jonka seuraamuksia ei voida estää ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia tai

kohtuutonta ajanhukkaa. Tällainen tapahtuma voi olla lakko, sota, kapina, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energiajakelun keskeytys, työselkkäus, tulipalo, yleisvaarallinen tartuntatauti-epidemia tai muu vaikutukseltaan yhtä merkittävä tai epätavallinen, Sopijapuolista riippumaton syy.

Sopimusosapuolten on viipymättä ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä kirjallisesti toiselle osapuolelle samoin kuin esteen lakkaamisesta.

Sopijapuolen purkuoikeudesta on määrätty jäljempänä kohdassa 20.

18. Vahingonkorvausvelvollisuus

Tilajalla on oikeus saada vahingonkorvausta Liikennöitsijän sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta sekä menetetyistä lipputuloista.

Liikennöitsijällä on oikeus saada vahingonkorvausta Tilajan sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta. Korvauksen enimmäismäärä on palvelun edellisen vuoden keskimääräinen kuukauden liikennöintikorvaus. Liikennöitsijällä ei ole oikeutta saada korvausta välillisistä vahingoista. Näiden ehtojen mukaiset vahingonkorvausvelvollisuuden rajoitukset eivät kosketa tapausta, jossa Sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

19. Salassapito

Tilaja noudattaa julkisyhteisönä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä muussa lainsäädännössä olevia salassapitoa ja julkisuutta koskevia säännöksiä. Sopijaosapuolet pitävät toisiltaan saamansa luottamukselliseksi merkityn tai muuten luottamukselliseksi tai liikesalaisuudeksi katsottavan aineiston salassa eivätkä käytä tietoja muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin. Tilajalla on kuitenkin velvollisuus noudattaa julkisuus- ja salassapitolainsäädännön mukaisia velvoitteitaan. Sopijapuolet vastaavat, että kaikki heidän palveluksessaan olevat samoin kuin alihankkijat noudattavat tätä määräystä. Tämä määräys on voimassa myös sopimuksen päättymisen jälkeen. Salassapitovelvollisuus ei koske tietoa, joka on yleisesti saatavilla tai julkista tai jonka sopijaosapuoli on saanut laillisesti haltuunsa muuten kuin toiselta sopijapuolelta. Sopijapuolet huolehtivat omilla vastualueillaan, että tietosuojaa ja salassapitoa koskevat säädökset ja viranomaisen antamat määräykset otetaan huomioon. Jos sopimus päättyy tai purkautuu, sopijapuoli palauttaa tai toisen sopijapuolen suostumuksella hävittää toisen sopijapuolen luottamuksellisen aineiston. Aineistoa ei saa hävittää, mikäli laki tai viranomaisten määräykset vaativat säilyttämistä. Sopijapuolella on oikeus käyttää toimituksen yhteydessä hankkimaansa ammattitaitoa ja kokemusta. Tämä sopimus on julkinen.

20. Sopimuksen purkaminen

Tilajan purkuoikeus ja Liikennöitsijän korjausmahdollisuus eräissä tilanteissa

Jos Liikennöitsijä olennaisesti rikkoo keskeisiä sopimuksen ehtoja tai jos sopimuksen tarkoitus jää sopimusrikkomuksen johdosta olennaisesti saavuttamatta, on Tilajalla oikeus purkaa

sopimus kokonaan tai osittain, ellei liikennöitsijä ole oikaissut menettelyään sopimuksen mukaiseksi asetetun kohtuullisen, vähintään kahden (2) viikon määräajan kuluessa, saatuaan Tilaajalta tätä tarkoittavan kirjallisen huomautuksen, joka sisältää esitetyn rikkomuksen yksilöinnin.

Mikäli sopimusrikkomus ei ole korjattavissa, on Tilaajalla oikeus purkaa sopimus välittömin vaikutuksin.

Olenaisena sopimusrikkomuksena pidetään aina seuraavia seikkoja (ei kuitenkaan näihin rajoittuen):

- Liikennöitsijän kuljetuskalusto on siinä ilmenneiden virheiden tai niiden korjaamista koskevien odotus- tai korjausaikojen perusteella osoittautunut niin huonolaatuiseksi tai virheelliseksi, että sitä ei sopimuskaudella voida kokonaisuudessaan tai olennaiselta osin käyttää sovitussa käytössä.
- Liikennöitsijä ei täytä sopimusta sovitussa määräajassa eikä näytä toteen, että sopimuksen täyttämättä jättäminen johtuu ylivoimaisesta esteestä tai Tilaajasta johtuvasta syystä
- Liikennöitsijä olennaisesti laiminlyö velvollisuutensa tuottaa sopimuksen mukaista palvelua erityisesti liikennöinnin säännöllisyyden liikenteessä käytettävän kaluston tai palvelun muun laadun osalta
- Liikennöitsijä ei korjaa lippu- ja maksujärjestelmää koskevaa Liikennöitsijästä johtuvaa virhettä viimeistään kuukauden kuluessa virheen ilmenemisestä.

Tilaajalla on tämän lisäksi oikeus purkaa sopimus, jos Liikennöitsijä joutuu sellaiseen taloudelliseen tilaan, ettei se pysty asianmukaisesti täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteita, ellei Liikennöitsijä tai sen oikeudenomistaja Tilaajan esittämän vaatimuksen jälkeen kohtuullisessa ajassa saata toimintaansa sopimuksen mukaiseksi.

Tilaajan välitön purkuoikeus

- 1) Liikenteestä vastaava henkilö on menettänyt kokonaan tai joltain osin hänelle asiaa koskevissa säädöksissä asetetut edellytykset, eikä hänen tilalleen ole asetettu ao. edellytykset täyttävää henkilöä tai
- 2) Liikennöitsijä on tuomittu lainvoimaisella päätöksellä liikenteen harjoittamiseen liittyvästä lainvastaisesta teosta
- 3) Liikennöitsijä on syyllistynyt ammattitoiminnassaan vakavaan virheeseen, jonka tilaaja voi näyttää toteen.
- 4) Liikennöitsijälle myönnetty henkilöliikennelupa päättyy kesken sopimuskauden ja lupaa ei uusita.

- 5) Liikennöitsijä on laiminlyönyt verojen ja lakisääteisten sosiaali- ja vakuutusmaksujen suorittamisen siten, ettei laiminlyöntiä ole pidettävä merkitykseltään vähäisenä tai sitovan työehtosopimuksen tai tilaajavastuulain velvoitteiden noudattamisen tai
- 6) Liikennöitsijä ei täytä sopimuskauden aikana tarjouskilpailun ehdottomia vaatimuksia

Sopimuksen purkautuessa on sopimusta rikkonut Sopijapuoli velvollinen korvaamaan vastapuolelleen näin aiheuttamansa välittömän vahingon. Jos sopimus on purkautunut Liikennöitsijästä johtuvasta syystä, voidaan liikennöinnistä maksettavaa korvausta käyttää vahingonkorvaussaatavan kuittaamiseen.

Liikennöitsijällä on oikeus välittömästi purkaa sopimus, jos Tilaaja laiminlyö maksuvelvollisuutensa tai muutoin olennaisesti rikkoo sopimusta eikä Tilaaja korjaa laiminlyöntiään viivytyksettä saatuaan siitä Liikennöitsijältä kirjallisen huomautuksen.

Ylivoimainen este purkuperusteena

Sopijapuolella on oikeus purkaa sopimus joko kokoaan tai osittain kohdan 17 mukaisen ylivoimaisen esteen tilanteessa, mikäli ylivoimainen este on jatkunut yhtäjaksoisesti yli kolme (3) kuukautta. Jos sopimus purkautuu tällaisen ylivoimaista estettä tarkoittavan olosuhdemuutoksen johdosta, jonka ei voida katsoa johtuvan Sopijapuolista, kummallakaan Sopijapuolella ei ole oikeutta vahingonkorvaukseen.

Menettely sopimuksen purkautumistilanteessa

Purkaminen on aina tehtävä kirjallisesti.

Sopimuksen purkautuessa Liikennöitsijä on velvollinen välittömästi palauttamaan Tilaajalle mahdolliset etukäteismaksut, hallussaan olevat lipputulot ja Tilaajan Liikennöitsijälle mahdollisesti luovuttamat laitteet, tietojärjestelmät, niiden käyttöoikeuden ja muun materiaalin.

Tilaajalla on tämän Liikennöintisopimuksen tai sen osan purkamisen sijasta oikeus vaatia Liikennöitsijältä kohtuullista hinnanalennusta.

21. Sopimusmuutokset

Mikäli tähän sopimukseen liittyvät pakottavat säädökset muuttuvat niin, että sillä on pakottavia vaikutuksia tämän sopimuksen sisältöön, tämä sopimus muuttuu vastaavasti. Muutoin Sopijapuolet voivat muuttaa tätä sopimusta kirjallisesti, muut muutokset ovat mitättömiä. Muutokset tulevat voimaan, kun molemmat Sopijapuolet ovat ne asianmukaisesti hyväksyneet ja allekirjoittaneet Sopijapuolten toimivaltaisten edustajien toimesta.

Poikkeuksena edelliseen ovat reittejä ja aikatauluja koskevat muutokset, joita voidaan sopimuskauden aikana muokata Tilaaajan tarpeiden muuttuessa ilman sopimukseen kirjattavia muutoksia. Lisäksi sopimusosapuolien yhteyshenkilöitä voidaan muuttaa sopijapuolen yksipuolisella ilmoituksella toisen sopijapuolen yhteyshenkilöille.

22. Sopimuksen siirtäminen

Sopimus voidaan siirtää toiselle Liikennöitsijälle esimerkiksi liiketoimintakaupan yhteydessä. Tämä edellyttää aina kuitenkin Tilaaajan etukäteishyväksyntää.

Jos sopimuskauden aikana Tilaajana olevan toimivaltaisen viranomaisen toimivalta-alue muuttuu siten, että sopimuksen mukainen liikenne tulee kuulumaan toiselle toimivaltaiselle viranomaiselle, koskevat sopimusehdot myös Tilaajana olevalta toimivaltaiselta viranomaiselta toiselle siirtyvää liikennettä.

23. Muut ehdot

Tilaajalla on oikeus asettaa tämän sopimuksen mukaisia aikataulu-, pysäkki- ja bussin sijaintitietoja omien määrittystensä mukaisesti ns. avoimeksi dataksi hallinnoimalleen alustalle. Datan käyttö sopimuksen tehneillä yrityksillä on oikeus kehittää joukkoliikennettä tukevia, tätä avointa dataa hyödyntäviä sovellutuksia omissa palvelukonsepteissaan.

Palveluntuottaja vahvistaa tämän sopimuksen allekirjoituksella, ettei se ole tämän sopimuksen tarjouskilpailun aikana tai sopimuksentekohetkellä syyllistynyt kilpailulain tarkoittamaan keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin) kyseistä palvelua koskevilla markkinoilla tilaaajan toiminta-alueella.

Mikäli palveluntuottajan todetaan lainvoimaisella päätöksellä syyllistyneen edellä mainittuun kilpailulain tarkoittamaan elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin), palveluntuottaja on velvollinen suorittamaan tilaajalle sopimussakkona 20 % suoritettun ja maksetun palvelun kokonaisarvosta korkoineen vaatimuspäivästä lukien ja korvaamaan sopimussakon määrän ylittävät tilaajalle aiheutuneet vahingot. Näiden lisäksi palveluntuottajan on korvattava asian selvittämisestä aiheutuneet kustannukset ja oikeudenkäyntikulut korkoineen. Mikäli palveluntuottaja paljastaa kartellin ja vapautetaan kilpailulain 14 §:n (12.8.2011/948) perusteella kokonaan seuraamusmaksusta, palveluntuottaja vapautuu tämän ehdon mukaisen sopimussakon maksamisesta.

24. Sovellettava laki ja erimielisyydet

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tämän sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja soveltamista koskevat erimielisyydet sovitaan ensisijaisesti osapuolten keskinäisin neuvotteluin. Jos keskinäinen neuvottelu ei tuota tulosta, jätetään asia Etelä-Savon käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

25. Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on tehty kaksi saman sisältöistä kappaletta, yksi (1) Tilaajalle ja yksi (1) Liikennöitsijälle.

Mikkelissä ____ päivänä ____ kuuta 2020

Mikkelin kaupunki

Liikennöitsijä

LIITTEET

- Kohdekuvaus
- Kalustovaatimukset
- Lippu- ja maksujärjestelmän kuvaus sekä ajoneuvolaitevaatimukset

BRUTTOKORVAUKSEEN PERUSTUVAN LIKENNÖINTISOPIMUKSEN YLEISET EHDOT

Näitä yleisiä ehtoja noudatetaan tehtäessä bruttoperusteisia liikennöintisopimuksia linja-autoliikenteessä Mikkelin kaupungin (joukkoliikenteen toimivaltaisen viranomaisen, jäljempänä tilaaja) ja liikenteenharjoittajan välillä. Sopimukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1370/2007 (palvelusopimusasetus), laki liikenteen palveluista (320/2017) ja hankintalakia (348/2007) sekä tarjouspyynnön liitteitä. Näitä yleisiä ehtoja noudatetaan bruttoliiikennesopimuksen mukaisessa liikenteessä, jossa on käytössä viranomaisten lippu- ja maksujärjestelmä Waltti. Soveltamisjärjestys on seuraava:

1. Liikennöintisopimus

Tuotettaessa joukkoliikennepalvelut bruttosopimuksen perusteella liikenteen tilaaja saa matkalipputulot. Liikenteenharjoittajalle maksetaan sopimuksen mukaisesta liikennöinnistä korvausta. Korvauksen perusteena ovat liikenteen hoidon vaatimat suoritteet, joita ovat linjakilometrit ja niiden tarjouksen mukaiset hinnat siten kuin jäljempänä kohdassa 4. on todettu.

2. Julkisen palvelun velvoite

Liikenteenharjoittaja sitoutuu hoitamaan julkisen liikenteen kohdeluettelossa erikseen määritellyllä osalla julkisen liikenteen verkkoa tilaajan vahvistamien reittien ja aikataulujen mukaisesti ja siten kuin liikennöintisopimuksessa ja siihen liitetyissä asiakirjoissa on todettu.

Liikenteenharjoittaja sitoutuu toteuttamaan liikennetarjonnan siten, että kaikki matkustajat saavat paikan linja autoissa voimassa olevien säädösten mukaisesti. Liikenteenharjoittaja varautuu myös liikennehäiriöihin sekä poikkeuksellisiin matkustajamääriin pitämällä yllä riittävän valmiuden vara-autojen asettamiseksi liikenteeseen.

3. Matkalippujen hinnat ja lipputulojen ilmoittaminen

Tilaaja vahvistaa liikennöintisopimuksen mukaisessa liikenteessä käytettävät lippu- ja maksujärjestelmät, matkalippujen hinnat ja myyntiehdot, jotka on esitetty tarjouspyynnössä.

Liikenteenharjoittaja ilmoittaa saamansa matkalipputulot ja matkojen jakauman lipputuotteittain linjoittain puolivuositain tilaajalle tai tämän osoittamalle taholle, ellei tilaaja saa näitä tietoja suoraan clearing-järjestelmästä.

Viranomaisten lippu- ja maksujärjestelmässä mahdollisia lipputuotteita ovat vain järjestelmän lippurekisterin mukaiset tuotteet.

Matkalippujen yhteiskäyttöisyys muiden viranomaisten liikenteessä, siitä liikenteenharjoittajalle maksettavat lipputulokorvaukset sekä lippujen vaihto-oikeudet on kuvattu liitteessä "Lippu- ja maksujärjestelmän kuvaus".

4. Liikenteen hoidosta maksettava korvaus ja sen tarkistaminen sekä muut tulot

Tilaaja maksaa liikennöintivelvoitteen hoitamisesta liikenteenharjoittajalle liikennöintisopimuksen mukaista korvausta. Korvaus maksetaan täysimääräisesti vain sopimuksen mukaan hoidetusta liikennöinnistä. Korvaus sisältää henkilöliikenteelle säädetyn arvonlisäveron. Arvonlisäveron muutos otetaan huomioon korvauksessa muutoksen voimaantulosta lukien. Korvaus suoritetaan edellyttäen, että liikenteenharjoittaja on tallentanut ja toimittanut tilaajalle yhteenvedon edellisen kuukauden ajamattomista lähdistä tarjouspyynnössä mainitut matkustajalaskenta- ja lipputulotiedot.

Viivästyskorko on korkolain mukainen. Mikäli korvauksen maksu viivästyy tilaajaa koskevan lakon, työsulun

tai niihin verrattavan työtaistelutoimenpiteen johdosta, ei viivästyskorkoa makseta eikä mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja korvata.

Liikenteen määrän muutokset sopimuskauden aikana otetaan huomioon toteutuneiden ajosuoritteiden mukaisina käyttäen korvausperusteena tarjouksessa ilmoitettuja lisäliikenteen ja liikenteen vähentämisen yksikköhintoja. Ajosuoritteiden muutos lasketaan linjakilometreinä tai ajopäivän hintana.

Korvaus maksetaan kuukausittain jälkikäteen toteutuneiden ajosuoritteiden perusteella. Tilaaja maksaa korvauksen liikennöintiä seuraavan kuukauden 24. päivänä edellyttäen, että liikenteenharjoittaja on toimittanut tilaajalle kohdassa 10 mainitun mahdollisen yhteenvedon edellisen kuukaudenajamattomista lähdöistä kuun 10. päivään mennessä. Laskun eräpäivä on aikaisintaan liikennöintiä seuraavan kuukauden 24. päivä.

Korvauksesta vähennetään ensin liikenteenharjoittajan matkustajilta käteismaksuina keräämät lipputulot sekä lipputuotteiden lisälatauksesta saadut myyntitulot tilaajan tarjouspyynnössä määrittelemistä ja hinnoittelemista lipputuotteista.

Liikenteenharjoittaja veloittaa asiakkailta lipunmyyntipalkkion (4,00 €) ajoneuvossa tapahtuneen matkakortin latauksen yhteydessä. Lipunmyyntipalkkio sisältää voimassa olevan arvonlisäveron (sopimuksen alkaessa 24 %). Liikenteenharjoittaja saa pitää lipunmyyntipalkkiot. Kertalipun myynnistä ei peritä asiakkaalta lipunmyyntipalkkiota. Kelan koulumatkatukilipun myynnistä ei peritä myyntipalkkiota.

Liikenteenharjoittaja saa kuljettaa rahtia ja pitää rahdin kuljettamisesta saatavat tulot.

Liikenteenharjoittaja saa myös kaikki itse hankkimansa mainos- ja muut myyntitulot.

Liikenteenharjoittajan tulee ilmoittaa tilaajalle tilinumeronsa korvauksen maksamista varten. Tilinumeron muuttumisesta on liikenteenharjoittajan tiedotettava tilaajaa kirjallisesti vähintään 29 kalenteripäivää ennen seuraavan korvauksen maksupäivää.

Bruttoliikennesopimuksen indeksitarkistus tehdään kerran vuodessa Tilastokeskuksen linja-autoliikenteen kokonaiskustannusindeksin keskimääräisellä kuukausi-indeksillä kesäkuussa, joka maksetaan liikenteenharjoittajalle tarkistuksen jälkeisessä kuussa. Esimerkiksi kesäkuun indeksi julkaistaan heinäkuun puolivälissä, jolloin ensimmäinen indeksitarkistus tehdään heinäkuun maksuerään ja maksetaan elokuussa.

5. Lippu- ja maksujärjestelmä

Yleistä

Tämän bruttoliikennesopimuksen mukaisessa liikenteessä on käytössä viranomaisten yhteinen lippu- ja maksujärjestelmä, Waltti. Liikenteenharjoittajalta ei peritä lippu- ja maksujärjestelmän käytöstä erillistä käyttömaksua. Lippu- ja maksujärjestelmän avulla myydään matkustajille lipputuotteita, leimataan matkakortteja ajoneuvoissa, siirretään matkustustietoja taustajärjestelmään sekä varmistetaan lipputulojen kohdentuminen oikeille tahoille. Lippu- ja maksujärjestelmän avulla joukkoliikenteen matkojen maksamisen on oltava matkustajille helppoa koko seudun alueella. Lisäksi järjestelmä tarjoaa viranomaiselle riittävästi helppokäyttöistä ja ajantasaista tietoa sähköisessä muodossa suunnittelun, päätöksenteon, kilpailuttamisen ja seurannan tueksi.

Lippujärjestelmä

Lippujärjestelmä koostuu maksuvyöhykkeistä, lipputuotteista, käyttäjäryhmistä ja lippujen hinnoista.

Lipputuotteita

ovat esimerkiksi kertalippu, arvolippu, yleiskausilippu ja koululaislippu. Lipputuotteet voivat olla joko haltija- tai henkilökohtaisia. Tilaajalla on oikeus muuttaa ja kehittää lippujärjestelmää sopimuskauden aikana.

Tilaaja vahvistaa lippujärjestelmän vyöhykerajat, käytettävät lipputuotteet ja lipputuotteiden asiakashinnat.

Nämä on esitetty tarkemmin liitteessä "Lippu- ja maksujärjestelmän kuvaus". Liitteessä on kuvattu myös lipputuotteiden yhteensopivuusvaatimukset muiden joukkoliikenteen toimivaltaisten viranomaisten järjestämään liikenteeseen nähden.

Tilaaja vastaa lipputulojen clearing-toiminnoista. Tilaaja ja rajoitetusti myös liikenteenharjoittaja saa myyntipisteiden ja ajoneuvojen tapahtumatiedot viranomaisten lippu- ja maksujärjestelmästä. Tilaaja tai tämän vastuuttama taho vastaa palvelupisteiden ja myyntipisteiden toiminnasta. Palvelupisteessä perustetaan asiakkuuksia, tarkastetaan henkilöllisyyksiä, kotikuntia ja erityisryhmien oikeuksia, myydään matkakortteja sekä selvitetään matkustajien matkakortin käyttöön liittyviä ongelmatilanteita.

Myyntipisteessä myydään lipputuotteita ja tehdään myyntitilityksiä.

Liikenteenharjoittajan tulee myydä lipputuotteita (kertalippumyynnit ja arvo- ja kausilippujen lataukset) ajoneuvoissa liitteessä "Lippu- ja maksujärjestelmän kuvaus" mainittua korvausta vastaan ja valvoa, että matkustajat käyttävät lippu- ja maksujärjestelmää ajoneuvoissa oikein. Liikenteenharjoittajan matkakortin latauksista saamat tulot huomioidaan selvityksen yhteydessä ennakkomaksuina ja lataustiedot saadaan lippu- ja maksujärjestelmästä.

Maksujärjestelmä

Maksujärjestelmä muodostuu lippujärjestelmän tarkoitusta ja tehtäviä toteuttavista tietoteknisistä ohjelmista, sovelluksista ja laitteista. Maksujärjestelmän osat ovat taustajärjestelmä, palvelupistesovellus, myyntisovellus, matkakortit, matkakorttisovellus, ajoneuvojen rahastuslaitteet, varikkojärjestelmät sekä useat sisäiset ja ulkoiset tiedonsiirron rajapinnat.

Tilaajan vastuut, tehtävät ja oikeudet

Tilaaja vastaa maksujärjestelmän taustajärjestelmästä, taustajärjestelmän ja liikenteenharjoittajien laitejärjestelmien välisten tiedonsiirtorajapintojen määrittämisestä, matkakorteista, matkakorttisovelluksesta sekä palvelu- ja myyntipistesovelluksista. Rajapintakuvaukset ja tiedonsiirtoon liittyvät ohjeistukset ovat liitteen "Lippu- ja maksujärjestelmän kuvaus" alaliitteinä. Niiden avulla liikenteenharjoittajat voivat arvioida tarkemmin nykyisiin maksujärjestelmiin vaadittavat muutokset ja päivitysten kustannukset tai uusien laitteiden hankintakustannukset.

Tilaaja vastaa siitä, että sopimuksen perustiedot kuten sopimusnumero on tallennettu oikein taustajärjestelmään.

Tilaaja määrittelee käytettävät pysäkkitunnisteet (pysäkin nimi ja ID) sekä pysäkkien sijaintitiedot ja vastaa näiden tietojen tallentamisesta ja päivittämisestä taustajärjestelmään sekä vastaa tietojen oikeellisuudesta. Järjestelmässä käytetään Digiroadin pysäkkitunnisteita. Tilaaja tallentaa ja päivittää taustajärjestelmään lippujärjestelmän maksuvyöhykkeet eli tiedon siitä, mihin vyöhykkeeseen kukin pysäkki kuuluu ja vastaa tietojen oikeellisuudesta.

Tilaaja tallentaa ja päivittää lipputuotteet ja lippujen asiakashinnat taustajärjestelmään ja vastaa tietojen oikeellisuudesta sekä siitä, että liikenteenharjoittajan on mahdollista hakea tiedot taustajärjestelmästä tilaajan määrittämän rajapinnan ja ohjeiden mukaisesti liikenteenharjoittajan omiin järjestelmiin. Tilaajan tulee tallentaa tiedot taustajärjestelmään kolme kuukautta ennen liikenteen aloittamista ja sen jälkeen tietojen muuttuessa vähintään kuukautta ennen niiden voimaantulua.

Tilaaja tai tämän vastuuttama taho tallentaa ja päivittää liikenteen aikataulut ja reitit taustajärjestelmään

sekä vastaa tietojen oikeellisuudesta. Tilaaja tallentaa tiedot taustajärjestelmään kuukautta ennen liikenteen aloittamista ja aikataulujen voimaanastumista siten, että liikenteenharjoittaja on tarkistanut tiedot ja ilmoittanut mahdollisista havaitsemistaan virheistä. Myös sopimuskauden aikana tehtävät muutokset on tilaajan tallennettava taustajärjestelmään kuukautta ennen muutosten voimaanastumista. Tilaajalla on oikeus auditoida ja tarkastaa liikenteenharjoittajan ajoneuvojen rahastuslaitteet ja varikkojärjestelmät.

Tilaajaa vastaa auditoinnin kustannuksista. Jos liikenteenharjoittajan ajoneuvojen rahastuslaitteissa tai varikkojärjestelmissä ilmenee virheitä, on liikenteenharjoittaja velvollinen välittömästi korjaamaan virheet omalla kustannuksellaan sekä korvaamaan tilaajalle aiheutuneet vahingot ja kustannukset. Mahdollisen uuden auditoinnin kustannuksista vastaa liikenteenharjoittaja.

Jos lippu- ja maksujärjestelmää muutetaan sopimuskauden aikana tilaajan tarpeen takia siten, että siitä aiheutuu liikenteenharjoittajalle lisäkustannuksia esimerkiksi uusien laitehankintojen vuoksi, vastaa muutoksista aiheutuneet kustannukset liikenteenharjoittaja. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi uuden korttityypin tai maksuvälineen käyttöönotto. Tällainen muutos on esimerkiksi ajantasaisen ajoneuvon paikannustiedon tuottaminen ja sen välittäminen asiakkaille.

Tilaaja tai tämän valtuuttama taho vastaa lippu- ja maksujärjestelmän raportointiosion koulutusaineiston toimittamisesta liikenteenharjoittajalle, viranomaisten lippu- ja maksujärjestelmän alaliitteen "Waltin käyttöönoton kokonaisuudet ja tehtävät" mukaisesta koulutuksesta sekä keskitetystä käyttötuesta (ns. service desk).

Liikenteenharjoittaja sopii ajoneuvolaitetoimittajan kanssa ajoneuvolaitteisiin liittyvien ohjeiden laatimisesta.

Tilaajalla on rajoittamaton ja pysyvä hyödyntämis-, käyttö- ja luovutusoikeus järjestelmään tallennettuihin tietoihin, joita ovat mm. reitti-, aikataulu- ja matkustajatiedot. Tilaajan tarkoituksena on kehittää tulevaisuudessa viranomaisten lippu- ja maksujärjestelmän yhteensopivuutta muiden maksujärjestelmien, esimerkiksi VR:n ja Helsingin Seudun Liikenteen (HSL), kanssa sekä edistää joukkoliikenteen informaatiopalveluja matkustajille. Kehittämistoimien tavoitteena on helpottaa matkustamista ja siltä osin parantaa joukkoliikenteen houkuttelevuutta.

Liikenteenharjoittajan vastuut, tehtävät ja oikeudet

Liikenteenharjoittaja sitoutuu noudattamaan kaikkia alaliitteessä "Viranomaisten lippu- ja maksujärjestelmän palvelu- ja myyntiohje" esitettyjä toimintaohjeita ja määräyksiä ilman erillistä korvausta koko sopimuskauden.

Liikenteenharjoittaja on velvollinen omalla kustannuksellaan osallistumaan alaliitteessä "Waltin käyttöönoton kokonaisuudet ja tehtävät" kuvattuun Waltin käyttöönottoprojektiin käyttöoikeussopimuksen mukaisessa liikenteessä sekä käytössään olevin keinoin myötävaikuttamaan siihen, että Waltti-järjestelmän käyttöönotto etenee suunnitellusti.

Liikenteenharjoittaja vastaa kustannuksellaan ajoneuvojen rahastuslaitteista ja varikkojärjestelmästä sekä niiden huollosta ja toimivuudesta. Rahastuslaitteilta vaadittavat ominaisuudet mukaan lukien liitynnät varikkojärjestelmiin on esitetty alaliitteessä "Ajoneuvolaitelaitevaatimukset Waltti lippu- ja maksujärjestelmässä".

Tilaaja toimittaa liikenteenharjoittajalle veloitusetta ajoneuvolaitteissa tarvittavat turvamoduulit. Liikenteenharjoittaja vastaa turvamoduulien asentamisesta ajoneuvolaitteisiin omalla kustannuksellaan. Liikenteenharjoittajalla on oltava riittävä määrä varalaitteita. Liikenteenharjoittaja korjaa ajoneuvojen rahastuslaitteiden ja varikkojärjestelmän virheet omalla kustannuksellaan. Liikenteenharjoittaja vastaa kustannuksellaan rahastuslaitteiden ja varikkojärjestelmän versiopäivityksistä.

Mikäli lippu- ja maksujärjestelmää muutetaan sopimuskauden aikana siten, että muutos edistää sopimuksenmukaisen liikenteen käyttöä vastaa liikenteenharjoittaja muutoksesta aiheutuvat lisäkustannuksista.. Tällainen muutos on esimerkiksi ajantasaisen ajoneuvon paikannustiedon tuottaminen

ja sen välittäminen asiakkaille. Liikenteenharjoittaja vastaa lippu- ja maksujärjestelmän edellyttämästä linja-autonkuljettajien koulutuksesta ja informoinnista.

Liikenteenharjoittaja hankkii ja vastaa koko sopimuskauden kustannuksellaan varikkojärjestelmän vaatimasta tiedonsiirtoyhteydestä sekä varikkojärjestelmän ja ajoneuvolaitteistojen välisestä tiedonsiirtoyhteydestä.

Liikenteenharjoittaja vastaa siitä, että lippujärjestelmän tiedot kuten vyöhykkeet, lipputuotteet ja lippujen asiakashinnat tallentuvat ja päivittyvät tilaajan määrittämien rajapintojen ja tilaajan ohjeiden mukaisesti taustajärjestelmästä ajoneuvojen rahastuslaitteisiin.

Bruttosopimuksen mukaisessa liikenteessä liikenteenharjoittajan velvollisuutena on tarkistaa tilaajan tallentamat arvioidut pysäkkiajat ja ilmoittaa tilaajalle mahdollisista huomaamistaan virheistä.

Liikenteenharjoittajalla on tarkistusaikaa yksi viikko. Liikenteenharjoittaja tarkistaa tiedot taustajärjestelmästä ja ilmoittaa havaitsemansa virheet tilaajalle kuusi viikkoa ennen liikenteen aloittamista ja aikataulujen voimaantulua.

Myös sopimuskauden aikana tehtävät muutokset on liikenteenharjoittajan tarkistettava samassa aikataulussa ennen muutosten voimaantulua.

Maaseudun reiteillä voi olla osuuksia, joilla merkittyyä pysäkkejä ei ole ja linja-auto on käyttänyt muita vakiintuneita pysähtymispaikkoja. Taustajärjestelmään tarvitaan tiedot myös näistä bruttosopimusta koskevista vakiintuneista, maastoon merkitsemättömistä pysähtymispaikoista hyvissä ajoin ennen aikataulutietojen tallentamista. Liikenteenharjoittajan tulee ilmoittaa tilaajalle tiedossaan olevat epäviralliset pysähtymispaikat (ns. virtuaalipysäkit) riittävän ajoissa ennen liikennöinnin alkamista, jotta tilaaja voi tallentaa ne taustajärjestelmään. Virtuaalipysäkkien tallentaminen järjestelmään on edellytys sille, että liikenteenharjoittajalle kuuluvat lipputulot saadaan laskettua ja kohdistettua oikein.

Liikenteenharjoittaja vastaa siitä, että varikkojärjestelmästä siirtyy Waltin taustajärjestelmään rajapintakuvausten mukaisesti kerran vuorokaudessa seuraavat matkustajatiedot:

- nousijatiedot lähdöittäin
- nousijatiedot pysäkeittäin
- nousijatiedot linjoittain
- pysäkkikohtaiset nousijatiedot lipputuotteittain
- lähdöittäin eriteltyinä pysäkkikohtaiset nousijatiedot lipputuotteittain.

Rahastuslaitevaatimukset on kuvattu tarkemmin liitteessä "Lippu- ja maksujärjestelmän kuvaus".

6. Liikenteen suunnittelu ja palvelutason määrän muutokset

Tilaaja suunnittelee liikennöintisopimuksen mukaisen liikenteen reitit ja aikataulut ottaen huomioon tarjouspyynnössä asetetut vaatimukset. Tilaaja päättää sopimuskauden aikana toteutettavista liikenteen muutoksista neuvoteltuaan ensin niistä liikenteenharjoittajan kanssa. Muutoksia saa tehdä enintään kolme kertaa vuodessa: vuoden vaihteessa sekä kesä- ja talviaikataulukausien alussa. Perustellusta syystä voi muutoksia tehdä muulloinkin edellyttäen, että molemmat sopijapuolet sen hyväksyvät. Muutoksista ja mahdollisista tarkistuksista liikennöintikorvauksiin on kuitenkin ensin neuvoteltava ao.

liikenteenharjoittajan kanssa. Korvauksen mahdollisessa tarkistamisessa on lähtökohtana liikenteenharjoittajan tarjouksessaan antamat muutoshinnat.

Jos liikenteen toteuttamiseen liittyvät olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet siitä, kun tarjous jätettiin ja sopimus tehtiin, tilaaja voi vähentää palvelutason alueellista vähimmäistarjontaa.

Jos tilaaja sopimuskauden aikana päättää täydentää palvelutasoa, sovitaan liikenteenharjoittajalle asetettavasta lisävelvoitteesta ja sen korvaamisesta erikseen. Korvauksen perusteena ovat liikenteenharjoittajan tarjouksessaan antamat lisäliikenteen hinnat.

7. Liikennöinnissä käytettävät linja-autot ja liikenteen laatu

Bruttokorvaukseen perustuvan liikennöintisopimuksen mukaisessa liikenteessä käytettävien linja-autojen ja mahdollisten yhteenliittymissä/alihankinnoissa käytettävien taksien on oltava hyväkuntoisia ja siistejä sekä ominaisuuksiltaan vähintään tarjouspyynnössä määritellyn mukaisia.

Ominaisuuksiltaan ja tyypiltään muunlaisia linja-autoja saadaan käyttää ainoastaan poikkeuksellisesti ja silloin, kun määritellyn mukaisia linja-autoja ei välttämättömien korjaustöiden tai varaosien saantivaikeuksien taikka jostain muusta liikenteenharjoittajasta riippumattomasta syystä ole käytettävissä. Liikenteenharjoittajan tulee kuitenkin ilmoittaa tilaajalle viivytyksettä, jos tällaisia autoja käytetään pitempään kuin kahtena perättäisenä päivänä. Vara-autojen käyttö saa kestää yhtäjaksoisesti enintään viisi kalenteripäivää. Autot on huollettava niin, että niiden kaikki laitteet toimivat moitteettomasti.

Ajoneuvon ikä lasketaan ensirekisteröintiajankohdasta (käyttöönottokuukaudesta alkaen). Yläikärajoite koskee kutakin sopimuksen mukaista liikennöintivuotta erikseen. Uudelleenkorittamisella ei voi vaikuttaa ajoneuvon iän laskentaan tämän sopimuksen mukaisessa liikenteessä. Auton tulee olla katsastusviranomaisen liitteen ”LINJA-AUTON TARKASTUSPÖYTÄKIRJA” mukaisesti tarkastama ja jokaiselta sen tarkastuskohdalta hyväksymä. Jälkiasennettavan pakokaasujen puhdistusjärjestelmän asentamisen tulee ilmetä auton rekisteriotteesta muutostarkastusmerkintänä. Tarkastuspöytäkirjan sekä rekisteriotteen muutostarkastusmerkinnän jäljennös on toimitettava tilaajalle kalustoluettelon mukana ennen liikenteen aloittamista. Alkuperäinen tarkastuspöytäkirja tai sen jäljennös on pidettävä aina linja-auton mukana.

Liikennöintiin varatusta kalustosta on oltava tilaajan lupajärjestelmässä koko automäärän kattavat luvat viimeistään neljäntoista (14) päivän kuluessa siitä, kun tilaaja on allekirjoittanut liikennöintisopimuksen. Tähän automäärään tulee sisällyttää liikenteenharjoittajan omassa käytössä olevat autot, mahdollisten alihankkijoiden käytössä olevat autot sekä mahdollisesti hankittavat autot, jotka yhdessä on tarkoitettu liikennöintisopimuksen mukaisen liikenteen liikennöintiin.

Liikenneluvalla liikennöivän liikenteenharjoittajan on valvottava liikennepalvelulain (320/2017) mukaisen laatulupauksensa toteutumista sekä noudatettava toiminnassaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (181/2011) matkustajien oikeuksista linja-autoliikenteessä. Liikennöinnissä tulee noudattaa työsuojeluun ja noudatettaviin työehtoihin liittyviä velvoitteita.

Liikennöinnissä tulee ottaa huomioon työsuojeluun ja noudatettaviin työehtoihin liittyvät velvoitteet. Liikenteenharjoittaja on työnantajana velvollinen huolehtimaan myös rikostaustan selvittämismenettelystä (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002) sekä pyydettyä toimittamaan tilaajalle asiasta selvitys.

Asiakaspalvelun tulee olla ystävällistä ja asiallista. Kuljettajan tulee osata palvella matkustajia suomen kielellä.

Matkustajia tulee tarvittaessa neuvoa matkustamiseen liittyvissä asioissa kuten vaihtoyhteyksissä ja matkustajien saatavilla tulee olla paperisia aikatauluja hintatietoineen. Kuljettajan on välitettävä matkustajien antama palaute liikenteenharjoittajalle, joka välittää sen tilaajalle. Kuljettajan käytössä tulee olla puhelin.

Kuljettajan on ilmoitettava häiriötilanteesta (rikkoutunut auto, 15 minuutin ylittävä myöhästyminen, yllättävä lisäkaluston tarve) viivytyksettä liikenteenharjoittajalle, jonka on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. Kuljettajan on tiedotettava matkustajille häiriöstä ja aiheutuneen viivästyksen kestosta.

Häiriötilanteessa kuljettajan on tarvittaessa opastettava matkustajia jatkoyhteyden valinnassa.

Lippu- ja maksujärjestelmän virhetilanteet eivät saa estää varsinaisen joukkoliikennepalvelun tuottamista. Liikennöitäessä on noudatettava aikatauluja täsmällisesti. Aikatauluissa ilmoitetaan arvioidut pysäkkiajat. Tilaaja voi seurata täsmällisyyttä pistokokein.

Liikenteenharjoittaja on velvollinen asettamaan liikenteeseen tilapäisesti vara-autoja, jos matkustajamäärä sitä edellyttää ja jos vara-autot ovat järjestettävissä kohtuullisin kustannuksin. Tilaajalla ei ole velvollisuutta maksaa vara-autojen käytöstä erillistä korvausta. Mikäli tarvetta vara-autojen käyttöön ei enää voida pitää tilapäisenä, on liikenteenharjoittajan neuvoteltava tilaajan kanssa. Mikäli riittävän kaluston hankinnasta ei päästä sopimukseen, on tilaajalla oikeus purkaa sopimus. Rahtia ei saa kuljettaa matkustajille varatuissa tiloissa.

8. Korvauksen vähentäminen ja sanktio

Toteutumattomat lähdöt Ajamatta jääneestä liikenteestä ei makseta sopimuskorvausta. Korvaus maksetaan täysimääräisesti vain sopimuksen mukaan hoidetusta liikennöinnistä. Jos sopimuksen mukainen liikennöinti ei ole toteutunut, eikä tämä ole johtunut tilaajan vastuulla olevista syistä, alennetaan korvausta toteutumattomien lähtöjen määrän perusteella. Jos laiminlyönti on toistuvaa eikä synnä ole ylivoimainen este, alennetaan korvausta toteutumattomien lähtöjen määrän osalta kaksinkertaisesti. Tämän lisäksi liikenteenharjoittaja vastaa ajamattomasta liikenteestä johtuvista vahingonkorvauksista ja korvaavien palveluiden järjestämisestä.

Lähtö katsotaan toteutumattomaksi, jos sitä ei ajeta ollenkaan, jos se myöhästyy vähintään viisitoista (15) minuuttia tai jos auto lähtee reitin lähtöpaikasta etuajassa tai myöhemmin kuin seuraava aikataulun mukainen lähtö. Tilaajalla ei ole oikeutta korvauksen vähentämiseen, jos vuoron ajaminen keskeytyy tai lähtö myöhästyy liikenteenharjoittajasta riippumattomasta syystä kuten esimerkiksi jatkoylehtyksiä turvattaessa, taikka jos sen keskeytyksestä tai lähdön myöhästymisestä huolimatta voidaan katsoa olennaisilta osin täyttäneen alkuperäisen tarkoituksensa matkustajille annettuna palveluna.

Sopimuksesta poikkeava kalusto

Mikäli sopimuksesta poikkeavan kaluston käyttö on toistuvaa tai jos se kestää pitempään kuin viisi päivää, tilaajalla on oikeus pienentää kuukausittaisesta käyttöoikeuskorvausta siinä suhteessa kuin liikennöintipalvelujen katsotaan huonontuneen, enintään kuitenkin 20 % maksamastaan kuukausittaisesta korvauksesta. Mikäli sopimuksesta poikkeavan kaluston käyttö on usein toistuvaa tai se voidaan katsoa jatkuvaksi, tilaajalla on lisäksi oikeus purkaa sopimus.

Lippu- ja maksujärjestelmän virhetilanteet

Lippu- ja maksujärjestelmän mahdollisten virhetilanteiden aikana liikennöinnin tulee jatkaa keskeytyksettä. Lippu- ja maksujärjestelmän virhetilanteita ovat esimerkiksi maksutapahtuman estyminen, virheellisen maksun periminen matkustajalta tai se, että tiedot eivät siirry taustajärjestelmän ja ajoneuvon rahastuslaitteen välillä sovitun mukaisesti. Virhetilanteet jaotellaan jäljempänä tilaajasta (1) tai liikenteenharjoittajasta aiheutuviin virhetilanteisiin (2). Virhetilanne voi aiheutua myös seikasta, joka ei ole kummankaan osapuolen vastuulla (3).

Virhetilanteiden korjaamisen tarkemmat toimintaohjeet on kuvattu alaliitteessä "Viranomaisien lippu- ja maksujärjestelmän palvelu- ja myyntiohje".

1 Virhetilanne aiheutuu tilaajan vastuulla olevasta seikasta

Jos lippu- ja maksujärjestelmä ei toimi tai se toimii virheellisesti tilaajan vastuulla olevan seikan vuoksi, on tilaajan ilmoitettava asiasta heti liikenteenharjoittajalle, jos virheellä on vaikutusta liikenteenharjoittajan toimintaan.

Tilaaajan on korjattava virhe viipymättä. Tilaaajan vastuulla olevia seikkoja ovat esimerkiksi taustajärjestelmävika, palvelupiste- ja/tai myyntisovellusten toimiminen virheellisesti sekä lipputuotteiden ja/tai asiakashintojen tallentaminen väärin taustajärjestelmään. Virhetilanne on myös se, että taustajärjestelmän täyteen toimintakuntoon saattaminen myöhästyy liikenteen aloittamisesta tai järjestelmä ei ole toimintavalmiudessa testausta varten 30 päivää ennen liikenteen aloittamista. Virhetilanteen aikana tilaajalta virheellisesti tuloutetut lipputulot korvataan aiempien tilastotietojen perusteella tilaajalle. Jos aiempia tilastoja lipputuloista ei ole vielä saatavissa viranomaisen lippu- ja maksujärjestelmästä, käytetään korvausten arviointiperusteena mahdollisimman vertailukelpoista myöhempää tai muuta aineistoa. Mikäli liikennöitsijä laiminlyö virheen korjaamisen ja se pitkittyy yli 24 tuntia, on tilaaja oikeutettu saamaan virhetilanteen aikaisen lipputulomenetyksen lisäksi korvauksen virheen aiheuttamasta mahdollisesta muusta välittömästä kustannuksesta.

Tällaisia ovat esimerkiksi rahastamiseen liittyvät lisäkustannukset tai ylimääräiset varikko- ja rahastuslaittepäivitykset.

Jos lippu- ja maksujärjestelmän virhetilanne estää koko järjestelmän tarkoituksenmukaisen käytön ja virhetilanteen pitkittyminen kestää yli 30 päivää, neuvottelevat sopijapuolet korvaavan lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönotosta. Mikäli neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen 30 päivän kuluessa neuvottelujen aloittamisesta, on kummallakin sopijapuolella oikeus purkaa sopimus päättymään välittömästi. Liikenteenharjoittajalla ei ole tällöin muuta oikeutta korvaukseen kuin edellisessä kappaleessa on mainittu.

2 Virhetilanne aiheutuu liikenteenharjoittajan vastuulla olevasta seikasta

Jos maksujärjestelmä ei toimi tai se toimii virheellisesti liikenteenharjoittajan vastuulla olevan seikan vuoksi, on liikenteenharjoittajan ilmoitettava asiasta heti tilaajalle, jos virheellä on vaikutusta liikenteen järjestämiseen tai maksujärjestelmän toimintaan. Liikenteenharjoittajan on korjattava virhe viipymättä. Liikenteenharjoittajan vastuulla olevia seikkoja ovat esimerkiksi vika yhdessä tai useammassa rahastuslaitteessa, rahastuslaitteen toimiminen väärin taikka se, että käyttötapaukset eivät välity autojen rahastuslaitteista taustajärjestelmään, liikenteenharjoittajan tallentamat reitti- ja/tai aikataulutiedot on syötetty väärin tai uudet asiakashinnat eivät siirry oikein liikenteenharjoittajan varikkojärjestelmästä ajoneuvojen rahastuslaitteisiin.

Liikenteenharjoittajan vastuulla oleva virhetilanne on myös se, että ajoneuvolaitteiden täyteen toimintakuntoon saattaminen myöhästyy liikenteen aloittamisesta tai järjestelmä ei ole toimintavalmiudessa testausta varten 30 päivää ennen liikenteen aloittamista.

Liikenteenharjoittaja ei ole oikeutettu saamaan lipputulokorvausta virhetilanteen aikana virheen alaisen liikenteen osalta. Tilanteen pitkittyessä yli 24 tuntia, on tilaajalla oikeus alentaa bruttokorvausta samalla periaatteella, kuin aiemmin tässä kohdassa ajamattomista lähdistä todettu.

Ensisijaisesti liikenteenharjoittaja korvaa asiakkaalle aiheutuvat vahingot, jos vahinko on aiheutunut liikenteenharjoittajasta. Mikäli liikenteenharjoittaja ja asiakas eivät pääse asiasta yksimielisyyteen, voi myös tilaaja korvata asiakkaalle aiheutuneet vahingot ja vähentää ne liikenteenharjoittajan käyttöoikeuskorvauksesta. Tällöin tilaajan on kuultava liikenteenharjoittajaa ennen korvauksen vähentämistä.

3 Virhetilanne aiheutuu seikasta, joka ei ole kummankaan osapuolen vastuulla

Kumpikaan osapuoli ei ole vastuussa eikä korvausvelvollinen toiselle osapuolelle seikasta, joka ei ole kummankaan osapuolen vastuulla. Tällainen on esimerkiksi tiedonsiirtoyhteyden pitkäaikainen katkos.

Korvauksen vähentämiseen liittyvät menettelyt Edellä olevien alaotsikoiden mukaisten syiden lisäksi liikenteenharjoittaja on velvollinen korvaamaan tilaajalle myös vahingon, joka aiheutuu siitä, että liikenteenharjoittaja on muutoin laiminlyönyt liikenteen järjestämiseksi asetetut velvoitteensa tai muutoin rikkonut sopimusta.

Liikenteenharjoittaja valvoo linjojensa liikennöintiä ja toimittaa tilaajalle yhteenvedon ajamattomista, korvaavalla kalustolla ja muilla kuin sopimusasiakirjoissa määritellyillä linja-autoilla liikennöidystä lähdöistä liikennöintiä seuraavan kuukauden 10. päivään mennessä. Kirjallinen yhteenvedo toimitetaan ainoastaan silloin kun liikennöinti on tapahtunut sopimuksesta poikkeavalla tavalla. Korvauksen vähentäminen voi perustua myös muuta kautta kuin liikenteenharjoittajalta toimitettuun tietoon. Tällöin tilaajan tulee kuitenkin kuulla liikenteenharjoittajaa ennen korvauksen vähentämistä.

Tilaajalla on oikeus käyttää eräänntyttä korvausta sellaisten saataviensa kuittaamiseen liikenteenharjoittajalta, jotka ovat syntyneet bruttosopimuksen järjestämiseen liittyvästä sopimussuhteesta. Tilaajan on viivytyksettä toimitettava liikenteenharjoittajalle erillinen selvitys täysimääräisestä korvauksesta tehdyistä vähennyksistä, pidätyksistä ja kuittauksista.

Jos korvauksen vähentämisen perusteet olisivat muutoin olemassa, mutta liikenteenharjoittajalle ei korvausta kuitenkaan tarjouksen ja sopimuksen mukaan makseta, määritellään sanktio erikseen.

Lähtö katsotaan toteutumattomaksi, jos sitä ei ajeta lainkaan sekä jos se lähtee aikataulun mukaisesta lähdöstä etuajassa, yli viisitoista (15) minuuttia myöhässä tai myöhemmin kuin seuraava aikataulun mukainen lähtö. Tilaajalla ei kuitenkaan ole oikeutta korvauksen vähentämiseen, jos vuoron ajaminen keskeytyy tai lähtö myöhästyy liikenteenharjoittajasta riippumattomasta syystä kuten esimerkiksi jatkoyhteyksiä turvattaessa, taikka jos vuoron keskeytyksestä tai lähdön myöhästymisestä huolimatta voidaan katsoa olennaisilta osin täyttäneen alkuperäisen tarkoituksensa matkustajille annettavana palveluna.

Liikenteenharjoittaja valvoo vuorojensa liikennöintiä ja toimittaa tilaajalle yhteenvedon ajamattomista, korvaavalla kalustolla ja muilla kuin sopimusasiakirjojen mukaisilla linja-autoilla ajetuista lähdöistä liikennöintiä seuraavan kuukauden 6. päivään mennessä. Kirjallinen yhteenvedo toimitetaan ainoastaan siinä tapauksessa, että liikennöinti on tapahtunut sopimuksesta poikkeavalla tavalla.

9. Markkinointi ja tiedottaminen

Tilaaja huolehtii toimialueensa julkisen liikenteen yleisestä, koko toimialuetta koskevasta tiedottamisesta ylläpitämällä osaltaan Liikenneviraston koontikantaa sekä sen pohjalta toimivaa Matka.fi-internetpalvelua. Liikenteenharjoittajan velvollisuutena on toimittaa tiedot käyttöoikeussopimuksen mukaisesta liikenteestä kohtien 6 ja 12 mukaisesti tilaajan osoittamaan järjestelmään/järjestelmiin sekä Liikenneviraston koontikantaan. Liikenteenharjoittaja voi halutessaan toimittaa tiedot brutto- tai käyttöoikeussopimuksen mukaisesta liikenteestä myös muihin informaatiojärjestelmiin. Tilaaja tai tämän valtuuttama taho vastaa viranomaisten lippu- ja maksujärjestelmän (Walitti) ja sen käyttöönoton yleisestä tiedottamisesta. Liikenteenharjoittaja ja kuljettavat vastaavat liikennöintitilanteissa asiakkaiden uuden lippu- ja maksujärjestelmän käyttöön ja käyttöönottoon liittyvästä opastuksesta tilaajan liikenteenharjoittajalle toimittaman koulutusaineiston perusteella. Liikenteenharjoittaja asettaa ajoneuvoihin matkustajien saataville tilaajan toimittamia Walitti-järjestelmän esitteitä ja seinätiedotteita sekä sitoutuu merkitsemään ajoneuvon tilaajan toimittamalla Walitti-tukimateriaaleilla (esim. tarrat).

Mikäli tilaaja kehittää palvelumuotoilua siten, että sillä on kustannusvaikutuksia myös liikenteenharjoittajalle, neuvotellaan näiden kustannusten jakamisesta siten, että kummankin osapuolen

kulut ja hyödyt tulevat huomioiduksi. Palvelumuotoilu voi tarkoittaa esimerkiksi yhtenäistä opastusta, informaatiota ja niiden ilmettä.

Liikenteenharjoittajan tulee ilmoittaa yleisölle ajettavasta liikenteestä tehokkaasti, etenkin sen aloittamisesta ja muuttamisesta. Liikenteenharjoittaja huolehtii, että aikataulut ovat näkyvissä bruttosopimuksen reitillä olevilla linja-autoasemilla, terminaaleissa ja kuntien keskuspysäkeillä.

10. Matkustustiedot ja tutkimukset

Tilajalla on oikeus tehdä kustannuksellaan linja-autoissa esimerkiksi liikenteen palvelutasoa, laatua, linjastoa ja asiakastytyvyyttä koskevia sekä liikenteen suunnitteluun tarvittavia tutkimuksia ja tarkastuksia. Liikenteenharjoittajan henkilökunta avustaa tarvittaessa tutkimusten ja tarkastusten teossa. Tästä ei makseta erillistä korvausta. Tutkimuksia ja tarkastuksia tekevät tilaajaa edustavat henkilöt matkustavat veloitusetta tilaajan tai liikenteenharjoittajan antamalla todistuksella. Tilaaja saa viranomaisten lippu- ja maksujärjestelmästä tarvitsemansa matkustustiedot mukaan lukien tiedot kertalippujen ostoista. Tilajalla on rajoittamaton ja pysyvä matkustustietojen hyödyntämis-, käyttö- ja luovutusosoikeus. Edellä mainitun lisäksi tietojen toimittamisessa tilaajalle noudatetaan joukkoliikennelain 57 pykälää ja muita asiaan liittyviä säädöksiä.

11. Valvonta ja asiakaspalautteet

Tilajalla on oikeus valvoa reittien ja aikataulujen toteutumista sekä kalustoa, lippu- ja maksujärjestelmää ja laatua koskevien määräysten noudattamista. Tilajalla on oikeus tarkastaa sopimusliikenteestä saatavia tuloja koskevia ja autojen käyttöön liittyviä asiakirjoja ja saada nähdäkseen niistä tietokannoissa olevia tietoja sekä ottaa niistä jäljennöksiä ja otteita. Tilajalla on myös oikeus tutustua liikenteenharjoittajan autoihin, tiloihin, ajoneuvojen rahastuslaitteisiin sekä varikkojärjestelmiin. Kohdassa 6 on kuvattu tarkemmin tilaajan lippu- ja maksujärjestelmää koskevaa auditointioikeutta. Asiakaspalautteiden vastaanottamisesta ja niihin vastaamisesta vastaa ensisijassa tilaaja. Lippu- ja maksujärjestelmään liittyvissä palautteissa noudatetaan lisäksi liitteen "Viranomaisten lippu- ja maksujärjestelmän palvelu- ja myyntiohje" määräyksiä. Tilajalla on kuitenkin oikeus tehdä kohdan 12 mukaisesti asiakastytyvyyttä koskevia tutkimuksia. Mikäli tilaaja kehittää sopimuskauden aikana asiakaspalauttejärjestelmän, edellytetään asiakaspalautteiden kirjaamista siihen kuitenkin siten, että vastaaminen palautteisiin kuuluu edelleen ensisijassa liikenteenharjoittajalle. Liikenteenharjoittajan tulee vastata asiakaspalautteisiin viipymättä. Liikenteenharjoittaja on velvollinen toimittamaan tilaajalle tilaajavastuulain (1233/2006) 5 §:n mukaiset selvitykset 12 kuukauden välein tilaajan niin vaatiessa. Selvitykset eivät saa olla kolmea kuukautta vanhempia. Lisäksi liikenteenharjoittaja on velvollinen toimittamaan muut tiedot, joita lainsäädännön perusteella pyydetään.

12. Tarjousyhteenliittymät

Liikenteenharjoittajat voivat voimassa olevan kilpailulainsäädännön puitteissa muodostaa tarjousyhteenliittymiä, jotka jättävät yhteisiä tarjouksia kilpailtavana olevasta liikenteestä.

Tarjousyhteenliittymä voidaan muodostaa esimerkiksi silloin, kun yksittäisen liikenteenharjoittajan resurssit, kuten linja-autojen määrä, eivät riitä sopimuksen kohteena olevan liikenteen hoitamiseen (Kilpailulaki 948/2011).

Tarjousyhteenliittymään kuuluvat liikenteenharjoittajat vastaavat yhteisvastuullisesti liikennöintisopimuksen mukaisista velvoitteista. Tarjousyhteenliittymää kohdellaan itsenäisenä oikeushenkilönä.

Tarjousyhteenliittymä nimeää liikenteestä vastaavan henkilön.

13. Alihankinta

Vastuu liikenteen hoidosta kuuluu aina käyttöoikeussopimuksen tehneelle liikenteenharjoittajalle. Alihankkijat ja muutokset alihankkijoissa tulee tilaajan hyväksyä ennen muutosta tai alihankinnan aloitusta. Alihankkijan kelpoisuus ratkaistaan samoilla perusteilla kuin varsinaisen liikenteenharjoittajan kelpoisuus. Alihankinnan osuus brutto-oikeussopimuksen mukaisen liikenteen hoitamisesta on oltava alle puolet vuotuisista julkisen liikenteen palveluista linjakilometreillä mitattuna.

Kaikki käyttöoikeussopimuksen velvoitteet, mukaan lukien näiden yleisten ehtojen mukaiset määräykset koskevat soveltuvin osin myös alihankkijan liikennöintiä, vaikka alihankkijan ja tilaajan välillä ei olekaan sopimussuhdetta.

Tilanteessa, jossa alihankkija menettää kelpoisuutensa henkilöliikenteen harjoittamiseen, liikenteenharjoittaja on velvollinen välittömästi vaihtamaan alihankkijan tai huolehtimaan liikenteestä itse.

14. Liikenteenharjoittajan ja tilaajan vastuut sekä vastuun rajoittaminen

Liikenteenharjoittaja vastaa tilaajalle käyttöoikeussopimuksessa ja siihen liittyvissä asiakirjoissa asetettujen velvollisuuksiensa täyttämistä ja annettavien tietojen oikeellisuudesta. Liikenteenharjoittaja vastaa työnantajana liikennettä palvelevan henkilökuntansa töistä ja toimenpiteistä niin tilaajalle kuin myös ulkopuolisille. Liikenteenharjoittaja vastaa myös ulkopuolisille aiheuttamistaan vahingoista. Tarjousyhteenliittymän osakkaat ovat yhteisvastuussa tilaajalle käyttöoikeussopimuksessa ja siihen liittyvissä asiakirjoissa asetettujen velvollisuuksien täyttämistä. Yhteenliittymän osakkaat vastaavat yhteisesti myös tilaajalle aiheutuneista vahingoista.

Liikenteenharjoittaja ei kuitenkaan vastaa niistä vahingoista, jotka aiheutuvat tilaajalle siitä, ettei liikennettä voida hoitaa sodan, liikekannallepanon, poikkeuksellisten luonnonvoimien tai vaikutuksiltaan niihin verrattavan liikenteenharjoittajasta riippumattoman ylivoimaisen esteen johdosta taikka, jos liikennöinti estyy liikenteenharjoittajaa koskevan lakon, työsulun tai muun niihin verrattavan työtaistelutoimenpiteen johdosta.

Tilaaja vastaa sopimuksenmukaisten velvollisuuksiensa täyttämistä. Tilaaja on velvollinen korvaamaan liikenteenharjoittajalle vahingot, jotka aiheutuvat siitä, että on rikkonut sopimusta. Tilaaja on velvollinen maksamaan liikenteenharjoittajalle kultakin käyttöoikeussopimuksen ja siihen liittyvien asiakirjojen mukaisesti liikennöidyltä kuukaudelta sopimuksen mukaisen korvauksen.

Kohdassa 5 on kuvattu tarkemmin lippu- ja maksujärjestelmään liittyvät vastuut.

15. Sopimuksen purkautuminen ja irtisanominen

Jos liikenteenharjoittaja oleellisesti rikkoo keskeisiä sopimuksen ehtoja, kuten laiminlyö toistuvasti liikennöintivelvoitteen, käyttää sopimuksen vastaista tai riittämätöntä ajokalustoa tai laiminlyö lippu- ja maksujärjestelmää koskevat velvollisuutensa, on tilaajalla oikeus purkaa sopimus, ellei liikenteenharjoittaja ole oikaissut menettelyään sopimuksen mukaiseksi asetetun kohtuullisen, vähintään kahden (2) viikon määräajan kuluessa saatuaan tilaajalta tätä tarkoittavan kirjallisen huomautuksen, joka sisältää esitetyn rikkomuksen yksilöinnin.

Jos edellisessä kappaleessa tarkoitettu sopimusehtojen rikkominen on toistuvaa eikä johdu ylivoimaisesta ja sopijapuolesta riippumattomasta syystä, on toisella sopijapuolella oikeus purkaa sopimus välittömästi. Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus, jos liikenteenharjoittaja joutuu konkurssitilaan tai muutoin sellaiseen taloudelliseen tilaan, ettei se pysty asianmukaisesti täyttämään sopimuksen velvoitteita, ellei liikenteenharjoittaja tai sen oikeudenomistaja tilaajan esittämän vaatimuksen jälkeen kohtuullisessa ajassa saata toimintaansa sopimuksen mukaiseksi.

Tilaaajalla on oikeus purkaa sopimus myös, jos

- liikenteenharjoittaja menettää laki liikenteen palvelusta 320/2017 mukaisen kelpoisuutensa henkilöliikenteen harjoittamiseen, tai liikenteestä vastaava henkilö on menettänyt kokonaan tai joltain osin liikennepalvelulaissa säädetyt kelpoisuusehdot eikä hänen tilalleen ole asetettu ao. edellytykset täyttävää henkilöä, tai
- liikenteenharjoittaja on tuomittu lainvoimaisella päätöksellä liikenteen harjoittamiseen liittyvästä lainvastaisesta teosta, jota ei ole pidettävä vähäisenä, tai
- liikenteenharjoittaja on syyllistynyt ammattitoiminnassaan vakavaan virheeseen, jonka tilaaja voi näyttää toteen, tai
- liikenteenharjoittajalle myönnetty liikennelupa päättyy kesken sopimuskauden eikä lupaa uusita taikka lupaan ei myönnetä liikennöitsijän liikenteenhoidon edellyttämää automäärän lisäystä, tai
- liikenteenharjoittaja on laiminlyönyt verojen ja lakisääteisten sosiaali- ja vakuutusmaksujen suorittamisen siten, ettei laiminlyöntiä ole pidettävä merkitykseltään vähäisenä.

Liikenteenharjoittaja voi ilman eri perustelua irtisanoa sopimuksen tarjouspyynnössä kuvattuna aikana.

Irtisanomisaika on kaksitoista (12) kuukautta.

Liikenteenharjoittajalla on oikeus välittömästi purkaa sopimus, jos tilaaja laiminlyö maksuvelvollisuutensa tai muutoin olennaisesti rikkoo sopimusta, eikä tilaaja korjaa laiminlyöntiään viivytyksettä saatuaan siitä liikenteenharjoittajalta kirjallisen huomautuksen.

Mikäli liikenteenharjoittaja ei hyväksy edellä mainitussa "Liikenteen suunnittelu ja liikenteen muutokset" tarkoitettua määrärahojen supistumiseen perustuvaa liikenteen muutosta, liikenteenharjoittajalla on oikeus välittömästi purkaa sopimus. Mikäli sopimus purkautuu tällä perusteella, ei kummallakaan sopijapuolella ole oikeutta vahingonkorvaukseen.

Sopijapuolen tulee ryhtyä toimenpiteisiin sopimuksen purkamiseksi viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa neuvottelujen päättämisestä. Muussa tapauksessa purkamiseen oikeutetun sopijapuolen katsotaan menettäneen oikeutensa sopimuksen purkamiseen tällä perusteella. Sopimus purkautuu kuukauden kuluttua siitä, kun tätä koskeva purkuilmoitus on annettu tiedoksi toiselle sopijapuolelle. Sopimuksen purkautuessa on sopimusta rikkonut sopijapuoli myös velvollinen korvaamaan vastapuolelleen tai kolmannelle osapuolelle mahdollisesti aiheuttamansa välittömän vahingon. Jos sopimus on purkautunut liikenteenharjoittajan vastuulla olevasta syystä, voidaan liikennöinnistä maksettavaa korvausta käyttää liikenteenharjoittajaa enempää kuulematta myös vahingonkorvaussaatavan kuittaamiseen.

Jos sopimus purkautuu sellaisen olosuhdemuutoksen johdosta, jonka ei voida katsoa johtuvan sopijapuolista, kummallakaan sopijapuolella ei ole oikeutta vahingonkorvaukseen. Sopijapuolilla ei kuitenkaan ole oikeutta sopimuksen purkamiseen, jos sopimuksen noudattamatta jättäminen johtuu sodasta, liikekannallepanosta, poikkeuksellisista luonnonvoimista tai muusta vaikutuksiltaan niihin verrattavasta sopijapuolesta riippumattomasta ylivoimaisesta esteestä.

16. Sulkeminen tarjouskilpailujen ulkopuolelle

Liikenteenharjoittaja voidaan sulkea määräajaksi, enintään kahdeksi (2) vuodeksi liikenteen järjestämistä koskevien tarjouskilpailujen ulkopuolelle, jos joko tilaajan tai jonkin muun toimivaltaisen viranomaisen järjestämien tarjouskilpailujen tai suorahankinnan perusteella tehdyn sopimuksen purkautuminen on johtunut liikennöitsijästä johtuvasta syystä.

17. Liikenteen muutokset

Neuvoteltuaan liikennöitsijän kanssa ostaja voi tehdä vähäisiä muutoksia kohteen sopimuksen mukaiseen vuotuiseseen ajokilometrien määrään siten, että lisäys tai vähennys on enintään 5 % vuodessa ja 10 % koko sopimuskauden aikana, mikäli olosuhteet tai liikenteen järjestämisen edellytykset ovat muuttuneet niin, että liikennettä ei ole tarkoituksenmukaista tai mahdollista hoitaa sovitulla tavalla. Tässä mainituista muutoksista ostajan tulee ilmoittaa liikennöitsijälle viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen niiden toteuttamista.

Liikenteen muutokset eivät saa vaikeuttaa tai estää liikennöitsijän muuta liikennettä koskevien velvoitteiden hoitamista. Muutoksia tehtäessä on otettava huomioon työehtosopimusten ja työsopimusten työaikaa koskevat määräykset.

Poiketen siitä mitä edellä tässä kohdassa on todettu oikeudesta liikenteen muuttamiseen, ostajalla on mainitun lisäksi oikeus neuvoteltuaan liikennöitsijän kanssa vähentää ostettavan liikenteen vuotuista ajokilometrimäärää enintään 50 % vuodessa, jos kunnan talousarviossa tarkoitukseen varatut määrärahat vähenevät merkittävästi.

18. Sopimuksen siirtäminen

Sopimus voidaan siirtää toiselle liikenteenharjoittajalle esimerkiksi liiketoimintakaupan yhteydessä. Tämä edellyttää aina kuitenkin tilaajan etukäteishyväksyntää. Jos sopimuskauden aikana tilaajana olevan toimivaltaisen viranomaisen toimivalta-alue muuttuu siten, että sopimuksen mukainen liikenne tulee kuulumaan toiselle toimivaltaiselle viranomaiselle, koskevat nämä yleiset ehdot myös tilaajana olevalta toimivaltaiselta viranomaiselta toiselle siirtyvää liikennettä.

19. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja soveltamista koskevat erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan sopijapuolten välisin neuvotteluin. Mikäli tämä ei johda sopijapuolia tyydyttävään lopputulokseen, ratkaistaan erimielisyydet tilaajan toimipaikan käräjäoikeudessa.

**Mikkeli – Ristiina – Pellos -joukkoliikennepalvelu sopimuskaudelle 2021-2026
(+optio 2v.)****LIITE****KALUSTOVAATIMUKSET**

Liikennöinnissä käytettävän kaluston on oltava joukkoliikennepalveluun soveltuvaa. Kaluston on vastattava siltä sopimuksessa ja sen liitteissä edellytetyistä matkustajakapasiteetti-, enimmäisikä-, turvallisuus- ja ympäristöystävällisyysvaatimuksia. Ajoneuvojen on oltava aina pestyjä, siivottuja, huollettuja ja matkustusolosuhteiltaan miellyttäviä matkustajille.

Kaikkiin liikennettä ajaviin autoihin asetetaan ja määritellään viranomaistunnukset. Liikennöitsijän nimi tai tunnistettavissa oleva liikemerkki tulee näkyä auton molemmilla ulkosivuilla sekä sisällä selvästi havaittavassa paikassa.

Liikennöitsijä voidaan velvoittaa muuttamaan kohteen liikennöinnissä käytettävä kalusto sopimusaikana tilaajan vaatiman tilaajaväriytysohjeen mukaiseksi. Tilaaja vastaa tällöin tilaajaväriytyksen määrittelystä sekä muutoksen aiheuttamista kustannuksista.

Matkustajakapasiteetti

- Kohteen säännölliseen liikennöintiin vaaditaan enimmillään kolme (3) linja-autoa. Yhdellä koulupäivien aamuvuorolla tarvitaan kolme autoa, muina aikoina kaksi. Ajoneuvojen matkustajakapasiteetti on oltava:
 - yksi (1) linja-auto vähintään 45 matkustajapaikkaa
 - yksi (1) linja-auto vähintään 35 matkustajapaikkaa
 - yksi (1) linja-auto vähintään 14 matkustajapaikkaa
 - mahdollisten häiriötilanteiden varalle liikennöitsijällä tulee olla yksi vähintään 45-paikkainen vara-auto.

Matkustajamäärä vaihtelee vuoroittain. Autoja on käytettävä siten että kaikille vuoron matkustajille on istumapaikka.

Muut vaatimukset

- Istuinten on oltava pehmustetut.
- Tavaratilan tulee olla sellainen, johon mahtuvat kokoon taitetut lastenvaunut, kokoon taitettu pyörätuoli, polkupyörä, sukset tms. taikka auton keski- tai takaoven yhteydessä tulee olla 1 lastenvaunupaikka
- Autossa tulee olla selkeä, valaistu linja- tai reittinäyttö tuulilasin yläpuolella. Linja-auton etuosassa on oltava näkyvällä paikalla pysähtyy-valo, joka esitetään erillisellä näyttölaitteella, jossa lukee joko "Pysähtyy tai "STOP". "Täynnä" teksti voidaan esittää etulinjakilvessä linjanumeron kanssa vuorotellen.
- Autossa tulee olla pysähtymistä ilmaiseva ääni- ja valomerkki
- Aikataulujen ja esitteiden jakelukorin tai vastaavan tulee olla sijoitettu auton etuosaan matkustajien kulkureitin varrelle. Koreihin tulee mahtua A5-kokoinen materiaali.
- Käytettävän kaluston tulee olla siistiä. Ikkunoiden ja penkkiverhoilujen tulee olla ehjät.
- Kaikissa linja-autossa on oltava SFS 5997 standardin tai muualla ETA- maassa sovellettavien vastaavien standardien tai vaatimuksien mukainen automaattinen palonsammutusjärjestelmä.
- Palonsammutusjärjestelmä on huollettava säännöllisesti, vähintään vuosittain. Huollot on dokumentoitava ja asiakirjat on pyydettäessä esitettävä tilaajalle.
- Kaikki liikenteeseen käytettävät linja-autot tulee varustaa riittävällä määrällä sammutusaukkoja sekä moottori- että lisälämmitintilaan. Busseissa tulee olla myös vähintään 1 kpl 6 kg:n sammuttimia kuljettajatilän läheisyydessä näkyvällä paikalla.
- Liikennöitsijän on raportoitava kaikki bussipalot ja ns. läheltä piti -tapaukset tilaajalle.
- Kaikissa Mikkelin kaupungin ostaman liikenteen linja-autoissa on oltava alkolukko ajonestolaitteena. Alkolukossa on oltava myös resetointiominaisuus, jota käyttämällä alkolukko vaatii uuden puhalluksen kuljettajan vaihdon yhteydessä.

Käyttövoima- ja päästövaatimukset

Liikennöitsijältä edellytetään yhden, vähintään 35-paikkaisen kaasukäyttöisen linja-auton käyttöönottoa kohteen päivittäiseen liikennöintiin. Kaasubussilla tulee suorittaa merkittävä osa kohteen liikennöintisuoritteista. Kaluston korjaustöiden ja huoltojen aikana voidaan tästä vaatimuksesta väliaikaisesti poiketa. Vaaditun kaasubussin on oltava tehdasvalmisteinen kaasubussi. Jälkikäteen asennettua kaasujärjestelmää ei hyväksytä.

Kaasubusseille soveltuva tankkauspaikka avataan Mikkelin Tuskuun Insinöörinkadulle kesän 2021 alussa. Etelä-Savon Energia Oy:n rakentamalta asemalta tulee saamaan paikallisesti tuotettua paineistettua biokaasua (CBG) ja sekä paineistettua että nesteytettyä maakaasua (CNG/LNG) liikennekäyttöön. Tässä kilpailutuksessa edellytetyssä kaasubussissa on käytettävä biokaasua. Mikäli biokaasun saatavuudessa esiintyy häiriöitä, voidaan ajoneuvossa käyttää varavoimana maakaasua. Liikennöitsijän on puolivuositain tai erikseen pyydettäessä raportoitava Tilajalle biokaasun käytöstä.

Kohteen liikennöinnissä käytettävien diesel-ajoneuvojen edellytetään täyttävän vähintään euro 5 -luokan päästövaatimukset. Vara-auton on täytettävä euro 4 -luokan päästövaatimukset.

Tarjouskilpailun voittaneen liikennöitsijän on esitettävä tilaajalle suunnitelma kaasubussin hankinta- tai käyttöönottoaikataulusta heti tarjouskilpailun lopputuloksen tultua lainvoimaiseksi.

Mikäli kaasuauton hankinnan/käyttöönoton katsotaan viivästyvän Liikennöitsijästä johtuvasta syystä, voi Tilaaja pienentää koko kohteen liikennöintikorvausta 5 % siltä ajalta, jolloin kaasuauto ei ole käytettävissä.

Kaluston ikä

Liikennöinnissä käytettävän kaluston yksittäisen auton maksimi-ikä saa olla enintään 10 vuotta (16 tai vähemmän matkustajapaikkoja) ja enintään 12,0 vuotta (yli 16 matkustajapaikkaa). Vara- ja/tai apuauton maksimi-ikä saa olla 14 vuotta. Vara-auton käyttö on aina erikseen ilmoitettava ja perusteltava Tilaajalle.

Ajoneuvon ikä lasketaan ensirekisteröintiajankohdasta (käyttöönottokuukaudesta alkaen). Yläikärajoite koskee kutakin sopimuksen mukaista liikennöintivuotta erikseen.

Uudelleenkorittamisella ei voi vaikuttaa ajoneuvon iän laskentaan tämän sopimuksen mukaisessa liikenteessä.

Liikennöitsijän tulee toimittaa Tilaajalle sopimuksen mukaisesti kalustoluettelo käytettävästä kalustosta kaksi kertaa vuodessa sekä aina ennen kuin kalusto muuttuu sopimuskauden aikana.

Ajoneuvolaitteet

Rahastuksessa käytettävät laitteet on sijoitettava tilaajan ohjeiden mukaisesti. Linja-autoissa on oltava asennusvalmius tiedossa oleville laitteille. Lippu- ja maksujärjestelmävaatimukset on tarkemmin esitetty erillisessä liitteessä.

Autoissa tulee olla GPS- ominaisuudella varustettu puhelin. Puhelin on oltava ajon aikana kytkettynä päälle ja GPS- signaalia tuottavassa toimintamuodossa. Liikennöitsijän tulee ilmoittaa puhelinnumeromuutoksesta viiveettä tilaajalle. Tilaajalla on rajoittamaton ja pysyvä reaaliaikaisen GPS- ja ajoneuvolaitteiden ja informaatiojärjestelmän sisältämien tietojen hyödyntämis-, käyttö-, ja luovutusosoikeus. Tilaajalla on oikeus liittää ajoneuvot reaaliaikaisen seurantajärjestelmän piiriin. Liikennöitsijällä on oikeus käyttää järjestelmän tietoja omassa käytössään. Liikennöitsijän tulee ilmoittaa puhelinnumeromuutoksesta viiveettä tilaajalle.

TARJOUS 294741

Tarjouspyyntö

294741 / Mikkelin – Ristiina – Pellos joukkoliikennepalvelun hankinta 5.6.2021 - 31.5.2026 + optio 2 v

Tarjouksen lähettäjä

Soisalon Liikenne Oy
F110050159
Nissinen Ilkka
Mestarintie 3, 78200 Varkaus
0207411090
ilkka.nissinen@soisalonliikenne.com

Tarjouskilpailun yhteyshenkilö

Ilkka Nissinen 040-1719645

Sähköpostiosoite jonne hankintapäätös lähetetään

ilkka.nissinen@soisalonliikenne.com

Tarjouksen lähetystiedot

Lähetetty:

07.10.2020 11:28 Tarjouspalvelu -toimittajaportaalista
(korvaa aikaisemmin 07.10.2020 10:15 lähetetyn tarjouksen)

Vastaanottaja:

Mikkelin kaupunki

Tarjouksen tiedot

Syötetyt tiedot hankinnan kohteesta

Mikkeli - Ristiina - Pellos joukkoliikennepalvelut 5.6.2021 - 31.5.2026 + optio 2 v	Soisalon Liikenne Oy
Joukkoliikennepalvelut 5.6.2021 - 31.5.2022	Annettu tieto
Yksikköhinta / vuosi	398 000,00 €
Hankittava määrä 1 vuosi	398 000,00 €
Liikennöinnistä maksettava korvaus muodostuu vuosihinnasta, joka ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa (alv 0 %). Liikenteen muutoksista johtuvien liikennöintikorvausten muutosten perusteeksi ilmoitetaan ajokilometrihinnat. Hinnat sidotaan Tilastokeskuksen linja-autoliikenteen kokonaisindeksiin tarjouspyynnössä kuvatulla tavalla.	
Maksettava lisäkilometrihinta M-P: 1,90 €/km alv 0 %	

Maksettava lisäkilometrihinta L: 2,30 €/km alv 0 %	
Maksettava lisäkilometrihinta S: 2,80 €/km alv 0 %	
Ryhmän hinta yht.	398 000,00 €
	Soisalon Liikenne Oy
Yhteiset kriteerit	Annettu tieto
Kalustoluettelo	Kalustoluettelo Pellos.xlsx
Hinta yhteensä	398 000,00 €

Muut ehdot

Tarjouksen voimassaoloaika: 07.04.2021

	Soisalon Liikenne Oy	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus
Tarjoaja on rekisteröitynyt Tilaajavastuu.fi / Luotettava Kumppani –palveluun	Kyllä		
Tilaajavastuulain mukaiset selvitykset			
Tarjoaja on merkitty ennakkoperintälain (1118/1996) mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain (1505/1993) mukaiseen arvonlisävelvollisten rekisteriin	Kyllä		
Tarjoajalla on kaupparekisteriote	Kyllä		
Tarjoajalla on todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus tai selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty	Kyllä		
Tarjoajalla on todistukset eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty	Kyllä		
Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista	Kyllä		
Todistus siitä, että yrityksellä on tapaturmavakuutuslain (608/1948) tarkoittama vakuutus	Kyllä		
Selvitys työterveyshuollon järjestämisestä.	Kyllä		
Tarjoajalla on voimassaoleva vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärä on riittävä toiminnan laajuus huomioon ottaen.	Kyllä		
Muut ehdot			

Tarjoajan on esitettävä tarjouksessaan mitä työehtosopimusta tai työehtosopimuksia yrityksessä tai sen alihankkijoiden toiminnassa noudatetaan ja mitä se tarkoittaa palkkatason ja muiden velvoitteiden osalta jos se ei noudatettavasta työehtosopimuksesta suoraan käy selville. Valtakunnallista Lonka-sopimusta sovelletaan linja-autohenkilökunnan työehtosopimuksen osana. Tarjoajan tulee ilmoittaa kuinka liikennettä hoitamaan mahdollisesti tarvittava lisähenkilöstö tullaan palkkaamaan.	Selvitys työehtosopimuksesta.doc
Tarjoaja vahvistaa, ettei se ole tämän tarjouskilpailun aikana syyllistynyt kilpailulain tarkoittamaan keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin) kyseistä palvelua koskevilla markkinoilla tilaajan toiminta-alueella.	Kyllä
Henkilöliikennelupa tai selvitys henkilöliikenneluvan saamisesta	joukkoliikennelupa2029.pdf
Liittäminen Kyytineuvon matkojenyhdistely -järjestelmään	Kyytineuvo.doc
Sopimusluonnos on tarjouspyynnön liitteenä ja tarjoaja sitoutuu sopimuksen ehtoihin jättämällä tarjouksen. Tarjoaja ei ole oikeutettu esittämään omia sopimusehtojaan tarjouksessa eikä sopimuksenteon yhteydessä. Tarjoajan tulee sitoutua tarjouspyynnön vaatimuksiin ja ehtoihin sellaisina kuin ne on tarjouspyynnössä, sopimusluonnoksessa ja muissa liitteissä esitetty.	Kyllä
Tarjoajan luottoluokituksen tulee olla vähintään tyydyttävä A ja tarjoajan riskiluokituksen tulee olla vähintään RL 1 – RL 3. Voittaneen tarjoajan/tarjoajien on osoitettava luottokelpoisuutensa pyydettyä toimittamalla tarjoajalle viimeisimmät tilinpäätöstiedot, tiedot omavaraisuusasteesta sekä mahdolliset maksuhäiriötiedot tai Suomen Asiakastieto Oy:n luottoluokitustiedot.	Kyllä
Varikkopalvelut: Tarjouksessa ilmoitetaan varikkopalvelujen sijainti tai jos liikennöitsijälle ei ole nykyisin varikkoa toimialueella, niin suunnitelma varikkopalveluiden järjestämisestä sopimuskauden aikana. Ennen sopimuskauden käynnistymistä tulee toimittaa selvitys varikkopalveluiden järjestämisestä.	Selvitys varikkopalveluista Mikkeli.doc
Joukkoliikenteen turvaamiseksi myös poikkeusolojen aikana, liikennöitsijä on velvollinen hakemaan ennen sopimuskauden alkua puolustusvoimilta ns. VAPpäättökseen liikenteen järjestämiseen tarvittavan henkilöstön osalle.	Kyllä

ESPD

II osa: Tarjoajaa koskevat tiedot

A: TARJOAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Nimi:

Soisalon Liikenne Oy

Alv-numero (jos sellainen on):

F110050159

Jos alv-numeroa ei ole, annetaan tarvittaessa muu kansallinen tunnistenumero, jos sellainen vaaditaan ja jos sellainen on

Katuosoite:

Mestarintie 3 78200 Varkaus

Postinumero:

78200

Paikkakunta:

Varkaus

Maa:

Suomi

Yhteyshenkilö tai -henkilöt:

Ilkka Nissinen

Puhelin:

0401719645

Sähköposti:

ilkka.nissinen@soisalonliikenne.com

Internetosoite (verkko-osoite) (jos sellainen on):

www.soisalonliikenne.com

Onko tarjoaja mikroyritys taikka pieni tai keskisuuri yritys?

Kyllä

Onko tarjoaja merkitty mahdolliseen hyväksytyjen tarjoajien viralliseen luetteloon tai onko sillä vastaava sertifikaatti (esim. kansallisen (esi-)karsintajärjestelmän perusteella)?

Ei

Osallistuuko tarjoaja hankintamenettelyyn yhdessä muiden kanssa?

Ei

Osat**Tarvittaessa osa(t), jo(i)ta koskevan tarjouksen tarjoaja haluaa tehdä:****B: TARJOAJAN EDUSTAJIA KOSKEVAT TIEDOT****Koko nimi:**

Ilkka Juhani Nissinen

Asema:

Toimitusjohtaja

Katuosoite:

Mestarintie 3

Postinumero:

78200

Paikkakunta:

Varkaus

Maa:

Suomi

Puhelin:

040-1719645

Sähköposti:

ilkka.nissinen@soisalonliikenne.com

Tarvittaessa edustusta koskevia lisätietoja:**(edustuksen muoto, laajuus, tarkoitus jne.):**

Toimitusjohtaja

C: MUIDEN YKSIKÖIDEN VOIMAVAROJEN HYVÄKSI KÄYTTÄMISTÄ KOSKEVAT TIEDOT**Käyttääkö tarjoaja hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja täyttääkseen IV osassa esitetyt valintaperusteet ja V osassa esitetyt perusteet ja (mahdolliset) säännöt?**

Ei

D: SELLAISIA ALIHANKKIJOITA KOSKEVAT TIEDOT, JOIDEN VOIMAVAROJA TARJOAJA EI KÄYTÄ HYVÄKSI

Aikooko tarjoaja teettää osan hankintasopimuksesta kolmansilla osapuolilla?

Ei

III osa: Poissulkemisperusteet**A: TUOMIOIHIN LIITTYVÄT PERUSTEET****Osallistuminen rikollisjärjestön toimintaan**

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu rikollisjärjestön toimintaan osallistumisesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Korruptio

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu lahjonnasta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Petokset

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu petoksesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Terrorismirikokset tai terroritoimintaan liittyvät rikokset

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu terrorismirikoksesta tai terroritoimintaan liittyvästä rikoksesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Rahanpesu tai terrorismin rahoitus

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu rahanpesusta tai terrorismin rahoituksesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Lapsityövoima ja muut ihmiskaupan muodot

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu lapsityövoiman käytöstä tai muista ihmiskaupan muodoista lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

B: VEROJEN TAI SOSIAALITURVAMAKSUJEN MAKSAMISEEN LIITTYVÄT PERUSTEET**Verojen maksu**

Onko tarjoaja rikkonut verojen maksamiseen liittyviä velvoitteitaan joko maassa, johon toimija on sijoittautunut, tai hankintaviranomaisen tai -yksikön jäsenvaltiossa, jos se on muu kuin sijoittautumismaa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Sosiaaliturvamaksujen maksaminen

Onko tarjoaja rikkonut sosiaaliturvamaksujen maksamiseen liittyviä velvoitteitaan joko maassa, johon toimija on sijoittautunut, tai hankintaviranomaisen tai -yksikön jäsenvaltiossa, jos se on muu kuin sijoittautumismaa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

C: MAKSUKYVYTTÖMYYTEEN, ETURISTIRIITOIHIN TAI AMMATIN HARJOITTAMISESSA TAPAHTUNEeseen VIRHEeseen LIITTYVÄT PERUSTEET**Ympäristölainsäädännön mukaisten velvoitteiden rikkominen**

Onko tarjoaja rikkonut oman tietonsa mukaan ympäristölainsäädännön mukaisia velvoitteitaan?

Ei

Sosiaalilainsäädännön mukaisten velvoitteiden rikkominen

Onko tarjoaja rikkonut oman tietonsa mukaan sosiaalilainsäädännön mukaisia velvoitteitaan?

Ei

Työlainsäädännön mukaisten velvoitteiden rikkominen

Onko tarjoaja rikkonut oman tietonsa mukaan työlainsäädännön mukaisia velvoitteitaan?

Ei

Konkurssi

Onko tarjoaja konkurssissa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Maksukyvyttömyys

Onko tarjoajan osalta käynnistetty maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettelyjä?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Järjestelyt velkojen kanssa

Onko tarjoajalla järjestelyjä velkojen kanssa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Kansallisesta lainsäädännöstä johtuva konkurssia tai muuta sellaista vastaava tilanne

Onko tarjoaja kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvasta samankaltaisesta menettelystä johtuvassa konkurssissa tai muuta sellaista vastaavassa tilanteessa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Varat selvitysmiehen hallinnassa

Ovatko tarjoajan varat selvitysmiehen tai tuomioistuimen hallinnassa?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Liiketoiminta on keskeytetty

Onko tarjoajan liiketoiminta keskeytetty?

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

Syyllyminen ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen

Onko tarjoaja syylistynyt ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen?

Ei

Toisten tarjoajien kanssa kilpailun vääristämiseksi tehdyt sopimukset

Onko tarjoaja tehnyt muiden tarjoajien kanssa sopimuksia, joilla pyritään vääristämään kilpailua?

Ei

Talouden toimijan hankintamenettelyyn osallistumisesta johtuvat eturistiriidat

Onko tarjoaja tietoinen eturistiriidoista, joita sen hankintamenettelyyn osallistumisesta aiheutuu kansallisen lainsäädännön, asiaankuuluvan hankintailmoituksen tai hankinta-asiakirjojen perusteella?

Ei

Välitön tai välillinen osallistuminen tämän hankintamenettelyn valmisteluun

Onko tarjoaja tai tarjoajaan liittyvä yritys antanut hankintaviranomaiselle tai -yksikölle neuvoja tai muulla tavoin osallistunut hankintamenettelyn valmisteluun?

Ei

Ennenaikainen irtisanominen, vahingonkorvaukset tai muut vastaavat seuraamukset

Onko tarjoajalla kokemuksia siitä, että aikaisempi hankintasopimus, hankintayksikön kanssa tehty aikaisempi hankintasopimus tai aikaisempi käyttöoikeussopimus on irtisanottu ennenaikaisesti tai että kyseisen aikaisemman sopimuksen yhteydessä on vaadittu vahingonkorvauksia tai määrätty muita vastaavia seuraamuksia?

Ei

Syyllystyminen väärrien tietojen antamiseen tai tietojen antamatta jättämiseen, valmiudet toimittaa vaaditut asiakirjat ja tätä menettelyä koskevien tietojen luottamuksellisten tietojen saaminen

Koskeeko tarjoajaa jokin seuraavista tilanteista? a) on syyllistynyt vakavaan väärään tulkintaan antaessaan poissulkemisperusteiden puuttumisen tai valintaperusteiden täyttymisen tarkistamiseen vaadittuja tietoja, b) on jättänyt antamatta tällaisia tietoja, c) ei ole kyennyt toimittamaan viiveettä hankintaviranomaisen tai -yksikön vaatimia liiteasiakirjoja, ja d) on yrittänyt vaikuttaa hankintaviranomaisen tai -yksikön päätöksentekoprosessiin asiattomalla tavalla tai hankkinut luottamuksellista tietoa, joista voisi olla sille hankintamenettelyssä asiaankuulumatonta etua, taikka on tuottamuksellisesti toimittanut harhaanjohtavia tietoja, joilla voi olla merkittävä vaikutus poissulkemista, valintaa tai myöntämistä koskeviin päätöksiin?

Ei

D: PUHTAASTI KANSALLISET POISSULKEMISPERUSTEET

Onko tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävää henkilöä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu työturvallisuusrikoksesta, työaikaosuojelurikoksesta, työsyrynnästä, kiskonnantapaisesta työsyrynnästä, työntekijöiden järjestäytymisvapauden loukkaamisesta tai luvattoman ulkomaisen työvoiman käytöstä.

Ei

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Ei

VI osa: Loppulausumat**LOPPULAUSUMAT**

Tarjoaja ilmoittaa, että tiedot, jotka annetaan osissa II–V, ovat asianmukaisia ja oikeita ja että ne on esitetty täysin tietoisina siitä, mitä väärin tietojen antamisesta seuraa.

Tarjoaja ilmoittaa virallisesti pystyvänsä toimittamaan pyynnöstä ja viipymättä ilmoitetut todistukset ja muut asiakirjanäytön muodot, lukuun ottamatta seuraavia tilanteita:

a) hankintaviranomaisella tai -yksiköllä on mahdollisuus hankkia kyseiset täydentävät asiakirjat suoraan minkä tahansa jäsenvaltion kansallisesta tietokannasta, joka on käytettävissä maksutta (sillä edellytyksellä, että tarjoaja on toimittanut tarvittavat tiedot (verkko-osoitteen, todistuksen antaneen viranomaisen tai elimen nimi, asiakirjojen täsmälliset viitetiedot), jotta hankintaviranomainen tai -yksikkö voi tehdä sen. Tähän on pyydettyä asiaankuuluva kyseistä tiedonsaantia koskeva suostumus), tai

b) hankintaviranomaisella tai -yksiköllä on jo kyseiset asiakirjat hallussaan (direktiivin 2014/24/EU 59 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan kansallisesta täytäntöönpanosta riippuen) viimeistään 18. lokakuuta 2018.

Tarjoaja suostuu siihen, että hankintayksikölle annetaan asiakirjat, jotka täydentävät tämän yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan annettuja tietoja, hankintamenettelyssä.

Päivämäärä:

15.09.2020 00:00

Paikka:

Varkaus

KALUSTOLUETTELO

Kohteen liikennöintiin tarjoamme seuraavan bussin:

MB, Sprinter

Rek.nro: YLI-444

vuosimalli: 2019

Paikkaluku: 22

Ovien määrä: 1

Euro 5

Hankimme kohteen liikennöintiin uutta kalustovaatimukset täyttävää kalustoa:

Scania K 280 IB 4X2 Interlink LD 12,0 (Euro 6 / 9L kaasumoottori)

Paikkaluku: 51

Ovien määrä: 1 + 2 + 0

Lisäksi kalustovaatimukset täyttävä 35 / 50 paikkainen bussi.

VARAKALUSTO

Mahdollisten häiriötilanteiden varalle vara-autona toimii:

Volvo 9700H

Rek.nro: EPA-298

Vuosimalli: 2008

Paikkaluku: 49+1

Ovien määrä: 2

Euro 5

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 130

Mikkeli – Ristiina – Pellos joukkoliikennepalvelun hankinta 5.6.2021 - 31.5.2026 + optio 2 v

MliDno-2020-1242

Valmistelija / lisätiedot:

Aki Taavitsainen, Janne Skott, Liisa Heikkinen
aki.taavitsainen@mikkeli.fi, janne.skott@mikkeli.fi, Liisa.Heikkinen@mikkeli.fi
logistiikkapäällikkö, vs. taloussuunnittelupäällikkö, joukkoliikenneinsinööri

Liitteet

- 1 Liite Kyltk Palvelusopimus luonnos Mikkeli-Ristiina-Pellos
- 2 Liite Kyltk Vertailutaulukko 294741

Hankinnan kohteena on Mikkeli-Ristiina-Pellos -joukkoliikennepalvelujen hankinta. Kilpailutusasiakirjat on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnan kokouksessa 16.6.2020 § 79. Hankinnan erityispiirteet on tunnistettu. Hankinta-arvo ylittää EU-kynnysarvon. Sopimuskausi on 5.6.2021 - 31.5.2026 ja lisäksi on mahdollisuus kahden vuoden optioon ajalla 1.6.2026 - 31.5.2028.

Tarjoukset pyydettiin 2.9.2020 päivätyllä tarjouspyynnöllä nro 294741 HILMA-ilmoituskanavan ja Tarjouspalvelun kautta. Hankintamenettely oli avoin. Määräaikaan 7.10.2020 mennessä saatiin 5 tarjousta. Tarjouspyynnön mukaisesti päätöksenteon perusteena on alin joukkoliikennepalvelun vuosihinta. Jätetyt tarjoukset täyttävät tarjouspyynnön kelpoisuusvaatimukset.

Tuotettaessa joukkoliikennepalvelut bruttosopimuksen perusteella liikenteen tilaaja suunnittelee reitit ja aikataulut ja saa kaikki lipputulot. Liikenteenharjoittajalle maksetaan sopimuksen mukaisesta liikennöinnistä korvausta. Korvauksen perusteena ovat liikenteen hoidon vaatimat ja täysimääräisesti toteutuneet suoritteet. Korvaus suoritetaan kuukausittain jälkikäteen edellyttäen, että liikenteenharjoittaja on tallentanut ja toimittanut tilaajalle yhteenvedon edellisen kuukauden ajamattomista lähdöistä määräaikaan mennessä sekä vaadittavat matkustajalaskenta- ja lipputulotiedot. Korvauksesta vähennetään ensin liikenteenharjoittajan matkustajilta keräämät lipputulot tilaajan määrittelemistä ja hinnoittelemista lipputuotteista.

Tarjouspyyntö- ja tarjousasiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa. Sopimusluonnos ja vertailutaulukko ovat liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä

Kaupunkiympäristölautakunta päättää, että Mikkeli-Ristiina-Pellos -joukkoliikennepalvelujen liikennöintisopimus solmitaan liitteenä olevan kokonaishintavertailun mukaisesti ja alimman hinnan perusteella Tilausliikenne Himanen Oy:n kanssa ajalle 5.6.2021 - 31.5.2026. Sopimuksen vuosihinta on 378 969,00 euroa alv 0 %.

Kaupunkiympäristölautakunta valtuuttaa teknisen johtajan allekirjoittamaan sopimuksen ja päättämään mahdollisesta option käyttöönotosta ajalla 1.6.2026 - 31.5.2028.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Tarjouksen hyväksymisestä tehty päätös ei vielä muodosta sopimusta, vaan sopimus syntyy vasta sopimisasiakirjan allekirjoituksilla.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Tarjouksen jättäneet, henkilöliikennepalvelut, hankintapalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Tarkastetusta pöytäkirjasta jäljennetyn otteen oikeaksi todistaa
Mikkelissä
29.10.2020

Juha Ruuth
hallintopäällikkö

Tiedoksianto asianosaiselle

Hankintapalvelut välittää pöytäkirjaotteen tiedoksi tarjouksen jättäneille Cludia
Kilpailutus -järjestelmän kautta 29.10.2020.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§130

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (*hankintaoikaisu*). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

1 OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusoikeus

Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Mikkelin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös postitse tai sähköisesti. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua. Hankintaoikaisuvaatimuksen vireille tulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan *vastaanottajan* saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Mikkelin kaupunki /Kaupunkiympäristölautakunta.

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 8–10, 50100 Mikkeli
Postiosoite: PL 33, (Raatihuoneenkatu 8–10), 50101 Mikkeli
Faksinumero: 015 36 6583
Sähköpostiosoite: kirjaamo@mikkeli.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-16 ja arkipyhien aattona sekä kesä-elokuussa maanantaista perjantaihin klo 9-15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla:

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu,
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi,
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksen tekijän on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian käsittelemiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mikkelin kaupungin kirjaamosta.

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 8–10
Postiosoite: PL 33, (Raatihuoneenkatu 8–10), 50101 Mikkeli
Faksinumero: 015 36 6583
Puhelinnumero: 044 794 2033 / 015 1941 (vaihe)
Sähköpostiosoite: kirjaamo@mikkeli.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-16 ja arkipyhien aattoina sekä kesä-elokuussa maanantaista perjantaihin klo 9-15.

2 VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että asianosainen on saanut hankintapäätöksen tiedoksi ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Hankintaohjauksen vireille tulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan *vastaanottajan* saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Osoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Puhelinnumero: 029 56 43300
Markkinaoikeuden asiakaspalvelu on avoinna arkisin 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
3. vaatimuksen perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä markkinaoikeudelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi markkinatuomioistuimien valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksen tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on toimitettava osoitteeseen:

Mikkelin kaupunki/Kaupunkiympäristölautakunta
Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 8–10, 50100 Mikkeli
Postiosoite: PL 33, (Raatihuoneenkatu 8–10), 50101 Mikkeli
Faksinumero: 015 36 6583
Sähköpostiosoite: kirjaamo@mikkeli.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-16 ja arkipyhien aattoina sekä kesä-elokuussa maanantaista perjantaihin klo 9-15.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, mikä on määrätty mainitun lain 2 §:ssä. Saman lain 5 §:ssä on määräys niistä asioista, joista ei peritä oikeudenkäyntimaksua.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mikkelin kaupungin kirjaamosta.

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 8–10
Postiosoite: PL 33, (Raatihuoneenkatu 8–10), 50101 Mikkeli
Faksinumero: 015 36 6583
Puhelinnumero: 044 794 2033 / 015 1941 (vaihde)
Sähköpostiosoite: kirjaamo@mikkeli.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-16 ja arkipyhien aattoina sekä kesä-elokuussa maanantaista perjantaihin klo 9-15.

TARJOUSTEN VERTAILUTAULUKKO

294741 / Mikkelin kaupunki – Ristiina – Pellos joukkoliikennepalvelun hankinta 5.6.2021 -
31.5.2026 + optio 2 v

Halvin hinta

Vertailuun valittuja tarjouksia yhteensä: 5

Yhteiset kriteerit/tiedot		Ihastjärven Linja Oy Pellos		Savonlinja Oy		Soisalon Liikenne Oy		Tilausliikenne Hivanen Oy Mikkelin-Ristiina-Pellos joukkoliikennepalveluhankinta 5.6.21-31.5.2026		Tilausliikenne Veijo Pulkka Oy	
Kalustoluettelo		002.jpg		Kalustoluettelo Mikkelin kaupunki Mikkelin-Ristiina-Pellos 5.10.2020.pdf		Kalustoluettelo Pellos.xlsx		Kalustoluettelo.pdf		Kalustoluettelo.pdf	
Mikkeli - Ristiina - Pellos joukkoliikennepalvelut 5.6.2021 - 31.5.2026 + optio 2 v		Ihastjärven Linja Oy Pellos		Savonlinja Oy		Soisalon Liikenne Oy		Tilausliikenne Hivanen Oy Mikkelin-Ristiina-Pellos joukkoliikennepalveluhankinta 5.6.21-31.5.2026		Tilausliikenne Veijo Pulkka Oy	
Joukkoliikennepalvelut 5.6.2021 - 31.5.2022		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
Yksikköhinta		438600,00 EUR / vuosi		449000,00 EUR / vuosi		398000,00 EUR / vuosi		378969,00 EUR / vuosi		640000,00 EUR / vuosi	
Hankittava määrä 1 vuosi		438600,00 EUR		449000,00 EUR		398000,00 EUR		378969,00 EUR		640000,00 EUR	

Liikennöinnistä maksettava korvaus muodostuu vuosihinnasta, joka ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa (alv 0 %). Liikenteen muutoksista johtuvien liikennöintikorvausten muutosten perusteeksi ilmoitetaan ajokilometrihinnat. Hinnat sidotaan Tilastokeskuksen linja-autoliikenteen kokonaisindeksiin tarjouspyynnössä kuvatulla tavalla.									
Maksettava lisäkilometrihinta M-P: 1,90 €/km alv 0 %									
Maksettava lisäkilometrihinta L: 2,30 €/km alv 0 %									
Maksettava lisäkilometrihinta S: 2,80 €/km alv 0 %									
Kokonaishinta yhteensä		438600,00 EUR		449000,00 EUR		398000,00 EUR		378969,00 EUR	640000,00 EUR

3.

4.

2.

1.

5.

Tarjouspyynnön muut ehdot	Ihastjärven Linja Oy Pellos	Savonlinja Oy	Soisalon Liikenne Oy	Tilausliikenne Himanen Oy Mikkelin-Ristiina-Pellos joukkoliikenne palveluhankinta 5.6.21-31.5.2026	Tilausliikenne Veijo Pulkka Oy
Tarjoaja on rekisteröitynyt Tilaaajavastuu.fi / Luotettava Kumppani –palveluun	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Ei
Tilaaajavastuulain mukaiset selvitykset					
Tarjoaja on merkitty ennakkoperintälain (1118/1996) mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain (1505/1993) mukaiseen arvonlisävelvollisten rekisteriin	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Tarjoajalla on kaupparekisteriote	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Tarjoajalla on todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus tai selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä

Tarjoajalla on todistukset eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että eräänntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty	Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä	
Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista	Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä	
Todistus siitä, että yrityksellä on tapaturmavakuutuslain (608/1948) tarkoittama vakuutus	Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä	
Selvitys työterveyshuollon järjestämisestä.	Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä	
Tarjoajalla on voimassaoleva vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärä on riittävä toiminnan laajuus huomioon ottaen.	Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä	
Muut ehdot										
Tarjoajan on esitettävä tarjouksessaan mitä työehtosopimusta tai työehtosopimuksia yrityksessä tai sen alihankkijoiden toiminnassa noudatetaan ja mitä se tarkoittaa palkkatason ja muiden velvoitteiden osalta jos se ei noudatettavasta työehtosopimuksesta suoraan käy selville. Valtakunnallista Lonka-sopimusta sovelletaan linja-autohenkilökunnan työehtosopimuksen osana. Tarjoajan tulee ilmoittaa kuinka liikennettä hoitamaan mahdollisesti tarvittava lisähenkilöstö tullaan palkkaamaan.	AKT - Työehtosopimus Ihastjärven Linja Oy.docx		Selvitys työehtosopimuksesta ja henkilöstöstä Mikkelin kaupunki Mikkelin Ristiina-Pellos 5.10.2020.pdf		Selvitys työehtosopimuksesta.doc		Selvitys työehtosopimuksesta ja lisähenkilöstön palkkauksesta .pdf		TES.pdf	
Tarjoaja vahvistaa, ettei se ole tämän tarjouskilpailun aikana syyllistynyt kilpailulain tarkoittamaan keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin) kyseistä palvelua koskevilla markkinoilla tilaajan toiminta-alueella.	Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä	
Henkilöliikennelupa tai selvitys henkilöliikenneluvan saamisesta	001.jpg		Henkilöliikennelupa Euroopan yhteisö SL 1.6.2019-31.5.2029.pdf		joukkoliikennelupa2029.pdf		liikennelupa oy.pdf		Lupa.pdf	

Liittäminen Kyytineuvon matkojenyhdistely -järjestelmään		Kyytineuvon matkojen yhdistelykeskus Ihastjärven Linja Oy.docx		Tyhjä asiakirja 6.10.2020.pdf		Kyytineuvo.doc		ei sisältöä.pdf		MYK.pdf	
Sopimusluonnos on tarjouspyynnön liitteenä ja tarjoaja sitoutuu sopimuksen ehtoihin jättämällä tarjouksen. Tarjoaja ei ole oikeutettu esittämään omia sopimusehtojaan tarjouksessa eikä sopimuksenteon yhteydessä. Tarjoajan tulee sitoutua tarjouspyynnön vaatimuksiin ja ehtoihin sellaisina kuin ne on tarjouspyynnössä, sopimusluonnoksessa ja muissa liitteissä esitetty.		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä	
Tarjoajan luottoluokituksen tulee olla vähintään tyydyttävä A ja tarjoajan riskiluokituksen tulee olla vähintään RL 1 – RL 3. Voittaneen tarjoajan/tarjoajien on osoitettava luottokelpoisuutensa pyydettäessä toimittamalla tarjoajalle viimeisimmät tilinpäätöstiedot, tiedot omavaraisuusasteesta sekä mahdolliset maksuhäiriötiedot tai Suomen Asiakastieto Oy:n luottoluokitustiedot.		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä	
Varikkopalvelut: Tarjouksessa ilmoitetaan varikkopalvelujen sijainti tai jos liikennöitsijälle ei ole nykyisin varikkoa toimialueella, niin suunnitelma varikkopalveluiden järjestämisestä sopimuskauden aikana. Ennen sopimuskauden käynnistymistä tulee toimittaa selvitys varikkopalveluiden järjestämisestä.		Varikkopalvelut Mikkelin Ihastjärven Linja Oy.docx		Selvitys varikkopalveluista Mikkelin kaupunki 5.10.2020.pdf		Selvitys varikkopalveluista Mikkelin.doc		Selvitys varikkopalveluiden järjestämisestä.pdf		Varikko.pdf	
Joukkoliikenteen turvaamiseksi myös poikkeusolojen aikana, liikennöitsijä on velvollinen hakemaan ennen sopimuskauden alkua puolustusvoimilta ns. VAP-päätöksen liikenteen järjestämiseen tarvittavan henkilöstön osalle.		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä		Kyllä	

Lähettäjä: Heikkinen Liisa <Liisa.Heikkinen@mikkeli.fi>

Lähetetty: 9. kesäkuuta 2021 9:12

Vastaanottaja: Ilkka Nissinen <ilkka.nissinen@soisalonliikenne.com>

Aihe: VS: Himanen kaasuauto

Hei

Kyllä asiat käytiin hankinnan osalta läpi ja tilaaja on hyväksynyt muutoksen.

Liisa Heikkinen

Joukkoliikenneinsinööri

Mikkelin kaupunki / Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue

Puh. 044 794 2526

liisa.heikkinen@mikkeli.fi

Lähettäjä: Ilkka Nissinen <ilkka.nissinen@soisalonliikenne.com>

Lähetetty: keskiviikko 9. kesäkuuta 2021 8:59

Vastaanottaja: Heikkinen Liisa <Liisa.Heikkinen@mikkeli.fi>

Aihe: VS: Himanen kaasuauto

Hei.

Täyttääkö tarjouspyynnön vaatimukset istumapaikkojen osalta (muistelen, että istumapaikkavaatimus 35 kaasuautolle? Oliko tarjouspyynnössä mahdollisuus siirtymäaikaan kaluston hankkimista varten?

Ilkka Nissinen

0408258346

Lähettäjä: Heikkinen Liisa <Liisa.Heikkinen@mikkeli.fi>

Lähetetty: 9. kesäkuuta 2021 8:54

Vastaanottaja: Ilkka Nissinen <ilkka.nissinen@soisalonliikenne.com>

Aihe: VS: Himanen kaasuauto

Iveco 70C CNG Rapido Tourist - 29 istumapaikkaa + 1 oppaan istuin + kuljettaja tulee syyskuussa liikenteeseen

Liisa Heikkinen

Joukkoliikenneinsinööri

Mikkelin kaupunki / Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue

Puh. 044 794 2526

liisa.heikkinen@mikkeli.fi

Lähettäjä: Ilkka Nissinen <ilkka.nissinen@soisalonliikenne.com>

Lähetetty: tiistai 8. kesäkuuta 2021 17.03

Vastaanottaja: Heikkinen Liisa <Liisa.Heikkinen@mikkeli.fi>

Aihe: Himanen kaasuauto

Hei.

Millaisella kaasuautolla Tilausliikenne Himanen liikennöi Mikkeli-Pellos välillä?

Terveisin

Ilkka Nissinen

Soisalon Liikenne Oy

0402858346

● Asikainen Linda <linda.asikainen@mikkeli.fi>

torstai 12. elokuuta 2021 klo 12.20

Vastaanottajat: Kari Tossavainen; ilkka.nissinen@soisalonliikenne.com; **Kopio:** Poikolainen Tarja; Ruuth Juha; Heikkinen Liisa

[Lataa kaikki](#) • [Esikatsele kaikkia](#)

📄 Vastasit tähän viestiin.

📌 Tämä viesti on merkitty seurattavaksi.

Hei,

Ystävällisesti vastaamme tiedusteluihinne seuraavalla viestillä, pyytämienne liitteiden kera.

Selvitys:

Asianmukaisesti solmitun hankintasopimuksen jälkeen, Mikkelin kaupungin henkilöliikennepalvelujen päätös hyväksyä autokierron muutos sekä liikennöitsijän hankinta 30 -paikkaiselle kaasubussille oli erheellinen.

Tämän jälkeen Mikkelin kaupunki on neuvotellut liikennöitsijän kanssa, ja liikennöitsijä on neuvottelun tuloksena hankkinut kohteeseen vaatimuksen mukaisen 35 -paikkaisen kaasubussin. Liikennöintikohteeseen tulee käyttöön kaksi (2) kaasubussia; 30 - ja 35 -paikkaiset.

Sopimuksen mukainen 35 -paikkainen kaasubussi on otettu käyttöön 2.8.2021 alkaen; kts. kalustoluettelo (päivitetty 30.7.2021).

Mitä ystävällisimmin pahoittelemme aiheutunutta vaivaa, ja toivomme, että tämä selvitys vastaa kysymyksiinne. Meille yhdenvertainen ja sopimusten mukainen toiminta on tärkeää.

Hyvää viikkoa!

Yt. Linda Asikainen

Palvelujohtaja
+358 40 129 4914

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue

Vuokraus- ja käyttöpalvelut, asuntotoimi
Raatihuoneenkatu 8-10, 50100 Mikkelä

www.mikkeli.fi
www.tilaaon.fi

Soisalon Liikenne Oy

Y-tunnus: 1005015-9

SELVITYS - JA ASIAKIRJAPYYNTÖ

16.06.2021

Mikkelin kaupunki/ liikenteen toimivaltainen viranomainen

kirjaamo@mikkeli.fi

Viitteet:

1. Hankintasopimus: Mikkeli-Ristiina-Pellos-joukkoliikennepalvelun liikennöintisopimus 5.6.2021-31.5.2026 (jäljempänä "Liikennöintisopimus"), 24.11.2020.
2. Hankintapäätös: Mikkeli Kaupunkiympäristölautakunta: Mikkeli-Ristiina-Pellos-joukkoliikennepalvelun hankinta 5.6.2021-31.5.2026 + optio 2 v (§ 130, MliDno-2020-1242), 28.10.2020
3. EU-hankintailmoitus – erityisalat: ja Tarjouspyyntö 294741: Mikkeli-Ristiina-Pellos-joukkoliikennepalvelun hankinta 5.6.2021-31.5.2026 +optio 2 v, 04.09.2020

ASIA: Pyyntö saada Mikkelin kaupungilta perusteltu selvitys siitä, onko Liikennöintisopimusta muutettu sopimuskaudella erityisalojen hankintalain ja sopimuksen mukaisesti?

Soisalon Liikenne Oy on kääntynyt toimistomme puoleen yllä viitatussa asiassa, jossa pyydämme Mikkelin kaupungin liikenteen toimivaltaiselta viranomaiselta selvitystä ja vastausta jäljempänä kohdassa 2 esittämiimme kysymyksiin ja asiakirjapyyntöön. Pyydämme osoittamaan yhteydenotonne tässä asiassa vastaisuudessa selvityspyynnön allekirjoittaneelle Soisalon Liikenne Oy:n asiamiehelle.

1 TAUSTAA JA TAPAHTUMAINKULKUA

Mikkelin kaupunki tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena (jäljempänä "Mikkelin kaupunki" tai "hankintayksikkö") käynnisti 02.09.2020 julkaistulla erityisalojen EU-hankintailmoituksella tarjouskilpailun Mikkeli-Ristiina-Pellos-joukkoliikennepalvelun hankinnassa (3.viite, jäljempänä "Hankinta").

Hankintaan ja sen perusteella tehtyyn Liikennöintisopimukseen sovelletaan hankintailmoituksen mukaan lakia vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/2016, "Erityisalojen hankintalaki").

Soisalon Liikenne Oy jätti tarjouksen Hankinnan tarjouskilpailussa. Tarjouskilpailun voitti Tilausliikenne Himanen Oy ja Soisalon Liikenne Oy:n tarjous tuli 2. sijalle (2. viite).

Tarjouspyynnössä ja sen perusteella 24.11.2020 tehdyssä Liikennöintisopimuksessa (1.viite) on kalustolle asetettu vähimmäisvaatimus, jonka mukaan: *"Liikennöitsijältä edellytetään yhden, vähintään 35-paikkaisen kaasukäyttöisen linja-auton käyttöönottoa kohteen päivittäiseen liikennöintiin. Kaasubussilla tulee suorittaa merkittävä osa kohteen liikennöintisuoritteista."*

Liikennöintisopimuksen sopimuskausi alkoi 05.06.2021. Tilausliikenne Himanen Oy:llä ei ollut Liikennöintisopimuksen mukaista 35-paikkaista kaasukäyttöistä linja-autoa käytössä kohteen päivittäisessä liikennöinnissä 5.6.2021 alkaen.

Soisalon Liikenne Oy:n toimitusjohtaja Ilkka Nissinen kysyi sähköpostitse 09.06.2021 Mikkelin kaupungin joukkoliikenneinsinööri Liisa Heikkiseltä sitä, että minkälaisella kaasuautolla Tilausliikenne Himanen Oy liikennöi Liikennöintisopimuksen Mikkeli-Ristiina-Pellos välillä.

Osoite	Y-tunnus	Puhelin	Sähköposti ja internet
Harjutie 11 A 02730 Espoo	0972431-2	040 525 0246	etunimi.sukunimi@lawtome.fi www.lawtome.fi

Mikkelin kaupungin joukkoliikenneinsinööri vastasi 09.06.2021: "Iveco 70C CNG Rapido Tourist - 29 istumapaikkaa + 1 oppaan istuin + kuljettaja tulee syyskuussa liikenteeseen." Kyseinen kaasukäyttöinen linja-auto on vain 29-istumapaikkainen, vaikka tarjouspyynnössä ja sen perusteella tehdyssä Liikennöintisopimuksessa on ehdoton vähimmäisvaatimus 35-istumapaikkaisesta linja-autosta.

Soisalon Liikenne Oy kysyi linja-auton istumapaikkavaatimuksesta joukkoliikenneinsinööriltä 09.06.2021: "Täyttääkö tarjouspyynnön vaatimukset istumapaikkojen osalta muistelen, että istumapaikkavaatimus 35 kaasualtelle? Oliko tarjouspyynnössä mahdollisuus siirtymäaikaan kaluston hankkimista varten?"

Mikkelin kaupungin joukkoliikenneinsinööri vastasi 09.06.2021: "Kyllä asiat käytiin hankinnan osalta läpi ja tilaaja on hyväksynyt muutoksen." Mikkelin kaupungin antamasta vastauksesta käy ilmi se, että kyse on sopimusmuutoksesta. Vastauksesta ei kuitenkaan käynyt ilmi sopimusmuutoksen perusteet. Näin ollen on perusteltua kysyä, mihin erityisalojen hankintalain säännökseen ja Liikennöintisopimuksen ehtoon sopimusmuutos perustuu. Sopimusmuutosasian selvittämiseksi on erityinen merkitys Soisalon Liikenne Oy:lle, joka antoi tarjouspyynnön mukaisen tarjouksen sijoittuen 2. sijalle tarjouskilpailussa.

Erityisalojen hankintalain lähtökohta on, että hankintamenettelyllä kilpailutettu sopimus on voimassa sellaisenaan sopimuskauden ajan, eikä sopimusehtoja saa lähtökohtaisesti muuttaa. Erityisalojen hankintalain mukaan hankintasopimusta ei saa muuttaa olennaisesti sopimuskaudella ilman lainmukaista uutta tarjouskilpailua.

Jos Mikkelin kaupungin liikenteen toimivaltainen viranomainen sallii, ilman lain- ja sopimuksenmukaista perustetta, valitun liikennöitsijän ajaa tarjouspyynnön ja sen perusteella tehdyn liikennöintisopimuksen ehdottomien vaatimusten vastaisella ajokalustolla, niin Soisalon Liikenne Oy ja muut tarjouskilpailuun osallistuneet ovat voineet tulla erityisalojen hankintalain 3 §:n perusteella syrjityksi ja kohdelluksi epätasapuolisesti. Näin ollen Soisalon Liikenne Oy:llä on tarjouskilpailuun osallistuneena asianosaisena peruste saada Mikkelin kaupungin perusteltu vastaus siihen, mihin erityisalojen hankintalain säännökseen ja liikennöintisopimuksen ehtoon sopimusmuutos perustuu.

2 SELVITYSPYYNNÖN KYSYMYKSET JA ASIAKIRJAPYYNNÖT

Mikkelin kaupungin mukaan Tilausliikenne Himanen Oy:n 29-paikkainen linja-auto on hyväksytty kohteen päivittäiseen liikennöintiin syyskuusta 2021 alkaen.

Soisalon Liikenne Oy pyytää Mikkelin kaupungilta perustellun vastauksen seuraaviin kysymyksiin muutoksista, joilla Liikennöintisopimuksen kalustovaatimusta on muutettu sekä sisällöllisesti että ajallisesti:

Kysymykset:

- 1) millä liikennöintisopimuksen perusteella sopimusmuutokset on tehty?
- 2) millä erityisalojen hankintalain perusteella sopimusmuutokset on sallittu sopimuskaudella?
- 3) miksi olennaisista sopimusmuutoksista ei ole julkaistu ilmoitusta Hilmassa?

Asiakirjapyyntö:

- a) pyyntö saada kopio kirjallisesti muutetusta Liikennöintisopimuksesta, josta näkyy sopimusmuutos, sen peruste ja päivämäärä, jolloin muutos on kirjallisesti tehty ja
- b) pyyntö saada Tilausliikenne Himanen Oy:n tarjous, jonka kalustoluettelosta käy ilmi 35-paikkaisen kaasukäyttöisen linja-auton tarjoaminen tarjouspyynnön vaatimusten mukaisesti.

Soisalon Liikenne Oy:n seuraavaksi perustellun näkemyksen mukaan, Mikkelin kaupungilla ei voi olla erityisalojen hankintalakiin ja Liikennöintisopimukseen perustuvaa perustetta muuttaa sopimuksen olennaisia ja ehdottomia kalustovaatimuksia sisällöllisesti ja ajallisesti sopimuskaudella.

3 SOPIMUSMUUTOS EI PERUSTU TARJOUSPYYNTÖÖN JA SOPIMUKSEEN

Tarjouspyynnön ja sen perusteella tehdyn Liikennöintisopimuksen ehdottomat vaatimukset:

*"Liikennöitsijä sitoutuu tarjouksellaan tarjouspyynnön liitteenä olevan palvelukuvauksessa mainittuihin vastuisiin, palvelun laatuvaatimuksiin sekä kalustovaatimuksiin."*¹

*"Liikennöitsijältä edellytetään yhden, vähintään 35-paikkaisen kaasukäyttöisen linja-auton käyttöönottoa kohteen päivittäiseen liikennöintiin. Kaasubussilla tulee suorittaa merkittävä osa kohteen liikennöintisuoritteista."*²

*"Sopimuskausi on 5.6.2021-31.5.2026."*³

*"Sopimusluonnos on tarjouspyynnön liitteenä ja tarjoaja sitoutuu sopimuksen ehtoihin jättämällä tarjouksen. Tarjoaja ei ole oikeutettu esittämään omia sopimusehtojaan tarjouksessa eikä sopimuksenteon yhteydessä. Tarjoajan tulee sitoutua tarjouspyynnön vaatimuksiin ja ehtoihin sellaisina kuin ne on tarjouspyynnössä, sopimusluonnoksessa ja muissa liitteissä esitetty."*⁴

*"Palveluun käytettävän kuljetuskaluston on oltava ominaisuuksiltaan, kunnoltaan ja varustukseltaan asianmukainen sekä vähintään kalustovaatimusliitteessä esitettyjen vaatimusten mukainen koko sopimuskauden."*⁵

"Bruttokorvaukseen perustuvan liikennöintisopimuksen mukaisessa liikenteessä käytettävien linja-autojen ja mahdollisten yhteenliittymissä/alihankinnoissa käytettävien taksien on oltava hyväkuntoisia ja siistejä sekä ominaisuuksiltaan vähintään tarjouspyynnössä määritellyn mukaisia."

*Ominaisuuksiltaan ja tyypiltään muunlaisia linja-autoja saadaan käyttää ainoastaan poikkeuksellisesti ja silloin, kun määritellyn mukaisia linja-autoja ei välttämättömien korjaustöiden tai varaosien saantivaikkeuksien taikka jostain muusta liikenteenharjoittajasta riippumattomasta syystä ole käytettävissä."*⁶

*"Mikäli tähän sopimukseen liittyvät pakottavat säädökset muuttuvat niin, että sillä on pakottavia vaikutuksia tämän sopimuksen sisältöön, tämä sopimus muuttuu vastaavasti. Muutoin Sopijapuolet voivat muuttaa tätä sopimusta kirjallisesti, muut muutokset ovat mitättömiä."*⁷

Soveltaminen ja johtopäätös:

Liikennöintisopimuksen mukaan Tilausliikenne Himanen Oy:ltä vaadittiin 35-paikkaisen kaasukäyttöisen linja-auton käyttöönottoa kohteen päivittäiseen liikennöintiin 05.06.2021 alkaen. Tilausliikenne Himanen Oy ei liikennöi kohdetta 35-paikkaisella kaasukäyttöisellä⁸ linja-autolla sopimuskaudella 05.06.2021 alkaen.

Mikkelin kaupunki on tehnyt sopimusmuutoksen, jonka mukaan Tilausliikenne Himanen Oy voi käyttää 35-paikkaisen linja-auton sijaan 29-paikkaista kohteen päivittäiseen liikennöintiin syyskuusta 2021 alkaen, eikä sopimuskauden alusta 5.6.2021 lukien. Lisäksi on tehty sopimusmuutos, jolla Tilausliikenne Himanen Oy voi liikennöidä kohdetta vaaditun kaasukäyttöisen linja-auton sijaan dieselkäyttöisillä linja-autoilla 05.06.2021 lukien ilmeisesti syyskuulle 2021 asti.

¹ Tarjouspyyntö s. 6/12.

² Tarjouspyynnön Liite kalustovaatimukset: Käyttövoima- ja päästövaatimukset.

³ TP s. 3/12 ja Sopimuskohta 3.

⁴ Tarjouspyyntö, Muute ehdot s. 7/12.

⁵ Liikennöintisopimus kohta 12. Kuljetuskalusto,

⁶ Tarjouspyynnön liite: Bruttoliikenteen yleiset ehdot, kohta 7. Liikennöinnissä käytettävät linja-autot ja liikenteen laatu.

⁷ Liikennöintisopimuksen kohta 21. Sopimusmuutokset.

⁸ Kohdetta liikennöidään ilmeisesti dieselkäyttöisillä linja-autoilla, minkä hankintayksikkö voi hyvin todentaa Liikennöintisopimuksen seuranta- ja valvontaa toteuttaessaan Liikennöintisopimuksen *Valvonta ja raportointi*-ehdon mukaisesti.

Erityisalojen hankintalain oikeuskäytännön mukaan tarjouspyynnön resurssivaatimuksen kuten käsiteltävänä oleva kalustovaatimuksen on täytyttävä sopimuksentekohetkellä. Liikennöintisopimus on solmittu 24.11.2020 (1.viite), eikä Tilausliikenne Himanen Oy:llä ole ollut Liikennöintisopimuksen mukaista kalustoa 05.06.2021 alkaen.

Hankinnan tarjouspyynnössä ja sen perusteella tehdyssä Liikennöintisopimuksessa ei ole ehtoja ehdottomien kalustovaatimusten ja sopimuskauden liikennöintiajan aloittamisen muuttamisesta Mikkelin kaupungin ilmoittamalla tavalla. Mikkelin kaupungilla on käytettävissä myös laatimansa Liikennöintisopimuksen mukainen välitön purkuperuste jos ”*Liikennöitsijä ei täytä sopimuskauden aikana tarjouskilpailun ehdottomia vaatimuksia.*”⁹

Näin ollen linja-autokalustolle asetetun vähimmäisvaatimuksen, sen mukaisen kaluston käyttöönottoajankohdan muuttaminen ja salliminen ajaa kohdetta täysin dieselkäyttöisellä kalustolla sopimuskaudella on tarjouspyynnön, tarjouksen, hankintapäätöksen ja niiden perusteella tehdyn Liikennöintisopimuksen vastaista.

4 SOPIMUSMUUTOS EI PERUSTU ERITYISALOJEN HANKINTALAKIIN

Erityisalojen hankintalain mukaan hankintasopimusta ei saa muuttaa olennaisesti sopimuskaudella ilman lain mukaista uutta tarjouskilpailua. Mikäli sopimusehtoja muutetaan olennaisesti ja sopimusmuutos ei ole sallittu olennainen sopimusmuutos, kysymys on laittomasta suorahankinnasta, joka tarkoittaa että hankinta pitää kilpailuttaa uudelleen. Erityisalojen hankintalaissa on tyhjentävästi säännelty hankintasopimuksen kiellettyjä ja sallittuja muutoksia sopimuskaudella.

Hankintasopimukseen sen voimassaoloaikana tehtyä muutosta pidetään olennaisena muutoksena, jos hankintasopimus on sen seurauksena luonteeltaan huomattavasti erilainen alun perin tehtyyn sopimukseen verrattuna. Erityisalojen hankintalain 124.1 §:n mukaan: ” *Hankintasopimusta tai puitejärjestelyä ei saa olennaisesti muuttaa sopimuskauden aikana ilman tämän lain mukaista uutta hankintamenettelyä. Olennaisena pidetään ainakin muutosta, jos:*

- 1) *muutoksella otetaan käyttöön ehtoja, jotka, jos ne olisivat alun perin kuuluneet hankintamenettelyyn, olisivat mahdollistaneet muiden kuin alun perin valittujen ehdokkaiden osallistumisen menettelyyn tai muun kuin alun perin hyväksytyyn tarjouksen hyväksymisen tai jotka olisivat tuoneet hankintamenettelyyn lisää osallistujia;”*

Soveltaminen: Mikkelin kaupungin tekemä sopimusmuutos on ollut erityisalojen hankintalain perusteella olennainen, koska on mahdollista, että muukin liikenteenharjoittaja olisi voinut tarjota ja tulla valituksi, jos olisi tiennyt, että hankintayksikkö sallii sopimuskaudella käyttää 29-paikkaista linja-autoa, vaikka tarjouspyynnössä oli ehdoton vähimmäisvaatimus oli 35-paikkaisesta linja-autosta. Vastaavasti kaasukäyttöisen bussin sopimuksenmukaisen 5.6.2021 aloittamisajankohdan siirtäminen syyskuulle 2021. Tämän lain kohdan perusteella Mikkelin kaupungin tekemä sopimusmuutos lieventää vaatimusta 35-paikkaisesta 29-paikkaiseksi on olennainen sopimusmuutos, joka on kielletty.

- 2) *hankintasopimuksesta tai puitejärjestelystä tulee muutoksen jälkeen taloudellisesti edullisempi sopimuskomppanille sellaisella tavalla, jota alkuperäisessä hankintasopimuksessa tai puitejärjestelyssä ei ollut määritetty;”*

Soveltaminen: Mikkelin kaupungin tekemä sopimusmuutos on ollut erityisalojen hankintalain perusteella olennainen, koska lieventämällä kalustovaatimusta pysyvästi kalliimmasta 35-paikkaisesta 29-paikkaiseen bussiin, on sopimuksesta tullut taloudellisesti edullisempi tarjouskilpailun voittaneelle Tilausliikenne Himanen Oy:lle tavalla, jota alkuperäisessä Liikennöintisopimuksessa ei ollut määritetty. Kyse on olennaisesta sopimusmuutoksesta, joka on kielletty.

⁹ Liikennöintisopimuksen kohta 20.

Näin ollen Mikkelin kaupungin tekemä sopimusmuutos, jolle ei ole ilmoitettu erityisalojen hankintalain 124 §:n perusteella, on todennäköisesti hankintalain 124.1 §:n perusteella kielletty sopimuksen muuttaminen sopimuskaudella. Lisäksi erityisalojen hankintalain 124 §:n 2)- kohdan muutoksesta on 62 §:n mukaan julkaistava ilmoitus Hilmassa, mutta ilmoitusta ei ole julkaistu. Mikkelin kaupungilla on Liikennöintisopimuksen mukainen välitön purkuperuste: "Tilaaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain, jos hankintasopimukseen on tehty olennainen muutos, joka olisi hankintalainsäädännön nojalla edellyttänyt uutta hankintamenettelyä."

5 YHTEENVETO JA VASTAUKSEN ANTAMISEN MÄÄRÄAIKA

Edellä esitetyn perusteella, jos Mikkelin kaupunki liikenteen toimivaltaisena viranomaisena on tehnyt tai aikoo tehdä lain- ja/tai sopimuksen vastaisen sopimusmuutoksen, jolla se sallii liikenteenharjoittajan pysyvästi sopimuskaudella käyttää ajokalustoa, joka ei täytä tarjouspyynnön ja sen perusteella tehdyn Liikennöintisopimuksen ehtoja, niin kyseinen menettely:

- on syrjivää niitä muita tarjouskilpailuun osallistuneita kohtaan, jotka ovat tarjonneet ja hinnoitelleet tarjouksensa hankintayksikön vaatimusten mukaisesti, kuten 35-paikkainen linja-auto, tarkoituksin ajaa tarjouspyynnön vaatimusten mukaisella kalustolla,
- on vääristänyt alkuperäisen kilpailutuksen lopputuloksen, jossa tarjouspyynnön halvin hinta perusteella valittu Tilausliikenne Himanen Oy:n halvin tarjoushinta voitti, ja ajamalla nyt tarjouspyynnön vaatimuksia alemmalla ja hinnaltaan halvemmalla kalustolla sai tarjouskilpailun ja erityisalojen hankintalain vastaisesti kilpailuetua tarjouspyynnön vaatimukset täyttäneisiin kalliimman kaluston tarjonneisiin, kuten 2. sijalle tullut Soisalon Liikenne Oy,
- voi olla erityisalojen hankintalain 124 §:n vastaista, koska menettelyä on arvioitava uutena hankintasopimuksena ja mahdollisesti laittomana suorahankintana, koska kyse on hankintasopimuksen kielletystä muuttamisesta sopimusaikana.

Asian selvittämisellä on myös laajempi merkitys, koska liikenteen tarjouskilpailuihin osallistuvien liikenteenharjoittajien oikeusturvan ja yritystoiminnan kannalta on tärkeää tietää, että liikenteen toimivaltainen viranomaisena soveltaa lakeja ja noudattaa tarjouspyynnössä asettamiaan ehdottomia vaatimuksia ja niiden perusteella tehtyä Liikennesopimusta myös sopimuskaudella.

Näin ollen pyydämme selvitystänne asiaan, vastaustanne kohdassa 2 esitettyihin kysymyksiin ja Liikennöintisopimusta sopimusmuutoksineen sekä Tilausliikenne Himanen Oy:n tarjousta kalustoluetteloineen 22.06.2021 mennessä. Vastaus ja asiakirjat voi lähettää alla olevaan sähköpostiin.

6 PÄIVÄYS, ALLEKIRJOITUS JA ASIAMIEHEN YHTEYSTIEDOT

Espoossa 16.06.2021

Soisalon Liikenne Oy

Laati

Kari Tossavainen
lakimies, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja
kari.tossavainen@lawtome.fi

Tossavainen & Metsävainio Oy
Harjutie 11 A, 02730 Espoo
040 525 024